

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Fonetická analýza textu se zaměřením na akcentuační vazby

prepozičního a postpozičního slovesa zài

Phonetic Analysis of Text Focused on Accentuation Types of Collocations

with the Preposition and Postposition zài

OLOMOUC 2018 Bc. Simona Richterová

vedoucí diplomové práce: doc. Mgr. David Uher, PhD.

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala sama a uvedla veškeré použité
prameny a literaturu.

V Olomouci dne 16. 5. 2018

Podpis:

Anotace

Jméno a příjmení:	Simona Richterová
Název fakulty:	Filozofická fakulta
Název katedry:	Katedra asijských studií
Název práce:	Fonetická analýza textu se zaměřením na akcentuační vazby prepozičního a postpozičního slovesa zài
Vedoucí práce:	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Počet znaků:	151 704
Počet stran:	145
Klíčová slova:	čínský jazyk, prozodie, fonetika čínštiny, prepoziční sloveso, postpoziční sloveso, syntax

Chceme-li se naučit cizímu jazyku, je třeba věnovat pozornost nejen gramatickým pravidlům a slovní zásobě, ale i problematice fonetiky a prozodie. Pro studium čínštiny, tedy tónového jazyka toto pravidlo platí dvojnásob. Opomíjení jazykových vlastností, jako je rytmus řeči, tónová prominence slabik či tempo promluvy může totiž způsobit problémy s porozuměním mluveného sdělení. Pokud si tedy chceme čínský jazyk osvojit, je potřeba hlouběji nastudovat jeho prozodické vlastnosti a umět je v komunikaci používat. To platí také pro práci se slovesy, která jsou v moderní čínštině považována za jádro jazykové výpovědi.

Tato magisterská diplomová práce se bude věnovat prepozičnímu slovesu zài 在 a postpozičnímu slovesu zài 在, jejich akcentuačním vazbám a následně komparaci těchto dvou sloves. V teoretické části budou popsány základní pojmy prozodického systému čínského jazyka, jako jsou rytmické členění vět a sedm stupňů prominence. Popsány budou také funkce prepozičního a postpozičního slovesa zài z hlediska čínské gramatiky. Primárním zdrojem pro sestavení korpusu, který bude součástí praktické části, budou vybrané exemplifikační věty a nahrávky čtyřdílného *Učebního slovníku jazyka čínského*, jehož autorem je profesor Oldřich Švarný. Vybrané věty budou opatřeny prozodickými značkami, zjednodušenými znaky odpovídajícími nahrávce a budou

rozčleněny na kóla a segmenty. Pozornost bude upírána především na délku a strukturu segmentů, prominenci slabiky a následovat bude určování rytmických sledů.

Cílem práce bude vyvodit pravidla pro vazby prepozičního slovesa *zai* a postpozičního slovesa *zai* z prozodického i gramatického hlediska a jejich následná komparace.

Chtěla bych poděkovat vedoucímu diplomové práce doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. za vstřícný přístup, cenné rady, odborné vedení a ochotu ke konzultacím.

Obsah

1	ÚVOD.....	17
2	TEORETICKÁ ČÁST.....	19
2.1	PROZODICKÁ TRANSKRIPCE ČÍŇŠTINY.....	19
2.2	RYTMICKÉ ČLENĚNÍ VĚT A SOUVĚTÍ.....	19
2.3	SEDM STUPŇŮ PROMINENCE.....	21
2.4	TYPY RYTMICKÉHO SLEDU.....	23
2.4.1	Descendence.....	23
2.4.2	Ascendence.....	23
2.4.3	Akronymie.....	24
2.5	CHARAKTERISTIKA PREPOZIČNÍHO SLOVESA.....	24
2.6	CHARAKTERISTIKA POSTPOZIČNÍHO SLOVESA.....	25
2.7	PREPOZIČNÍ A POSTPOZIČNÍ SLOVESA ZÀI 在.....	26
2.8	UČEBNÍ SLOVNÍK JAZYKA ČÍŇSKÉHO.....	27
3	PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
3.1	KORPUS.....	29
3.1.1	Prepoziční sloveso zài.....	29
3.1.2	Postpoziční sloveso zài.....	53
3.2	ANALÝZA.....	70
3.2.1	Metodologie.....	70
3.2.2	Obecná charakteristika analyzovaného textu.....	71
3.2.3	Prepoziční sloveso zài.....	76
3.2.3.1	Dvojslabičné segmenty.....	80
3.2.3.2	Trojslabičné segmenty.....	82
3.2.3.3	Čtyřslabičné segmenty.....	86
3.2.3.4	Pěťslabičné segmenty.....	91
3.2.3.5	Šestslabičné segmenty.....	97
3.2.3.6	Sedmslabičné segmenty.....	103
3.2.3.7	Osmislabičné segmenty.....	105
3.2.4	Postpoziční sloveso zài.....	107
3.2.4.1	Dvojslabičné segmenty.....	111

3.2.4.2	Trojslabičné segmenty	112
3.2.4.3	Čtyřslabičné segmenty	114
3.2.4.4	Pěťslabičné segmenty	118
3.2.4.5	Šestslabičné segmenty	121
3.2.4.6	Sedmislabičné segmenty	125
3.2.4.7	Osmislabičné segmenty	129
3.2.5	Komparace prepozičního a postpozičního slovesa zà i	130
3.3	PRAVIDLA PRO PREPOZIČNÍ SLOVESO ZÀ I	134
3.4	PRAVIDLA PRO POSTPOZIČNÍ SLOVESO ZÀ I	136
4	ZÁVĚR	138
5	RESUMÉ	142
6	SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	143
7	PŘÍLOHY	145

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Způsob značení sedmi stupňů prominence	22
Tabulka č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu slabik	72
Tabulka č. 3: Zastoupení segmentů podle počtu iktů	73
Tabulka č. 4: Segmenty podle velikosti a počtu arzí	74
Tabulka č. 5: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu slabik.....	77
Tabulka č. 6: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu iktů.....	78
Tabulka č. 7: Segmenty s prepozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí.....	79
Tabulka č. 8: Segmenty následující po jednoiktových descendentních dvojslabičných segmentech.....	80
Tabulka č. 9: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních dvojslabičných segmentech.....	81
Tabulka č. 10: Segmenty následující po jednoiktových descendentních trojslabičných segmentech.....	82
Tabulka č. 11: Segmenty následující po jednoiktových descendentních trojslabičných segmentech s předklonkou.....	83
Tabulka č. 12: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních trojslabičných segmentech.....	84
Tabulka č. 13: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních trojslabičných segmentech s příklonkou	85
Tabulka č. 14: Segmenty následující po dvouiktových akronymických trojslabičných segmentech.....	86
Tabulka č. 15: Segmenty následující po jednoiktových descendentních čtyřslabičných segmentech s předklonkou.....	87
Tabulka č. 16: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních čtyřslabičných segmentech s předklonkou a příklonkou	88
Tabulka č. 17: Segmenty následující po dvouiktových čtyřslabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	89

Tabulka č. 18: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech.....	89
Tabulka č. 19: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s předklonkou.....	90
Tabulka č. 20: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s příklonkou	91
Tabulka č. 21: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	92
Tabulka č. 22: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou	93
Tabulka č. 23: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem	93
Tabulka č. 24: Segmenty následující po jednoiktových pětislabičných segmentech tvořených ascendentním sledem	94
Tabulka č. 25: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených ascendentním a descendentním sledem	94
Tabulka č. 26: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech.....	95
Tabulka č. 27: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou.....	95
Tabulka č. 28: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s příklonkou	96
Tabulka č. 29: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou	96
Tabulka č. 30: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou	97
Tabulka č. 31: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených třema descendentními sledy.....	98
Tabulka č. 32: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem	99

Tabulka č. 33: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném předklonkou, descendentním a akronymickým sledem	99
Tabulka č. 34: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném descendentním a akronymickým sledem s příklonkou	100
Tabulka č. 35: Segment následující po jednoiktovém šestislabičném segmentu tvořeném předklonkou, ascendentním sledem s příklonkou	100
Tabulka č. 36: Segment následující po dvouiktovém šestislabičném segmentu tvořeném ascendentním a descendentním sledem	100
Tabulka č. 37: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném akronymickým a descendentním sledem	101
Tabulka č. 38: Segment následující po dvouiktovém akronymickém šestislabičném segmentu s předklonkou	101
Tabulka č. 39: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou	102
Tabulka č. 40: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou	102
Tabulka č. 41: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s předklonkou.....	103
Tabulka č. 42: Segmenty následující po dvouiktových sedmislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou	103
Tabulka č. 43: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném descendentním a akronymickým sledem	104
Tabulka č. 44: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s předklonkou.....	104
Tabulka č. 45: Segment následující po dvouiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým sledem s předklonkou a příklonkou	105
Tabulka č. 46: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a descendentním sledem	105
Tabulka č. 47: Segmenty následující po tříiktových osmislabičném segmentech tvořených třemi descendentními sledy s předklonkou.....	106

Tabulka č. 48: Segmenty následující po tříiktovém osmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s příklonkou	106
Tabulka č. 49: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s postpozičním slovesem	108
Tabulka č. 50: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle počtu iktů	109
Tabulka č. 51: Segmenty s postpozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí	110
Tabulka č. 52: Segmenty následující po jednoiktových descendentních dvouslabičných segmentech.....	111
Tabulka č. 53: Segmenty následující po jednoiktových descendentních tříslabičných segmentech.....	112
Tabulka č. 54: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních tříslabičných segmentech s příklonkou	113
Tabulka č. 55: Segmenty následující po dvouiktových akronymických trojslabičných segmentech.....	113
Tabulka č. 56: Segment následující po jednoiktovém descendentním čtyřslabičném segmentech s předklonkou.....	114
Tabulka č. 57: Segmenty následující po dvouiktových čtyřslabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	115
Tabulka č. 58: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních čtyřslabičných segmentech s příklonkou	115
Tabulka č. 59: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech.....	116
Tabulka č. 60: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s předklonkou.....	117
Tabulka č. 61: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s příklonkou	117
Tabulka č. 62: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	118
Tabulka č. 63: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou	119

Tabulka č. 64: Segmenty následující po tříiktových pětislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu.....	119
Tabulka č. 65: Segmenty následující po tříiktových pětislabičných segmentech tvořených kombinací ascendentního a akronymického sledu.....	120
Tabulka č. 66: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou.....	120
Tabulka č. 67: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s příklonkou	121
Tabulka č. 68: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou	121
Tabulka č. 69: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	122
Tabulka č. 70: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou	122
Tabulka č. 71: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy	123
Tabulka č. 72: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu.....	123
Tabulka č. 73: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou	124
Tabulka č. 74: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací ascendentního a descendentního sledu.....	124
Tabulka č. 75: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou	124
Tabulka č. 76: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou	125
Tabulka č. 77: Segmenty následující po dvouiktových sedmislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy	125
Tabulka č. 78: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy	126

Tabulka č. 79: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy s předklonkou.....	126
Tabulka č. 80: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem	127
Tabulka č. 81: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem s příkonkou	127
Tabulka č. 82: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených ascendentním a dvěma descendentními sledy	128
Tabulka č. 83: Segmenty následující po dvouiktových akronymických sedmislabičných segmentech s příklonkou	128
Tabulka č. 84: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených akronymickým a descendentním sledem	129
Tabulka č. 85: Segmenty následující po tříiktových osmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy	129
Tabulka č. 86: Segmenty následující po tříiktových osmislabičných segmentech tvořených akronymickým a descendentním sledem	130
Tabulka č. 87: Porovnání výskytu segmentů	130
Tabulka č. 88: Porovnání výskytu segmentů s počtem arzí.....	131
Tabulka č. 89: Délka segmentu následujících po segmentech s prepozičním či postpozičním slovesem zàì	132

Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení segmentů podle počtu slabik.....	71
Graf č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu iktů	73
Graf č. 3: Zastoupení segmentů podle velikosti a počtu arzí.....	74
Graf č. 4: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s prepozičním slovesem	76
Graf č. 5: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu iktů.....	77
Graf č. 6: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle velikosti a počtu arží ..	78
Graf č. 7: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s postpozičním slovesem.....	107
Graf č. 8: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle počtu iktů	108
Graf č. 9: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí.....	109
Graf č. 10: Délka segmentu následujících po segmentech s prepozičním slovesem z à i	133
Graf č. 11: Délka segmentu následujících po segmentech s postpozičním slovesem z à i	134

Seznam zkratk

UčebS – Učební slovník jazyka čínského

Ediční poznámka

Analyzovaný text práce je zaznamenán v čínské standardizované transkripční obecedě pīnyīn a je pro lepší přehlednost naformátován fontem `Courier New`. Způsob vypracování a organizace korpusu je podrobně popsán v textu práce. Pro záznam textu v čínském znakovém písmu jsem volila zjednodušené znaky ve fontu SimSun.

1 Úvod

Chceme-li se naučit cizímu jazyku, je třeba věnovat pozornost nejen gramatickým pravidlům a slovní zásobě, ale i problematice fonetiky a prozodie. U čínštiny, tedy tónového jazyka toto pravidlo platí dvojnásob. Opomíjení jazykových vlastností, jako je rytmus řeči, tónová prominence slabik či tempo promluvy může totiž způsobit problémy s porozuměním mluveného sdělení. Pokud si tedy chceme čínský jazyk osvojit, je potřeba hlouběji nastudovat jeho prozodické vlastnosti a umět je v komunikaci používat.

To platí také pro užívání sloves. Slovesa jsou v čínštině pokládána za jádro jazykové výpovědi. Speciálním druhem jsou takzvaná prepoziční slovesa, která bývají často chybně překládána jako předložky. Termínem „předložky“ se totiž zakrývá slovesný charakter těchto sloves. Jak uvádí profesor Švarný, *„prepoziční sloveso se svým objektem jako blíže určující výraz stojí vždy před přísudkovým slovesem nebo adjektivem a původně s nimi tvoří spojený sled dvou predikativních vazeb, kde vazba na prvním místě je blíže určujícím členem predikativního výrazu na místě druhém.“*¹ Stejně znaky vykazují také postpoziční slovesa, ta se však na rozdíl od prepozičních sloves vyskytují až v pozici za přísudkovým slovesem.

V teoretické části diplomové práce budou popsány základní pojmy prozodického systému čínského jazyka, jejichž pochopení bude nezbytné pro vypracování prozodické transkripce konkrétního čínského textu v části praktické. První kapitola se bude věnovat představení prozodické transkripce čínštiny, dále budou objasněny jednotlivé charakteristiky prozodického systému, jako jsou rytmické členění vět, sedm stupňů prominence či typy rytmických sledů. Ve zbylých kapitolách budou vysvětleny funkce prepozičního slovesa zài 在 a postpozičního slovesa zài 在 v rámci čínské gramatiky.

Primárním zdrojem pro sestavení korpusu této diplomové práce budou vybrané exemplifikační věty a nahrávky čtyřdílného *Učebního slovníku jazyka čínského* (dále jen *UčebS*), jehož autorem je světově uznávaný sinolog, profesor Oldřich Švarný.² Proto bude jedna z kapitol teoretické části práce věnována i tomuto dílu.

Ze slovníku budou vybrány takové věty, které obsahují sloveso zài v prepozici a v postpozici. Ty budou přepsány do elektronické podoby a opatřeny prozodickými

¹ ŠVARNÝ, 1998: s. 112

² 1.5. 1920 – 19.4. 2011

značkami dle prozodické transkripce profesora Oldřicha Švarného. Jednotlivé věty budou pro správně pochopení přepsány také do zjednodušených znaků, které odpovídají původním nahrávkám. Nahrávky *UčebSu* budou podrobeny zevrubné fonetické a gramatické analýze a budou rozčleněny na věty, kóla a segmenty. Pozornost bude upírána především na délku a strukturu segmentů, prominenci slabiky a následovat bude určování rytmických sledů.

Cílem práce bude popsat jednotlivá syntagmata a kompozita z gramatického a prozodického hlediska a vyvodit a porovnat pravidla pro vazby prepozičního slovesa *zà i* a postpozičního slovesa *zà i*.

2 Teoretická část

2.1 Prozodická transkripce čínštiny

Prozodická transkripce čínštiny představuje způsob, jak zaznamenat zvukovou realizaci mluvené čínštiny. Konkrétně se jedná o dva hlavní rysy mluveného jazyka, jsou jimi tónová prominence slabik a členění řeči na úseky prostřednictvím předělů různého řádu.³ Prozodická transkripce v této magisterské diplomové práci vychází ze systému prozodické transkripce čínštiny, který byl vytvořen a dále zdokonalen profesorem Oldřichem Švarným.

Švarný se při jejím vytvoření inspiroval několika zahraničními publikacemi, v nichž se objevil určitý typ záznamu prozodie čínštiny. Jedná se například o učebnici *Beginning Chinese*⁴ od Johna DeFrancise z roku 1963 a o slovník *Dictionary of Spoken Chinese*, který byl vydán v roce 1966 na Yale University ve Spojených státech. Ke koncipování prozodické transkripce Švarného inspirovala také publikace *Fonetika kitajského jazyka*⁵ ruského sinologa A.N. Spěšněva z roku 1972. V průběhu let profesor Švarný dále zdokonaloval grafickou podobu své prozodické transkripce, čímž vznikly celkem čtyři verze prozodické transkripce čínštiny.⁶

Ve své diplomové práci budu vycházet z historicky poslední, čtvrté verze prozodické transkripce, jež je aplikována v *Učebním slovníku jazyka čínského I-IV*, který se stal hlavním podkladem pro vypracování korpusu této práce.

2.2 Rytmické členění vět a souvětí

Na rozdíl od češtiny nebo slovenštiny, tedy flektivních jazyků, které využívají jiných prostředků, musíme v čínštině pro účely členění věty daleko výrazněji využívat rytmu řeči.⁷ Čínština zcela postrádá členění dané flektivními koncovkami a shodou. Rytmické členění se mění v závislosti na faktorech, jakými jsou například tempo řeči,

³ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 46

⁴ DEFRANCIS: *Beginning Chinese*. New Haven: Yale University Press, 1963.

⁵ SPĚŠNĚV: *Fonetika kitajského jazyka*. Leningrad: Izd. Leningradskogo universiteta, 1972.

⁶ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 45-46

⁷ POSPĚCHOVÁ, 2016, s. 25

logické či kontrastní zdůraznění určitého členu věty nebo také délka věty, konkrétněji tedy to, jak dlouhé jsou jmenné a predikativní komplexy. Dalším z faktorů je také způsob vyslovování vět, rytmické členění může tedy záviset na tom, zda věty vyslovujeme expresivně či neutrálně.⁸

Souvětí i věty se dále dělí na kóla.⁹ Kóla představují ucelené významové úseky s ucelenou rytmickou strukturou, jsou zakončeny přeryvem¹⁰ a je pro ně typická tázací, ukončující nebo neukončující intonace. Hranice kól v souvětí jsou nejčastěji shodná s hranicí vět, mohou se ale také objevovat po preverbálních jmenných členech, tedy podmětu a určení, vazbách prepozičních sloves s předmětem či mezi jednotlivými jmennými členy výřků. Méně často se s nimi setkáváme mezi predikativem či predikativním komplexem a posverbálními větnými členy.¹¹ Jak uvádí profesor Švarný, průměrná délka kól je asi 6-7 slabik. Délka kól, jinak řečeno umístování přeryvů, není závislá na tempu řeči, nicméně může být částečně závislá na délce a složitosti vět. Je tomu tak proto, že v delších větách a souvětích mohou být kóla zlehka delší.¹²

V případě, že se nejedná o kóla jednoslabičná či velmi krátká, rozpadají se podle svého lexikálního složení a gramatické stavby na menší skupiny slabik, které nazýváme segmenty. Segmenty představují sestupné sledy dvou, ale i více slabik s iktem, neboli rytmickým přízvukem, na začátku, nebo naopak vzestupné sledy dvou i více slabik s rytmickým přízvukem na konci. Je třeba si uvědomit, že segmentem může být i „lichá“ iktová slabika. Sestupný sled může být doplněn o předklonku, která tomuto sledu předchází, sled vzestupný může být zase doplněn o příklonku, případně i sled příklonných atónických slabik, které za sledem vzestupným následují.¹³

Průměrná délka segmentu je 2,5 až 4,5 slabiky a je závislá na tempu řeči více než průměrná délka kóla.¹⁴ Při pomalejším tempu řeči převažují segmenty s jedním iktem, zatímco při rychlé řeči se jednoiktové segmenty na základě vzájemných gramatických vztahů vzájemně spojují a tvoří segmenty dvojičtové či víceiřtové. Iřtové slabiky neboli

⁸ ŠVARNÝ III, 1998: s. 23

⁹ Nominativ singuláru: kolón, nominativ plurálu: kóla (zdroj poznámky: ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 9.)

¹⁰ Přeryv je pauza trvající zlomek až 0,75 sekundy nebo více (zdroj poznámky: ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 9.)

¹¹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 9

¹² ŠVARNÝ III, 1998: s. 24

¹³ ŠVARNÝ III, 1998: s. 24

¹⁴ POSPĚCHOVÁ, 2016, s. 26

arze jsou takové slabiky, na nichž spočívá rytmický přízvuk, všechny ostatní slabiky pak označujeme jako theze.¹⁵

Slabiky, které spolu tvoří jeden segment, zapisujeme dohromady, nebo k jejich zapsání využíváme spojovníku. „*Dohromady píšeme slabiky v dvoj- a víceslabičných kompozitech a v modifikovaných slovesech, slovesa s připojenými vido-časovými ukazateli, zájmena a podstatná jména s připojeným vido-časovým ukazatelem plurality men, jména s jednoslabičnými záložkami shang a li, číslovky 11-99, objektová slovesa; se spojovníkem pak píšeme všechna slova, jež se seskupují v jeden segment.*“ Jednoslabičná slova se pak na základě gramatických vztahů, rytmických zákonitostí či kontrastivního důrazu seskupují do binárních dvojic, nebo se také připojují k již utvořeným dvojslabičným, třislabičným či víceslabičným sledům jako předklonky, příklonky nebo slabiky iktové. Jen výjimečně pak můžeme narazit na jednoslabičné plně tónické segmenty, které stojí samostatně.¹⁶

2.3 Sedm stupňů prominence

Přízvuková prominence hraje v čínštině poměrně velký význam, v procesu vytváření delších segmentů se totiž mohou některé oslabeně tónické arze tónicky neutralizovat a tím iktus ztratit, i když stále zůstávají mírně výraznější než okolní atónické, zejména pak atónové slabiky.¹⁷ Pro určení míry realizace tónu slabiky zavedl profesor Švarný systém sedmi stupňů prominence.

Podle prominence dělíme slabiky na atónické, oslabeně tónické, plně tónické a slabiky se zvýrazněnou prominencí. Oslabeně a plně tónické slabiky mohou být arzemi a thezemi, zatímco slabiky se zvýrazněnou prominencí mohou být pouze arzemi.¹⁸ „*Rozlišujeme slabiky atónické atónové, které jsou vždy bez tónu, a slabiky atónické neutralizované, jež se jinak mohou vyslovit i tónicky, ale v dané větě za daných podmínek se jejich tón téměř nebo zcela neutralizuje.*“¹⁹ Kombinací těchto vlastností nám vzniká 7 stupňů prominence, kterými jsou: zdůrazněně tónická arze, plně tónická arze, plně tónická

¹⁵ ŠVARNÝ III, 1998: s. 24

¹⁶ ŠVARNÝ III, 1998: s. 32

¹⁷ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

¹⁸ Tamtéž: s. 11

¹⁹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 11

theze, oslabeně tónická arze, oslabeně tónická theze, atónická neutralizovaná theze a atónová theze.²⁰

Pro odlišení sedmi stupňů přízvukové prominence používáme tato značení: „Plně tónické slabiky označujeme tónovými značkami nad hlavním vokálem slabiky; oslabeně tónické slabiky iktové označujeme horními číselnými indexy; oslabeně tónické slabiky neiktové jako začáteční slabiky segmentu ponecháváme bez jakéhokoliv označení; stejně tak slabiky atónické.“²¹ Zvýrazněnou prominenci tónických slabik vyznačujeme ztučněním příslušné slabiky: jde o jednoslabičná slova nebo přízvukné slabiky dvoj- či víceslabičných kompozit, jež jsou logicky nebo kontrastivně zdůrazněna neb jsou nositeli výraznějšího větného nebo kólového přízvuku.²²

Pro snadnější přehlednost a srozumitelnost v následující tabulce nastíním způsob zápisu sedmi stupňů prominence, které ve své práci budu využívat.

Tabulka č. 1: Způsob značení sedmi stupňů prominence

Stupeň prominence slabiky	Označení
1. Zdůrazněně tónická arze	Ztučnění slabiky a tónová značka nad hlavní samohláskou
2. Plně tónická arze	Tónová značka nad hlavní samohláskou slabiky
3. Plně tónická theze	Tónová značka nad hlavní samohláskou slabiky
4. Oslabeně tónická arze	Horní číselný index na konci slabiky
5. Oslabeně tónická theze	Dolní číselný index na konci slabiky
6. Atónická neutralizovaná theze	Bez označení
7. Atónická atónová theze	Bez označení

Na následujících příkladech názorně uvedu, jak je značení sedmi stupňů prominence použito v praktické části této práce:

- 他把爱人留在了北京了。

tā-ba₃-àiren₂ liú-zai-běi **jīng**-le.

- 把皮子泡在水里就会软了。

²⁰ TŘÍSKOVÁ, 2011: s. 46

²¹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 11

²² Tamtéž

ba₃-pí₂z pào-zai-shuǐli jiú⁴-hui-ruǎn-le.

2.4 Typy rytmického sledu

Pod pojmem „rytmický sled“ rozumíme popis rytmu dvojslabičných a víceslabičných segmentů i popis rytmu v rámci kól. „*Současným vyslovením všech segmentů v rámci kola vzniká ucelenější rytmický sled.*“²³ Rozlišujeme celkem tři základní typy rytmického sledu, a to: descendentní (sestupný), ascendentní (vzestupný) a akronymický.

2.4.1 Descendence

Descendentní rytmický sled je rytmus, jemuž za slabikou, která je nositelem iktu, tedy arzi, theze následuje. Pokud je thezí více, jedná se zpravidla o slabiky atónické.²⁴ „*Může vzniknout až třístupňová descendence, a to v případě, že je prominence slabik postupně sestupná.*“²⁵ Jak už bylo řečeno dříve, descendentnímu sledu může předcházet příklonka.²⁶

/zhù-zai/ descendentní sled

/zai-tānglǐ/ descendentní sled s předklonkou

2.4.2 Ascendence

V ascendentním, vzestupném rytmickém sledu theze, tedy neiktová slabika, arzi předchází. „*Je-li thezí více, musí být jejich prominence vzestupná (nejvíce třístupňová).*“²⁷ K ascendentním sledům se může připojovat příklonka nebo za nimi může následovat sled atónických příklonných slabik.²⁸

/zai-fēizhōu/ ascendentní sled

²³ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 10

²⁴ ŠVARNÝ III, 1998: s. 33

²⁵ POSPĚCHOVÁ, 2016, s. 28

²⁶ ŠVARNÝ III, 1998: s. 32

²⁷ ŠVARNÝ III, 1998: s. 33

²⁸ Tamtéž

/chénliè-zai/ ascendentní sled s příklonkou

Pokud iktové slabice méně prominentní slabika či slabiky předcházejí a zároveň za iktovou slabikou následují, označujeme takový sled slabik za sled ascendentní s příklonkou. „*V takových případech je vzestupný sled tvořen nebo obsahuje kompozitum, objektové či modifikované sloveso.*“²⁹ V ostatních případech se jedná o sled descendentní, kterému je předřazena předklonka.³⁰

/wo-zuò-zai/

2.4.3 Akronymie

S akronymickým rytmickým sledem se můžeme běžně setkat v evropských jazycích u akronymických zkratk jako ČSD, ČSFR apod.³¹ „*V případech, kdy za sebou následují dvě plně tónické slabiky, určuje se pozice iktu právě podle akronymického pravidla. V takovýchto dvojslabičných segmentech je tak vždy iktová slabika druhá, v troj- a víceslabičných segmentech jsou iktové slabiky poslední a první, přičemž nejslabší prominenci má slabika druhá.*“³²

/bié-zai-zhèr/

/zhǐ-zhàn-zai-nar⁴/

2.5 Charakteristika prepozičního slovesa

Prepoziční slovesa, neboli jiècí 介词, bývají často chybně nazývána/překládána jako předložky. Termínem „předložky“ se však zakrývá slovesný charakter těchto sloves, který je významný například pro pozici záporok a adverbíí³³ - záporok a adverbia stojí ve větách vždy před slovesem prepozičním, nikoliv před slovesem přísudkovým.³⁴ Další důvod, proč je chybné termín jiècí 介词 nazývat

²⁹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 13-14

³⁰ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 14

³¹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 12

³² POSPĚCHOVÁ, 2016, s. 28

³³ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 78

³⁴ Tamtéž: s. 120

jako „předložky“ je ten, že skutečnou obdobou českých předložek nejsou v čínštině prepoziční slovesa, ale záložky fāngwèicí 方位词.³⁵

Prepoziční slovesa vyjadřují trvání někde nebo pohyb někam.³⁶ Důležitá je i pozice propozičních sloves ve větě - spolu se svým objektem stojí vždy před přísudkovým slovesem nebo adjektivem, coby výraz blíže určující. „Původně s ním tvoří spojený sled dvou predikativních vazeb, kde vazba na prvním místě je blíže určujícím členem predikativního výrazu na místě druhém.“³⁷

V publikaci *Hovorová čínština v příkladech III* se uvádí, že „význam propozičních sloves bývá velmi často formální, což je zvlášť zřejmé v případech, kdy se vedle jednotky s funkční charakteristikou prepoziční sloveso vyskytuje tatáž báze s funkcí predikativního tranzitivního nebo konexního slovesa.“³⁸ Ke srovnání můžeme použít například sloveso s lokativním předmětem (tranzitivní) zài 在 ve významu „nacházet se (někde) a prepoziční sloveso zài 在, které se svým objektem označuje určité místo, kde se něco děje.³⁹ Právě funkcí prepozičního slovesa se budu ve své práci zabývat.

2.6 Charakteristika postpozičního slovesa

Postpoziční slovesa, stejně jako slovesa prepoziční, nám v čínštině pomáhají blíže definovat vztah mezi hlavním slovesem a předmětem. Prepoziční a postpoziční slovesa se však liší svou pozicí ve větě – zatímco prepoziční sloveso stojí ve větě před hlavním slovesem, postpoziční sloveso, jak už tomu název napovídá, stojí ve větě přímo za hlavním slovesem.⁴⁰ Za postpozičním slovesem vázajícím se na hlavní sloveso pak následuje předmět.

Postpoziční slovesa označujeme termínem hòuzhìcí 后置词 a stejně jako prepoziční slovesa mohou vyjadřovat trvání (někde) nebo pohyb (někam).⁴¹

³⁵ ŠVARNÝ III, 1998: s. 112

³⁶ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 79

³⁷ Tamtéž: s. 79-80

³⁸ ŠVARNÝ III, 1998: s. 112

³⁹ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 80

⁴⁰ DLUHOŠOVÁ a kol., 2011: s. 104 -105

⁴¹ KECSKÉS, SUN, 2017: s. 53

2.7 Prepoziční a postpoziční sloveso zài 在

Jak již bylo řečeno, sloveso zài 在 nemusí plnit funkci pouze prepozičního či postpozičního slovesa. Můžeme na něj narazit také ve funkci plnovýznamového slovesa. V takovém případě sloveso zài 在 překládáme jako/ ve významu „být přítomen; být naživu“.⁴² Plnovýznamové sloveso ale nebude předmětem analýzy, proto se jeho funkcí nebudeme v rámci této práce dále zabývat. Pozornost budeme věnovat prepozičnímu slovesu zài 在, které spolu se svým předmětem označuje místo, kde se odehrává nějaký děj a postpozičnímu slovesu zài 在, které má v pozici za slovesem význam pobývání (někde) nebo umíst'ování (někam).⁴³

*„Prepoziční slovesa překládáme do češtiny předložkami nebo různými pády podstatného jména, s nímž se spojují.“*⁴⁴ Při překladu slovesa zài 在 si pomáháme předložkami „v, na, pod, nad, nebo také vedle“ v závislosti s tím, s jakou záložkou je spojeno podstatné jméno, které je prepozičním slovesem uvedeno.⁴⁵

V následujících příkladech porovnám, jak rozdílně se chová sloveso zài 在 ve funkci prepozičního slovesa, postpozičního slovesa a slovesa plnovýznamového. Příkladové věty jsou vybrány z UčebS, který byl primárním zdrojem pro vytvoření korpusu této práce.

Prepoziční sloveso zài 在:

1. wo³men-zai-hǎishang hángxingle **sān**-tiān hai²-mei²-kànjian-àn.
2. wo³-zai-bàoshang dēngle-yi²ge zhǎo-**fáng**z-d guǎnggào.

Postpoziční sloveso zài 在:

1. ta-shēng-zai **jiāng**sū-shěng **wú**xī-xiàn.
2. qíyú-d-rén dōu-liú-zai yánjiu**suǒ**.

Plnovýznamové sloveso zài 在:

1. jiǎ: lǐ-ānpíng-tong₂zhi **zài**-bu-**zài**? yǐ: **zài**

⁴² ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 31

⁴³ Tamtéž

⁴⁴ ŠVARNÝ, UHER, 2014: s. 80

⁴⁵ Tamtéž

2. wǒ-zǔ fù yì³jīng-bú-zài-le.

2.8 Učební slovník jazyka čínského

Jak jsem zmiňovala v předešlé kapitole, primárním zdrojem pro sestavení korpusu této diplomové práce se stal *Učební slovník jazyka čínského I-IV*.

Tento čtyřdílný slovník je vůbec nejrozsáhlejším dílem profesora Švarného. Práce, která představovala teoretický fundament UčebS byla jeho kandidátská disertace s názvem *K otázce morfému a slova v moderní čínštině*, kterou úspěšně obhájil v roce 1963.⁴⁶

Přestože to z názvu díla není patrné, nejedná se o slovník slov, nýbrž o slovník morfémů. „Cílem slovníku je podat nejen gramatickou a lexikologickou analýzu morfémů, ale také fonetickou- resp. objasnit jejich prozodické charakteristiky.“⁴⁷

UčebS je specifický právě v tom, že „nenahrazuje ani běžnou učebnici čínštiny, ani běžný čínsko-jinojazyčný slovník, nýbrž je obojí doplňuje údaji, nepostradatelnými pro spolehlivější praktické i teoretické zvládnutí hovorové čínštiny.“⁴⁸

Projekt *UčebSu* vznikl v padesátých letech v Orientálním ústavu ČSAV v Praze a jeho řešení si vyžádalo desítky let usilovné práce. Důležitým prvkem pro úspěšné zpracování takového slovníku bylo neustálé ověřování si zpracovaných výsledků, kterých bylo dosaženo ve vyučování jak v doma, tak i v zahraničí. Slovník byl tvořen po desetiletí s obrovskou pílí, v průběhu let však Švarného snahy o publikování tohoto díla narážely z různých, převážně politických důvodů na odmítavý postoj. Konečného vydání se dočkalo v letech 1998-2000 na Univerzitě Palackého v Olomouci.⁴⁹

Učební slovník jazyka čínského „zahrnuje gramatickou klasifikaci téměř 2000 sémémů podepřenou šestnácti tisíci exemplifikačních vět.“⁵⁰ V prvním dílu slovníku jsou kromě hesláře a rejstříku znaků vypsány podrobné poznámky k praktickému užívání *UčebSu*, konkrétně tedy to, jakým způsobem jsou hesla ve slovníku uspořádány, očíslovány, jakým způsobem probíhal překlad vět do češtiny apod. Nalezneme zde však

⁴⁶ HEŘMANOVÁ, 2000: s. 185

⁴⁷ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 40-42

⁴⁸ ŠVARNÝ *UčebS*, 1998: s. xxii

⁴⁹ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 42

⁵⁰ ČERNÝ, HOLEŠ, 2008: s. 634.

i teoretické informace o vzniku samotného díla. Obsah druhého a třetího dílu je tvořen pouze heslářem, čtvrtý díl pak obsahuje vedle hesláře i rejstřík znaků dle radikálů a index znaků a lexikálních jednotek seřazený dle abecedního pořádku. Každému heslu jsou ve slovníku věnovány dvě protilehlé strany. „*Vlevo je umístěn výklad s funkčními charakteristikami a text exemplifikačních vět v čínských znacích, vpravo je přepis s vyznačením rytmického členění a překlad.*“⁵¹

Všech 16 000 exemplifikačních vět namluvila na přelomu šedesátých a sedmdesátých let paní Tchang-Jün-ling Rusková. Tato nahrávka byla provedena během asi pěti měsíců a při nahrávání mluvčí jednotlivé věty opakovala například v jiné náladě nebo v jiném tempu, čímž vznikla později příležitost studovat vliv měnícího se tempa na rytmickou výstavbu řeči. Všechny nahrané věty byly později přepsány v abecedě pinyin a jednotlivé slabiky označeny různými stupni tónové prominence.⁵² Právě tyto věty se staly podkladem pro vypracování korpusu této diplomové práce.

⁵¹ ŠVARNÝ UčebS, 1998: s. 1 (Poznámka pro uživatele)

⁵² ŠVARNÝ UčebS, 1998: s. xxiii

3 Praktická část

3.1 Korpus

Korpus této diplomové práce je tvořen vybranými exemplifikačními větami UčebSu pana profesora Oldřicha Švarného a jejich nahrávkami. Ze šestnácti tisíc vět, které tento čtyřdílný slovník celkem obsahuje, byly vybrány věty, které obsahují prepoziční a postpoziční sloveso zài. Sloveso zài může také vystupovat jako sloveso plnovýznamové, nicméně větami s funkcí takového slovesa jsme se v této práci nezabývali. UčebS obsahuje téměř 1100 vět se slovesem zài v prepozici a postpozici, my jsme si však pro analýzu vybrali pouze 400 vět. Vybírali jsem tak, aby byly v dostatečném množství zastoupeny věty různé délky a také všechny výrazy, se kterými se může prepoziční či postpoziční sloveso zài pojit. Tyto věty byly přepsány do Švarného prozodické transkripce a doplněny o prozodické značky. Pro lepší porozumění je každá z vět v korpusu přepsána i do zjednodušených znaků.

Každá věta korpusu je označena číslem, které odkazuje k číslování hesel a jejich příkladových vět v UčebSu. První číslo tedy označuje číslo slovníkového hesla, druhé číslo pak značí konkrétní větu daného hesla.

3.1.1 Prepoziční sloveso zài

0006-2

小王在火柴厂作了两年工了。

xiǎo-wáng zai-huǒchāichǎng zuòle liǎng-nián-**gōng**-le.

0009-5

其他方面就不用在这儿讨论了。

qí**tā**-fāng₁mian jiu-bú-yòng zai-zhèr tāolun₄-le.

0011-7

我在这座工厂「作了（工作了）三个月了。」

wǒ-zai₄ **zhè**-zuo-gōngchǎng zuòle **sān**-ge-yuè-le.

0014-1

妈妈在厨房里做饭呢。

māma zai-chúfángli zuò-fàn-ne.

0027-9

这件事在地方志里有记载。

zhè-jian-shì zai-dìfangzhìli you₃-jìzai.

0027-10

在火车上可以借杂志看。

zai-huǒchēshang kěyì jiè-zázhì kàn.

0028-2

她表哥在巴黎学建筑。

tā-biǎogē zài-bālí xué-jiànzhù.

0037-10

我在那里住了一周一个星期。

wǒ-zai-nàli zhùle-yi-zhōu.

0048-2

请你在汤里放一些盐。

qǐng-ni zai-tānglǐ fàng-yi-xie-yán.

0050-7

我表弟在上海三中附小念书。

wǒ-biǎodì zài-shànghǎi sānzhōng-fù-xiǎo nian-shū.

0053-14

这个计划要在本年完成。

zhè-ge jìhuà yào-zai běn-nián wánchéng.

0091-10

他在窗口儿张了张就跑了。

tā-zai-chuāngkǒur zhāngle-zhang jiu-pǎo-le.

0096-3

他在少年时代吃过不少苦。

tā-zai-shàonian-shídài chīgo bù-shao-kǔ.

0111-3

他在铺子里买衣服看花了眼。

tā-zai pùzìlǐ mǎi-yīfu kan-huāle-yǎn.

0118-4

我在广州画的几张速写丢了。

wó³-zai-guǎngzhōu-huà-d ji³ -zhang₁ sùxiě diū-le.

0119-3

请你在纸上画个十字。

qǐng-ni zài-zhǐshang huà-ge shí-zì.

0130-7

他们在边疆建立了新家庭。

tāmen-zai biānjiāng jiànlièlè xīn-jiātíng.

0134-6

飞机在我们头上转。

fēijī zai-wǒmen-tóushang zhuàn.

0134-12

飞机场上空有很多飞机在那儿绕圈儿。

fēijichǎng-shàngkōng yǒu-hen-duō-fēijī zai-nar⁴ rào-quānr.

0134-16

上次是在别的地方开的会。

shàng-ci shì-zai-bié-d-dìfang kāi-d-huì.

0134-18

甲：你在哪儿上课？乙：就在研究所。

jiǎ: nǐ-zài-nǎr shàng-ke₄? yǐ: jiù-zai yánjiūsuǒ.

0142-6

我们在公共食堂吃午饭。

wǒmen-zai gōnggòng-shítáng chī-wǔfàn.

0146-1

你的大衣在柜里挂着呢。

nǐ-d dàyī zai-guìli₃ guàzh-ne.

0151-8

说话以前得先在心里打个底儿。

shuō-huà yǐqián dei-xiān-zai-xīnli dǎ-ge-dǐr.

0153-5

他总是在工作间歇的时儿候看报。

ta-**zǒng**shi zai-gōngzuo-**jiàn**xie-d-shi²hour kàn-**bào**.

0156-1

我在他那儿住了三个月。

wo³-zai-tā-nar zhùle **sān**-ge-yuè.

0165-3

你试试能不能在半个钟头内爬到山顶。

nǐ-**shì**-shi **néng**-bu-neng zai-bàn-ge-zhōngtóu₂-nèi pá-dao shāndǐng.

0169-12

过去在香港和广州之间,走私的情况很严重。

guòqù zai-**xiāng**gǎng hé-**guǎng**zhou₁ -zhi-jiān, zǒu**sī**-d-qíngkuang hěn-yán**zhòng**.

0171-4

不要在我家里会朋友。

búyao zai⁴-wo-jiāli huì-péngyou.

0171-9

两路游行队伍在广场会合了。

liǎng-lu₄ yóuxíng-**duì**wu zai-guǎngchang₃ huì**hé**-le.

0173-3

你在爸爸面前替我说几句好话儿吧!

nǐ-zai **bà**ba-miàn**qián** tì-wo-shuō jǐ³-ju-hǎo-**huà**r-ba!

0175-18

我们好像在哪儿见过。

wǒmen hǎoxiang zai-nǎr-**jiàn**go.

0184-12

晚上我们就在家听收音机或者出去看电影儿。

wǎnshang wo³men-jiù-zai-jiā tīng-shōuyīnjī huòzh chūqu-kan₄-diàn**yǐng**r.

0195-9

下雨的时候儿,我们就在屋子里打乒乓球儿。

xià-**yǔ**-d-shihour, wǒmen jiù-zai-wūzili³ dǎ-**pīng**pang**qiú**.

0195-10

有人喜欢在手绢上打结记事。

you₃-rén xǐhuan zai-shǒu **juànr** shang dǎ-**jié**-jì-**shì**.

0200-8

星期日神父在教堂里照常讲道。

xīngqī **rì** shénfu zai-jiào-**táng** li₃, zhàocháng jiǎng-**dào**.

0204-2

就在家里听唱片吧！

jiù-zai-**jiā** li tīng-chàng **piàn**-ba!

0206-2

在北京修建了很多新的公园。

zài-běi **jīng** xiūjianle hēn₃-duō xīn-d-gōngyuán.

0207-9

在公共食堂吃饭比较便宜。

zai-gōnggong₄-shítáng chi-fàn bǐjiao₃ **piányi**.

0215-2

去看哪个破电影儿不如在家睡大觉。

qu-kàn **nèi**-ge pò-diàn **yǐng** er bù-rú zai-jiā shuì-dà-**jiào**.

0216-7

在我很小的时候儿,我父亲就到外面经商去了。

zài-wǒ **hěn**-xiǎo-d-shí²hour wó₃-fùqin jiu⁴-dao-wàimian
jīng **shāng**-qu-le.

0223-6

他在父亲死的前一天才到家。

ta¹-zai fùqin-sǐ-d **qián**-yī-tian¹ cai²-dao₄-jiā.

0226-15

我跟他路上错过了。

wó₃-gēn-ta zai-lùshang **cuò**guo-le.

0230-7

城里人在乡下常常会觉得憋闷。

chéng li₃rén zai-xiāngxia chángchang hui-juéd-**biē**men.

0239-13

要是环境许可的话，我就在家里工作。

yàoshi huánjīng **xǔ**kě-d-huà, w_o₃- jiù-zai-jiāli gōngzuò₄.

0246-14

探险队迷了路，连基地在哪一方都不知道了。

tànxǎnduì míle-**lù**, lián **jī**di-zài-**nǎ**-yī-fāng dou¹-bu-zhīdào-le.

0249-2

外面风大，咱们还是在屋里坐着吧。

wàimian fēng-**dà**, zánmen háishi-zai₄-**wū**li zuòzh-ba.

0250-9

昨天我留他在我家里住了。

zuótiān wǒ-liú-ta zài-wo₃-**jiā**li zhù-le.

0250-11

我在中国留了三年学。

wǒ-zai zhōng**guó** liúle sān-nián₂-**xué**.

0251-5

我们星期天常常在外面吃饭。

w_o³men-xīngqitiān chángchang zai-**wài**mian chi-fàn.

0254-1

请你在客厅坐一会儿吧！

qǐng-ni zai-kètīng **zuò**-yī-huìr³-ba!

0265-2

孩子们都在后院儿玩儿呢。

háizimen dōu-zai-hòuyuànr **wánr**-ne.

0272-9

他们在乡下盖了一所儿小房子。

tāmen-zai **xiāng**xia, **gài**le-yī-suor³ xiǎo-**fáng**z.

0289-7

帝国主义国家过去在非洲有很多属地。

dìguozhu₃yi⁴ guójiā guòqu zai-fēizhōu yǒu-hěn-**duō** shǔdì.

0295-3

请你在家里等我，我马上就来。

qǐng-ni zai-jiāli dēng-wo, wo-mǎshàng jiu-lái.

0307-1

请你在火车站上等[着]我。

qǐng-ni zai-huǒchē₁zhànshang dēng-wo.

0315-6

怎么?你还在床上躺着呢?

zěnme? ni₃-hái-zai-chuángshang tǎngzh-ne?

0320-2

新建的发电厂已经在一个月以前开始送电了。

xīn-jiàn-d fādiàn₄chǎng yǐjīng-zai yí²-ge-yuè yí₃qián kāishì sòng-diàn-le.

0325-2

书在书架上放着呢。

shū zai-shūjiāshang fàngzh-ne.

0325-14

是谁在那儿乱放枪?

shì-shéi-zai-nàr luàn-fàng-qiāng?

0327-8

要是不愿意在家里坐着呢，可以出去走走。

yàoshi bu-yuànyì zai-jiāli zuòzh-ne, kěyì chūqu zǒu-zou.

0332-7

这一次在欧洲旅行，印象非常深刻。

zhè-yì-cì, zai-ōuzhou₁-lǚxíng, yìnxiàng fēichang shēnkè.

0334-1

你在我的书桌里找什么?

ni₃-zài-wo₃-d shūzhuō₁li zhǎo-shénme?

0344-5

在布拉格夏天没人用扇子。

zai-bùlā₁gé xiàtiān méi-ren-yong₄-shàn_z.

0348-6

夏天在农村里常常可以看见农民用水车车水。

xiàtiān zai-nóng**cūn**lǐ **cháng**chang kěyǐ kànjian nóngmín yong-shuǐchē chē-**shuǐ**.

0353-4

你这话在他面前可说不得，说了可要把他气死了。

nǐ-zhe-huà zai-**tā**-miànqian ke₃-shuōbude, shuō-le kě-yào ba³-ta **qì**-si-le.

0360-17

犯人已经在昨天处决了。

fànren yi³jing zai-zuótian chǔjue₂-le.

0364-7

候车室人太多，没地方坐，我们在外边儿等着吧。

hòu**chē**shì rén-tai-**duō**, mei-dìfang-**zuò**, wo³men zai-**wài**bianr dēngzh-ba.

0367-3

革命者在必要时决不怜惜自己的生命。

gémingzhě zai-bì**yào**-shí **jué**-bu-liánxī zìjǐ₃-d-shēngmìng.

0375-5

他在院长面前告了你一状。

ta¹-zai yuànzhǎng miànqian gàole-ni yi-**zhuàng**.

0381-6

我们在海边认识了一位老渔翁。

wo³men zai-hǎibiān rènshile yi-wei⁴ lǎo-yú**wēng**.

0390-5

在矿井里面必须用安全灯。

zài kuàng **jǐng**-lǐ₃mian bìxū-yong₄ ānquan₂dēng.

0393-4

在树丛里很难走。

zai-shùcónglǐ hen-**nán**zǒu.

0397-1

我在茶里放了一大块糖。

wǒ-zai-**chá**lǐ₃ fàngle yi-dà-kuai₄-**táng**.

0403-1

要是你妈许你在街上玩儿，你就来找我，咱们踢球儿去。

yàoshi ni₃-mā xǔ-ni zai-jiēshang-wánr, ni₃-jiu⁴-lai zhǎo-wo,
zánmen tī-qiú-qu.

0410-7

他在空白的地方注了几行字。

tā-zai kòngbái-d-di⁴fang zhùle jǐ-hang-zì.

0418-21

我们在戏院里包了两个座儿。

wǒmen-zai-xìyuànli₃ bāole liǎng-ge-zuòr.

0418-23

他在戏院里有包厢。

ta¹-zai-xìyuànli you₃-bāoxiāng.

0425-1

捷俄关系在十九世纪已经有了发展。

jié'é-guānxi zai-shíjiǔ-shìjì, yì³jìng-you³le-fāzhan.

0451-9

孩子不上学，成天在当街跑。

háiz bu-shàng-xué, chéng-tiān zai-dāng-jiē pǎo.

0470-12

在冰上走很危险。

zai-bīngshang-zǒu hen₃-wēixian.

0478-3

我姑姑在省立第十三中学教过好几年书。

wo-gūgu zai-shěnglì dìshí_{sān}-zhōngxué jiāogo hǎo-jǐ-nián-shū.

0486-2

在温和水里洗一洗。

zai-wēnhuoshuǐli xǐ-yi-xi³.

0488-13

她的俩儿子都在农村安了家。

ta¹-d liǎ-érx dōu-zai-nóngcūn ānle-jiā.

0498-1

在门口儿站着一班人，不知道是干什么的。

zai-mén**kǒur** zhànzh yi-ban₁-rén, bu⁴-zhidào shi-gàn-**shén**me-d.

0506-5

在资本主义时代，工人的家里饿肚子是常事。

zài **zī**benzhu³yi-shídài, gōngren-d-jiāli è-**dùz** shi-chángshì.

0520-7

我哥哥总算在银行里找了个差事。

wo₃-**gē**ge zǒngsuàn zai-yín**háng**lǐ zhǎole-ge **chāi**shi.

0537-9

你放心，我不会在大家的面前揭你的短。

ni₃-fàng**xīn**, wo₃-**bú**-hui zai-dàjia₁-d miànqian jiē-ni-d-**duǎn**.

0550-8

甲：谁在那儿冬冬的打门？乙：大概是小孩儿闹着玩儿。

jiǎ: **shéi**-zai-nar⁴ dōng-dōng-d dǎ-mén? yǐ: dàgài-shi xiǎoháir nàozhe-**wánr**.

0560-7

不要在公共场所大声呼喊。

búyao-zai gōnggong-chǎngsuǒ dàsheng-hūhan.

0578-7

我弟弟上学期因为生病没上学，就在家里自修。

wo₃-dìdi shàng-xuéqī yīnwei-shēng-bìng méi-shàngxué, jiù-zai-jiāli zì**xiū**.

0578-8

在大学念书一多半儿靠自修。

zai-dàxué niàn-shū yì-**duō**banr kào-zìxiū.

0592-4

他在冲锋的时候儿被枪弹打中了。

ta¹-zai chōngfēng-d-shi²hour bei-qiāngdàn dǎ**zhòng**-le.

0604-6

在旧社会的时候儿，人们把帮佣的女工叫做老妈子。

zai-**jiù**-shèhui-d-shi²hour, rénmen ba₃-**bāng**yong-d nǚgōng jiàozuo lǎo**māz**.

0620-3

我不敢奢望在很短的时间里学好中文。

w_o³-bù-**gǎn** shēwàng zai-**hěn**-duǎn-d shíjiānlǐ xuéhǎo-zhōngwén.

0621-21

我只好在那儿干看着。

wo-**zhǐ**-hao zai-nàr gān-kànzh.

0621-28

我在大家面前干了她一顿，让她很难为情。

wo³-zai-dàjiā-miànqián **gān**le-ta-yi-dùn, ràng-ta hen₃-nánwei**qíng**.

0654-10

糖和盐在水里都会溶解。

táng he-**yán** zai-shuǐlǐ **dōu**-hui-róngjiē.

0661-2

探险队在沙漠里发现了一个泉眼儿。

tànxiǎnduì zai-shāmólǐ fāxiǎnle-yi-ge-quányǎnr.

0669-4

我们在学校里睡的是双层床。

wǒmen zai-xué**xiào**lǐ shuì-d-shi **shuāng**-ceng chuáng.

0672-4

孩子在母亲不注意的时候儿从床上栽下来了。

háiz zai-mǔqīn bú-zhùyì-d-shihour cong-chuángshang zāixialai-le.

0694-2

孩子在开始数数儿的时候总用指头帮忙。

háiz zai-kāishǐ shǔ-**shùr**-d-shihou zǒng-yòng **zhí**tou bāngmáng.

0699-5

就在这个地方我们围困了敌人一个师。

jiù-zai-**zhè**-ge-di⁴fang wo³men-wéikunle dīren-yi²-ge-**shī**.

0701-3

在城里住常了就不怕吵了。

zai-chénglǐ zhù-**cháng**-le jiu-**bú**-pà chǎo-le.

0710-13

我在布拉格已经住了好几年了，可是有些地方还不熟悉。

wó³-zai-bùlagé yǐjīng-zhùle hǎo-ji-nián-le, kěshi yǒu³-xiē-
dìfang **hái**-bu-shúxi.

0743-5

他们让我在会上说话，可苦了我了。

tā¹men ràng-wo³ zai-huìshang shuo-**huà**, kě-**kǔ**-le-wǒ-le.

0760-3

中国已经在一九五五年开始实行兵役制了。

zhōngguó yì³jīng zai-yì-jiǔ-wǔ-**wǔ**-nián kāishǐ shíxíng
bīngyìzhì-le.

0770-3

你应该保护你的眼睛，不要在灯光暗的地方看书。

nǐ³-yīnggāi bǎohù nǐ³-d-**yǎn**jīng, búyào-zai dēngguāng-**àn**-d-
dì⁴fang kàn-shū.

0790-2

学生在黑板上画了一个圆圈儿。

xuéshēng zai-hēibǎnshang huàle-yì²-ge-yuán**quānr**.

0794-1

他休假的时候儿自己在家里抹墙。

ta-xiū-**jià**-d-shíhour **zì**jǐ zai-jiāli mò-qíáng.

0795-6

在屋子里有个大玻璃球，谁都不知道是作什么的。

zai-**wū**zilǐ yǒu³-ge-dà bōliqiú, **shéi**-dou-bù-zhīdao⁴ shì-zuò-
shén₂me-d.

0821-8

在车站欢迎的人都跑上去拥抱代表们。

zai-chēzhàn₄ huānyíng-d-rén **dōu**-pǎoshàngqu yōngbào₄
dàibiǎomen.

0823-2

他们都在后院儿团煤球儿呢！

tāmen dōu-zai-hòu**yuànr** tuán-méi**qiúr**-ne!

0829-8

在革命初期，同志们都吃尽了苦。

zai-gémìng chūqī, tóngzhimen **dōu**-chī₁jìnle-kǔ.

0830-15

在封建时代，贵族不能娶平民的女儿做妻子。

zai-**fēng**jian-shí**dài**, guì**zú** **bù**-neng-qǔ píng**mín**-d-nǚ'èr zuo-qīz.

0836-13

他在外面流浪了很多年，到家乡解放了才回去。

tā-zai-wàimian liúlangle hěn-**duō**-nián, dao-jiāxiang jiě**fàng**le cai-huíqu.

0843-1

在这儿你可以完全随便，象在家里一样。

zai-zhèr ni-kěyi **wán**quan-sui₂-biàn, xiang⁴-zai-**jiā**li-yi-yàng.

0846-1

我们在海上航行了三天还没看见岸。

wo³men-zai-hǎishang hángxingle **sān**-tiān hai²-mei₂-kànjian-àn.

0861-10

我止住他不让他红灯亮的时候儿过马路。

wo-**zhǐ**zhu-tā bú-**ràng**-ta zai-hóng-dēng-liàng-d-shihour guò-mǎlù.

0863-3

在布拉格郊区建筑了很多新住宅。

zai-bùlage₂-jiāo**qū** jiànzhule-hen₃-**duō** xīn-zhùzhái.

0875-11

划船在夏季是非常好的运动。

huá-chuán zai-xiàji shi-**fēi**chang-hǎo-d yùndong.

0876-3

勘探队在森林里宿了五、六天营。

kāntàn**duì** zai-sēn**lín**lǐ sùle wǔ-liù-**tiān**-yíng.

0891-2

这两条黄瓜带去在车上吃，可以解渴。

zhè-liǎng-tiáo₂ huángguā dàiqū zai-**chē**shang chī, kěyǐ-jiě**kě**.

0897-5

这套茶具只有在喜庆日子才用。

zhè-tào chájù zhǐ-you zai-xǐ**qìng**-rìz cai-yòng.

0922-5

你们的婚礼是在什么地方举行的？

nǐmen-d hūnlǐ shì-zai₄-**shén**me-dìfang jǔxín-d?

0954-3

让其他三位同志在客厅稍等一会儿。

ràng-qí**tā** sān-wei-tóngzhi zai-kètīng shāo-**děng**-yì-huìr³.

0966-7

红花儿在这儿开了一大片。

hóng-huār zai-zhèr-kāile yì-dà-**piàn**.

0976-7

我国在最近十年里建立了很多新学校。

wó₃-guó zai-zuì₄-jìn **shí**-nian-lǐ jiànliè hěn-**duō** xīn-xuéxiào.

1012-4

我在报上登了一个找房子的广告。

wó³-zai-bàoshang dēngle-yì²ge zhǎo-**fángz**-d guǎnggào.

1019-10

明天在布拉格大学的大礼堂里举行毕业典礼。

míngtiān zai-bùlagé dàxué-d dàlǐ**táng**lǐ jǔxíng bìyè-diǎn**lǐ**.

1052-6

孩子在书房里坐了一整天了，让他出去撒一会儿野吧！

háiz zai-shūfángli zuòle-yì-zhěng-**tiān**-le, ràng-ta chūqu sā-yì-huìr-**yě**-ba!

1063-15

我在戏里装一个农民。

wǒ-zai-**xì**li₃ zhuāng yì²-ge-**nóng**mín.

1066-4

我们已经在旅行社订好了卧铺。

wǒmen-yǐjing zai-lǚxingshè dìnghǎole wòpù.

1072-17

领导者在任何时候儿都不能脱离群众。

lǐngdǎozhě zai-rènshíshíhour dou-bù-neng tuōlí-qúnzhòng.

1085-8

那件事在他的名誉上留下了一个污点。

nèi-jian-shì zai-tā-d-míngyushang liúxiàle yíge-wūdiàn.

1089-4

春天的时候儿小孩儿喜欢在泥地上挖洞打弹子。

chūntiān-d-shí²hour xiǎoháir xǐhuan zai-ní²dìshang wā-dòng
dǎ-dàn^z.

1121-5

不要在这儿搅，你把我脑子都搅乱了。

búyào zai-zhèr-jiǎo, nǐ-ba³-wo-nǎoz dōu-jiǎoluàn-le.

1139-9

你就在沙发上睡一晚上吧！

nǐ₃-jiù-zai-shāfashang shuì-yí-wǎnshang-ba!

1145-9

他在纸上画了一个三角。

ta¹-zai-zhǐshang huàle-yí-ge-sānjiǎo.

1189-6

你在外面工作，谁给你照顾孩子？

nǐ³-zai-wàimian gōngzuò, shéi-gei-nǐ zhàogu-háiz?

1196-14

他在这里工作了二十年，已经是老资格了。

ta¹-zai-zhèli gōngzuòle èrshí-nián, yǐjing₁-shì lǎo-zīge-le.

1221-5

王连长命令武联在东边儿空场上列队。

wáng-lianzhang³ mìngling wǔ-lián zai-dōngbianr-
kōngchǎngshang lièduì.

1225-5

别在这儿拦路!

bié-zai-zhèr lán-lù!

1240-5

我年纪已经大了, 就让我在军队里充当伙夫吧!

wō³-niánji yǐjīng-**dà**-le, jiù-ràng-wō³ zai-jūnduìli
chōngdang-huǒ**fū**-ba!

1252-11

老师教学生在院子里排队。

lǎoshī jiào-xuésheng zai-**yuàn**zǐlǐ pái-duì.

1269-5

我们在海上航行了一个月才看见大陆。

wō³men-zai-hǎishang hángxíng-le-yí-ge-**yuè** cai-kànjian dàlù.

1279-7

我在你面前没什么秘密。

wō³-zai-nǐ-miànqian² **méi**-shenme mìmì.

1289-2

鱼在水里游来游去。

yú zai-**shuǐ**lǐ yóulai-you**qù**.

1293-7

婚礼在市政府举行。

hūnlǐ zai-shìzhèng**fǔ**-jǔxíng.

1295-12

他在这儿吹了半天牛, 谁也没答理他。

ta¹-zai-zhèr chuīle-bàn-**tiān**-niú, **shéi**-ye-mei dāli-ta.

1328-1

我们在河边儿发现了可疑的脚迹。

wǒmen-zai-hébiānr fāxiānle kě**yí**-d-jiǎojiǐ.

1372-6

哨兵在站岗的时候儿打瞌睡是要受严重处罚的。

shàobīng zai-zhàn-gǎng-d-shí²hour dǎ-**kē**shuì shi-yao⁴-shòu
yánzhòng-**chǔ**fá-d.

1373-1

在这种条件下我们不能跟你们赛。

zai-zhè-zhong₃ tiáojiàn-xià wo³men-**bù**-neng gēn-ni₃men-sài.

1416-2

谁在哪儿丁丁咚咚的弹琴。

shéi-zai-nàr dīng-dīng-dōng-**dōng**-d tán-qín?

1452-12

在蛋糕上面盖一张纸就烤不糊了。

zai-dàn**gāo**-shangmian gài-yi-zhang₁-zhǐ jiu-kǎobuhú-le.

1456-3

昨天我在朋友那里吃了一顿很丰富的晚饭。

zuótiān wo³-zai-**péng**you-nali³ chīle-yi-dun⁴ hén₃-**fēng**fu-d-wǎnfàn.

1459-1

去年妈妈在房子后面的空地上开了三亩菜园。

qùnián māma-zai-fángz-hòumian-d kòng**dì**shang kāile **sān**-mu càiyuán.

1475-1

甲：你在中国待了多久？乙：三年零四个月。

jiǎ: ni³-zai-zhōngguo dāile-**duō**-jiǔ? yǐ: **sān**-nián-líng **sì**-ge-yuè.

1476-2

这个纠纷只能在法庭上解决。

zhè⁴-ge-jiūfēn zhǐ-neng zai-fǎ**tíng**shang jiějué.

1483-5

请你给我写一个证件证明我在这儿工作了两个礼拜。

qǐng-ni gei³-wo-xiě-yi-ge zhèngjiàn₄ zhèngmíng₂ wo₃-zai₄-zhèr gōngzuole-**liǎng**-ge-lǐbài.

1490-13

前年在布尔诺举行了一个规模很大的工业展览会。

qiánnián zai-bùernuò jǔxíngle-yi-ge guīmó-hén₃-**dà**-d gōngyè-zhǎnlǎnhuì.

1505-4

他在工作上获得了相当的成绩。

ta¹-zai-gōngzuoshang huòdele xiāng**dāng**-d-chéngji.

1518-3

老师在我的作文后面写了几句批语。

lǎoshī zai⁴-wo₃-d-zuòwén-hòumian xiěle-ji³-ju₄-pī**yǔ**.

1520-9

他虽然是父亲，可是在家里掌不了权。

ta-**sūi**ran shi-fùqin, ke³shi zai-jiāli zhǎngbuliǎo-**quán**.

1534-1

他最爱在人家面前显自己的聪明。

ta-**zui**-ài zai-rénjia-mian⁴qian xiǎn-zìji₃-d-**cōng**ming.

1550-2

他母亲病了，他得在家服侍母亲。

ta-mǔqin **bìng**-le, ta-děi-zai-jiā fúshi-**mǔ**qin.

1569-3

你又在妈妈面前学舌了吧！

ni₃-**yōu**-zai māma-miànqian xué**shé**-le-ba!

1580-6

在夏天果子露卖的很快。

zai-**xià**tiān guǒzi**lù** mài-d-hen₃-kuài.

1584-1

孩子们都在院子里玩儿呢。

háizimen dou¹-zai-**yuàn**zili³ wánr-ne.

1584-11

他在北京认识了几个卖古玩的商人。

ta¹-zai-běijīng rènshile-ji³-ge mài-gǔwán-d **shāng**ren.

1590-3

他在家没事做的时候就弄花草。

ta¹-zai-jiāli méi-**shìr**-zuò-d-shi²hour jiu-nòng-huā**cǎo**.

1598-1

我在自己的书上都标了几号。

wō₃-zai₄-zìjǐ-d-shūshang dou-biāole **jìhao**.

1598-7

这不过是个小玩意儿，不值什么钱。

nǐ³men-dōu-zai chèn₁yīshang zuòshang-**biāoji** jiu-bú-huì
nòngcuò-le.

1603-4

他睡觉以前总在头发上罩一个网子。

ta-shuì₄-jiào-yiqián zǒng-zai-tóufashang zhào-yi-ge-**wǎngz**.

1605-4

老师在我的作文本子里打了好几条杠子。

lǎoshī zai-wo³-d zuòwen-**běnzili**³ dǎle hǎo-ji-tiáo-**gàngz**.

1608-2

他每天早上在院子里打拳。

ta-měi-tian zǎoshang zai-yuànzili³ dǎ**quán**.

1614-4

在外面飘泊了好多年，如今总算有个家了。

zai-wàimian piāobole hǎo-**duō**-nián, rújīn zǒngsuàn you³-ge-
jiā-le.

1622-4

下过雨以后农民都在田里拔草。

xiàgo-**yǔ**-yǐhòu nóngmín-dou¹-zai-tiánli₃ bá-**cǎo**.

1624-3

狗在花园儿里挖了一个洞。

gǒu-zai-huā**yuánr**li³ wāle-yi-ge-**dòng**.

1624-4

耗子在门底下挖了一个小窟窿。

hàoz zai-mén-**dǐ**xia wāle-yi-ge xiǎo-**kū**long.

1639-7

敌人在这口井里下了毒药。

dīren zai-zhe⁴-kou jǐngli₃ xiàle-dú**yào**.

1639-8

这口井里的水不能喝，敌人的奸细在里面下了毒。

zhè-kou₃-jǐnglǐ-d-shuǐ **bù**néng-hē, díren-d-jiānxi zai-lǐmian xiàle-**dú**.

1641-2

军队在一个小村子里驻了下来。

jūnduì zai-yi²-ge-xiǎo-**cūn**zìlǐ zhùlexia⁴lai.

1648-1

我在地上跪了半天，腿都麻了。

wō³-zai-dìshang guìle-ban-**tiān**, tuǐ dōu-**má**-le.

1653-7

就在这里昨天发生了雪崩。

jiu⁴-zai-**zhè**lǐ₃ zuótian fāshengle-xuěbēng.

1678-3

我在这儿一个朋友也没有，觉得很孤独。

wō³-zai-zhèr **yí**-ge-péngyou-ye₃-méi-yǒu, juéde-hen-**gū**dú.

1680-2

你一个人在家里闷不闷？

nǐ-**yí**-ge-ren² zai-jiālǐ₃ **mèn**-bu-mèn?

1682-1

她的俩儿子都在农村安了家。

ta¹-d-liǎ-érz **dōu**-zai-nóngcūn ānle-jiā.

1697-1

狗在地上扒了一个坑。

gǒu zai-dìshang bāle-yi-ge-**kēng**.

1699-1

我昨天在电车里被扒了。

wō₃-zuótian zai-diànchēli bei-**pá**-le.

1699-2

在杂乱的地方要小心扒手。

zai-**zá**luan-d-di⁴fang yao-xiǎoxin-**pá**shou.

1705-6

听说在南美洲又打起仗来了。

ting-shuō zai-nánměizhōu **yòu** dǎqi-zhàng-lai-le.

1707-4

走开吧，不要在这儿纠缠了。

zǒukai-ba, búyao-zai-zher⁴ jiūchan-le.

1718-4

在背后攻击别人是最不好的行为。

zai-bèi**hòu** gōngji-biéren shi-**zui**-bu-hǎo-d-xíngwei.

1733-8

她在新刷的墙上砸了好几个钉子。

ta¹-zai-xīn-shuā-d-qiángshang zále-hǎo-ji₃-ge-**dīngz**.

1742-3

他在路上遭了抢。

ta¹-zai-lùshang zāole-**qiǎng**.

1744-2

不要在人群里钻。

búyao zai-rénqúnli zuān.

1749-8

今年暑假我得在家里补习英文。

jīnnian shǔ**jià** wo-děi-zai-jiāli bǔxí-yīng**wén**.

1750-28

茶杯都在托盘里扣着呢。

cháběi dou¹-zai-tuōpánli₃ **kòuzh**-ne.

1751-13

别在身上抓！

bié-zai-shēnshang-zhuā!

1765-6

他含笑在我背上拍了几下儿。

ta-hán-xiào zai-wo₃-bèishang **pāi**le-ji₃-xià.

1770-2

我在这儿说话不妨碍你看书吗？

wo³-zai-zhèr shuo-huà bù-fáng'ai-ni³ kàn-**shū**-ma?

1770-5

你要是在这儿坐着不说话，那就对我们没有妨碍。

ni₃-yàoshi zai-zher₄-zuòzh bu-shuō-**huà**, na⁴-jiu-dui₄-wǒmen
méi-you-fáng'ài.

1773-4

我在报上看见你的启事了。

wo³-zai-bàoshang kànjian-ni³-d-qǐ**shì**-le.

1776-5

闻一多教授是在什么地方遇刺的？

wén-yiduō jiàoshòu shi-zai₄-**shén**me-difang yùcì-d?

1776-6

总统在检阅台上遇刺受伤。

zǒngtǒng zai-jiǎnyue₄-tái Shang yùcì-shòu**shāng**.

1780-1

他在我肩上拍了一下儿。

ta-zài-wo₃-jiānshang **pāi**le-yi-xià.

1801-1

小孩儿喜欢在澡盆里泼水。

xiǎoháir xǐhuan zai-zǎopénli pō-**shuǐ**.

1803-5

在展览会上展出了水电站的模型。

zai-zhǎnlǎn**huì**shang zhǎnchule shuǐdiànzhàn-d-mó**xíng**.

1811-7

我们忙得很，别在这儿耍贫嘴儿了。

wo³men-**máng**-d-hěn, **bié**-zai-zher⁴ shua₃-pínzuǐr-le.

1815-3

我在开红灯的时候儿过马路，罚了我五个克朗。

wo³-zai-kāi-hóng-**dēng**-d-shihour guò-mǎlù, fále-wo-**wǔ**-ge-
kèlang.

1816-3

他在监狱里坐了五年，饱尝了铁窗风味。

ta¹-zai-jiānyùli₃ zuòle-**wǔ**-nián, bǎochangle tiěchuāng-
fēngwèi.

1817-7

他的父母都在大战时牺牲了。

ta¹-d-fùmǔ dou¹-zai-dà**zhàn**-shí xīsheng-le.

1847-1

他在工厂里学了两年徒。

ta¹-zai-gōng**chǎng**li xuéle-liǎng-nian²-**tú**.

1850-6

解放以后，在中国发现了很多新的矿脉。

jiěfang-yǐshòu zai-zhōngguó fāxiānle-hě**nduō** xīn-d-kuàngmài.

1860-4

在图书馆里大声说话是要受别人干涉的。

zai-túshū**guǎn**lǐ dàshēng¹-shuō-huà shì⁴-yào-shou⁴-biéren-**gān**shè-d.

1862-6

妹妹在纸上涂了好些小人儿。

mèimei zai-zhǐshang túle hao³-xiē-xiǎo**rénr**.

1863-4

他在大城市里住惯了，生活很浮华。

tā-zai dà-**chéng**shìlǐ³ zhù**guàn**le, shēnghuo hēn³-**fú**hua.

1868-1

他在抽水机旁边儿用手捧水喝。

ta¹-zai-chōushuǐjī-pang²biānr yong-shǒu-pěng-shuǐ **hē**.

1883-6

你是不是在门后偷听了我们的话？

nǐ³-**shì**-bu-shì zai-ménhòu tōu-tīngle wo³men-d-huà?

1892-2

黄豆在水里泡了一夜，已经涨了。

huángdòu zai-shuǐli pàole-yí-**yè**, yì³jīng-**zhàng**-le.

1914-2

热水瓶在农村销得很多。

rèshuǐpíng zai-nóngcūn xiāo-d-hēn³-**duō**.

1921-10

他来借钱，在我那儿赖了半天。

ta-lái-jiè-**qián**, zai-wǒ-nar làile-bàn-**tiān**.

1928-4

让开点儿，别在这儿碍道儿。

ràngkai-diǎnr, bié-zai-zhèr ài-dàoer.

1928-5

我在这儿看书，不妨碍你么？

wo³-zai-zhèr kàn-shū, bù-fáng'ai-nǐ-me?

1929-8

我们在这儿说话，隔壁听得见听不见？

wo³men-zai₄-zhèr shuō-huà, gébì tīngdejiàn-tīngbujian⁴?

1932-1

请在这张纸上签名。

qǐng-zai-zhèi-zhang-zhǐshang qiānmíng.

1936-8

童年的回忆在他的脑海里奔腾着。

tóngnián-d-huìyì zai-ta¹-d-nǎohǎili₃ bēnténgzhe.

1941-3

孩子们在院子里滚皮球玩儿。

háizimen zai-yuànzili³ gǔn-píqiú-wánr.

1948-2

我看这人很可疑，他在这儿探头探脑地转了半天了。

wo-kàn zhè-ren-hen₃-kěyí, ta¹-zai-zhèr tàn-tóu-tàn-nǎo-d
zhuǎnle-bàn-tiān-le.

3.1.2 Postpoziční sloveso zài

0029-1

我姐姐生在上海，我们都生在北京。

wǒ-**jiě**jie shēng-zai **shàng**hǎi, wǒmen dōu-sheng₁-zai běi**jīng**.

0111-11

门口儿有个叫花子，过路的人都把钱扔在他的破帽子里。

ménkǒur yǒu-ge-jiào**huāz**, guo-**lù**-d-rén dōu-ba₃-qián rēng-zai-ta¹-d pò-**mào**zǐlǐ.

0116-5

坐在树底下谈谈天儿也不错。

zuò-zai **shù**-dǐxia tán-tan-**tiānr** yě-bu-cuò.

0117-8

把豆子泡在水里让它出芽。

bǎ-**dòuz** pào-zai-shuǐli rang⁴-ta-chū-**yá**.

0129-7

我住在天津平安里十二号。

wǒ₃-zhù-zai **tiān**jin-píng'ānlǐ shí'**èr**-hào.

0143-5

别坐在箱子上！

bié-zuò-zai xiāngzishang.

0144-4

晚上大伙都坐在饭桌旁边儿谈天儿。

wǎnshang dàhuor₃ dōu-zuo₄-zai fànzhuō-pángbiānr tán-**tiānr**.

0145-8

我们就住在海边，夏天差不多天天去游泳。

wǒmen **jiù**-zhù-zai hǎibiān, xiàtiān chàbuduō **tiān**-tian-qu-yóuyǒng.

0149-25

他抬起手来，一下子就把我打倒在地上了。

ta-**tái**qi-shǒu-lai, **yī**-xiàz jiu-bǎ-wo dǎdao-zai dìshang-le.

0155-1

朝鲜妇女都把东西顶在头上。

cháoxian-fùnǚ dōu-ba-dōngxi dǐng-zai **tóu**shang.

0156-2

不要再送我了，我就住在那座高楼里。

búyao-zai⁴sòng-wo³-le, wǒ-**jiù** zhù-zai-nei⁴- zuo gāo-**lóu**li.

0163-6

香蕉和菠萝都出在南方。

xiāng**jiāo** he-bō**luó** dōu chū-zai **nán**fāng.

0164-6

我哥哥结婚以后就不跟我们住在一块儿了。

wǒ-**gē**ge jiéhūn-yi³**hòu** jiu-**bù**-gen-wo³men zhù-zai yí**kuài**r-le.

0189-12

你要是有什么意见，请写在我们的意见簿上。

nǐ-**yào**shi you³-shen²me-yìjian qǐng-xiě-zai wo³men-d-yìjian**bù**shang.

0230-2

把小孩子憋在屋子里，多可怜哪！

bǎ-xiǎoháir biē-zai-**wū**zilǐ, **duó**-ke³lián-ne!

0238-1

你要是走不动，就只好落在后面。

nǐ³-yào³shi zǒubu**dòng**, jiu-zhǐ-hao³ luò-zai-**hòu**mian.

0238-7

他后来的，怎么可以挑在前面呢？

ta-**hòu**-lái-d, zěnmē kěyì pái-zai-**qián**mian⁴-ne?

0244-7

住在旅馆里的客人最好把贵重的东西交给账房儿。

zhù-zai lǚguǎnli³-d **kè**ren zuì-hǎo ba³- **guì**zhong-d-dōngxi jiāo-gei-zhàng**fáng**r.

0247-10

他可以坐在左手儿。

ta-kěyì zuò-zai **zuǒ**shǒur.

0248-5

他可以坐在右手儿。

ta-kěyì zuo⁴-zai-**yòu**shour.

0250-7

他把爱人留在北京了。

tā-ba₃-àiren₂ liú-zai-běi **jīng**-le.

0250-8

他爱人留在北京了。

tā-**ài**ren₂ liú-zai-běi **jīng**-le.

0268-4

我把伞忘在学校了。

wǒ-ba₃-sǎn **wàng**-zai-xuéxiào-le.

0278-5

你们也来帮忙啊，不要只站在那儿观看。

nǐmen yě-lai₂ bāng **máng**-a, búyao zhǐ-zhàn-zai-nar⁴ **guān**kan₄.

0296-4

不要吧烂纸随便扔在路上。

búyào ba₃-lànzhǐ suí-bian₄ rēng-zai **lù**shang.

0318-19

篮子正扣在他头上。

lánz **zhèng**-kòu-zai ta-tóushang.

0325-1

就把大衣放在床上吧！

jiù-ba₃-dàyī fàng-zai-**chuáng**shang-ba!

0331-2

把这口柜子立在哪儿？

ba₃-zhè-kou₃ guìz lì-zai-**nǎr**?

0332-2

不要把名字刻在桌子上。

búyao ba-míngz kè-zai-zhuōzishang.

0333-10

他睡在椅子上跟我说话。

ta-shuì-zai-**yǐ**zishang gēn-wo-shuō-huà.

0351-7

把皮子泡在水里就会软了。

ba₃-pí_z pào-zai-shuǐli jiu⁴-hui-ruǎn-le.

0355-6

他把手仗靠在桌子旁边儿了。

tā-ba₃ shǒu zhàng kào-zai zhuōz páng biānr-le.

0355-9

我们的房子靠在一块儿。

wǒmen-d-fángz kào-zai yíkuàir.

0373-4

我有个亲戚住在西安，你可以去找他。

wǒ-you-ge qīnqi zhù-zai xī'ān, ni-kěyi-qu zhǎo-ta.

0382-1

这些话我全都记在心里了。

zhè-xie-huà wǒ-quán-dou jì-zai xīnli-le.

0407-3

两个人把他按在椅子上，才算把牙拔了。

liǎng-ge-ren² ba³-ta àn-zai-yǐzishang, cái-suan ba₃-yá-bá-le.

0418-13

我们的房租是每月二十元，暖气和热水的钱都不包在里面。

wǒ³men-d fángzū shì-měi-yue₄ èrshí-yuán, nuǎnqì he-rèshuǐ-d-qián dou-bù-bāo-zai-li³mian.

0419-2

不要站在门口儿，风太大。

búyào zhàn-zai-ménkǒur, fēng tai-dà.

0424-6

诗人爱自然，所以不喜欢住在城市里。

shīren₂ ài-zìran, suǒyǐ bù-xǐhuan zhù-zai-chéngshìli.

0445-8

我们住在郊外就是因为图安静。

wǒ³men zhù-zai jiāowài jiù-shì yīnwei tú-ānjìng.

0447-2

太阳照在床上。

tàiyang zhào-zai chuángshang.

0453-4

司机把汽车停在便道旁边儿了。

sījī ba₃-qìchē tíng-zai biàndao₄-páng**biānr**-le.

0453-5

灵柩停在西班牙大厅。

língjiu tíng-zai xībanyá-dà**tīng**.

0464-1

他们把我的眼镜儿藏在收音机后面了。

tāmen bǎ-wo-d-yǎn**jìngr** cáng-zai shōuyīnjī **hòu**mian-le.

0484-1

啊呀！有人掉在河里了。

a**ya**! you₃rén diào-zai **hé**li-le.

0498-7

大约有一个班的战士住在我们家里。

dàyuè you₃-yí-ge-bān-d **zhàn**shi zhù-zai wo³men-jiāli.

0531-16

把你算在我们队里吧。

bǎ-nǐ suàn-zai wǒmen-**duì**li-ba.

0557-20

你的行李可以存在旅馆里。

nǐ³-d-xínglǐ kěyǐ-cún-zai lǚ**guǎn**lǐ.

0565-16

别光在汤里捞面条儿。

bié guāng-zai-tānglǐ lāo miàn**tiáo**r.

0600-2

他生在江苏省无锡县。

ta-shēng-zai **jiāng**sū-shěng **wú**xī-xiàn.

0613-5

其余的人都留在研究所。

qí**yú**-d-rén dōu-liú-zai yánjiu**suǒ**.

0634-8

地主把值钱的東西沉在井里了。

dì **zhǔ** ba₃-zhí-qián-d-dong¹xi chén-zai-**jǐng**li-le.

0665-6

存在车站的行李提出来了没有？

cún-zai chēzhàn-d-xíngli **tí**chulaile-méi-you?

0681-7

你干了这种事，叫我把脸放在哪儿啊！

ni₃-gànle **zhè**-zhong-shi⁴, jiào-wo₃ ba-liǎn fàng-zai-**nǎr**-a!

0686-5

坐在朝窗户的位子上吧！

zuò-zai cháo-**chuāng**hu-d wèizishang-ba!

0699-1

母亲把我困在家里不让我出去。

mǔqīn ba-wǒ kùn-zai-**jiā**li bu-ràng-wo₃-**chū**qu.

0699-3

他的爱人跟孩子因为交通断绝，困在广州了。

ta¹-d-**ài**ren gen-**háiz** yīnwei jiāotong-duànjué, kùn-zai-guǎng**zhōu**-le.

0701-1

我住在北京的时候儿他常常来看我。

wo₃-zhù-zai běi**jīng**-d-shi²hour ta-**cháng**chang-lai kàn-wo₃.

0704-3

广东的妇女习惯把孩子背在背上。

guǎng**dōng**-d fùnǚ xíguān ba₃-háiz bēi-zai-**bèi**shang.

0728-4

妈妈每天晚上坐在床沿儿上给我讲故事。

māma měi-tian-wǎnshang zuò-zai chuáng**yánr**shang gei³-wo jiǎng-**gù**shi.

0736-6

他把马系在树上了。

ta-ba₃-**mǎ** xì-zai-**shù**shang-le.

0772-1

请你把地图展开放在桌子上。

qǐng-ni ba₃-dìtú **zhǎn**kai fàng-zai-zhuōzishang.

0814-3

每个月剩余的钱最好存在银行里。

měi-ge-yuè shèngyu-d-qián zuì-hǎo cún-zai-yínhángli.

0821-1

别都拥在一个地方。

bié-dou yōng-zai yí-ge-di⁴fang.

0823-4

衣服都团在柜子里真不整齐。

yīfu dōu-tuan₂-zai guìzili₃ zhēn-bu-zhěngqì.

0823-5

三只小狗儿团在一块儿睡觉。

sān-zhī xiǎogǒur tuán-zai-yīkuàir shuì-jiào.

0827-11

把啤酒放在冰上镇着。

ba₃-píjiu₃ fàng-zai-bīngshang zhènzhe.

0828-3

我姐姐不愿意让熟人看见，所以坐在尽后头。

wo-jiějie bu-yuànyì rang-shóuren kànjian, suǒyì zuò-zai jǐn-hòutou.

0828-4

我坐在尽中间儿去。

wo-zuò-zai jǐn-zhōngjiànr-qu.

0839-1

要是你处在我的地位，你怎么解决这个问题呢？

yàoshi nǐ-chǔ-zai-wo³-d-dìwei, nǐ-zěnme jiē³jue-zhe⁴-ge wèntí-ne?

0845-12

把钱存在银行里生不了多少利。

ba₃-qián cún-zai-yínhángli shēngbuliao³ duōshao-lì.

0849-12

坐在飞快的火车里什么风景也看不见。

zuò-zai fēikuài-d huǒchēli₃ shénme-fēngjing yě₃-kànbujiàn.

0861-14

她坐在那儿止不住的发抖。

ta-zuò-zai-nar⁴ zhǐbuzhù-d fādǒu.

0914-10

他撞在墙上了，撞得眼睛直冒金星。

ta-zhuàng-zai qiángshàngle, zhuàng-d yǎnjīng zhi-mào-jīnxīng.

0948-1

不要把苹果皮扔在地上，免得招苍蝇。

búyào ba₃-píngguopí rēng-zai-dìshang, miǎn-d zhāo-cāngyīng.

0964-3

那时候儿我寄住在朋友家里。

nèi-shíhour wo₃-jìzhu zai-péngyou-jia¹li.

0968-4

把这个小村子划在另一个区里吧！

ba₃-zhè-ge-xiao₃-cūnz huà-zai-lìng-yi-ge qūlǐ₃-ba!

0972-6

你受伤了吗？伤在哪儿了？

ni-shòu-shāng-le-ma? shāng-zai-nǎr-le?

0987-3

吃完了梨，把核儿包在纸里。

chīwánle-lí, ba₃-hér bāo-zai-zhǐli.

0994-5

他们把他打倒在地上，又踢了他几脚。

tāmen ba³-ta-dǎdao-zai-dìshang, you-tīle-ta jǐ-jiǎo.

0994-7

大家工作完以后都把工具堆在墙脚儿。

dàjiā gōngzuowán-yǐhòu dōu-ba-gōngju duī-zai-qiángjiǎor.

1004-8

松树耐寒，多半儿生长在北方。

sōngshu nàihán, duō-banr shēngzhang-zai-běifāng.

1006-4

我们两个人编在一个队里。

wǒ³men-**liǎng**-ge-rén biān-zai **yí**-ge-duìli.

1022-3

把鸡蛋打在碗里,用筷子调松。

ba-jīdan dǎ-zai-**wǎn**lǐ, yong-kuàiz tiáosōng.

1052-8

骏马奔驰在原野上。

jùn**mǎ** bēnchí₂ zai-yuán**yě**shàng.

1060-3

民兵把大树横在路中间,不让敌人的汽车通过。

mínbīng ba₃-dà-**shù** héng-zai-lù-zhōng**jiān**, bu-ràng dírén-d-
qìchē tōngguò.

1065-9

把这几个本子钉在一块儿吧。

ba₃-zhè-jī₃-ge běnz dīng-zai-yí**kuàir**-ba.

1073-3

古时候儿人住在石洞里。

gǔ-shíhour rén zhù-zai-shí**dòng**lǐ.

1075-7

学生都挤在教员周围。

xuésheng **dōu**-jǐ-zai jiàoyuan-zhōuwéi.

1078-1

你把夹纸的夹子放在什么地方了?

ni-ba₃-jiā-zhǐ-d-**jiāz** fàng-zai shénme-dìfang-le?

1082-2

这个问题跟他没有切身关系,他就没放在心上。

zhè-ge-wèntí gen¹-ta-méi-you qièshēn-**guān**xi, ta¹-jiu-méi-
fàng-zai-xīnshang.

1082-5

你切不要把孩子一个人留在家里。

ni₃-**qiè**-búyao ba₃-háiz-**yí**-ge-ren² liú-zai-jiāli.

1114-2

躺在床上看书对眼睛有害。

tǎng-zai-**chuáng**shang kàn-shū dui-**yǎn**jīng you₃-hài.

1123-1

这两箱书放在哪儿？

zhe-liǎng-xiāng-shū fàng-zai-**nǎr**?

1136-3

这两个人老是黏在一起。

zhè-liǎng-ge-rén **lǎo**shi nián-zai-yiqǐ.

1147-5

一个孩子躲在老师背后作鬼脸儿，逗得全班大笑起来。

yí²-ge-háiz duǒ-zai-lǎoshī-bei⁴hòu zuo-guǐ**liǎnr**, dòu-d quán-bān dà-**xiào**qilai.

1149-4

他站在那儿一声不响。

ta-**zhàn**-zai-nàr yì-**shēng** bu-xiǎng.

1169-1

以前米商常常把次米和好米混在一块儿卖。

yí₃qián mǐshāng chángchang ba₃-címǐ he-hǎo-mǐ hùn-zai-yí**kuàir** mài.

1218-3

你把大衣挂在衣架上吧！

ni-ba₃-dàyī guà-zai yī-**jià**shang-ba!

1218-5

红红苹果挂在树上好看极了。

hóng-hóng-**píng**guo guà-zai-**shù**shang hao₃kàn-**jí**-le.

1220-1

商店总是把最漂亮的货物陈列在橱窗里。

shāngdian zǒngshi ba₃-zuì-**piào**liang-d huòwu chénliè-zai chūchuānglǐ₃.

1226-6

我弟弟是被炸死的，我不知道他埋在什么地方。

wó₃-dìdi shì-bèi-**zhà**sǐ₃-d, wó₃-bu⁴-zhidào ta-mái-zai-shen²me-dìfang.

1238-6

这两张纸是连在一起的。

zhe-liǎng-zhāng-**zhǐ** shi-lián-zai-yi**qǐ**-d.

1270-1

把羊圈在圈里！

ba₃-yáng juān-zai-**juàn**li!

1299-1

我生在一个小村庄里。

wo₃-shēng-zai yi²-ge-xiǎo-**cūn**zhuanglǐ.

1307-9

我们一家人分散在天南地北，无论如何也团不了圆了。

wǒmen-yi-jia-rén fēnsan-zai-tiān-nán-dì-**běi**, wúlun-rú**hé** ye₃-
tuánbuliǎo-yuán-le.

1341-4

把旗子竖在山顶上吧！

ba₃-qízi shù-zai-shān**dǐng**shang-ba!

1345-3

果子酱巴在你头发上了。

guǒzi**jiàng** bā-zai-nǐ-**tóu**fashang-le.

1351-13

那回我掉在海里，要不然就淹死了。

nèi-hui wo₃-diào-zai **hǎi**lǐ, yàoburan² jiu-**yān**si-le.

1358-9

我看见他很端正的坐在桌子旁边儿。

wo₃-kànjian ta-hěn-**duān**zheng-d zuo⁴-zai-zhuōz-pángbiānr.

1384-2

房子的基础不应该建筑在沙土上。

fángz-d **ji**chǔ bu-yīnggai jiànzhū zai-**shā**tu₃shang.

1387-3

我妈妈上南京去了，我住在阿姨家里。

wo₃-māma shang-nán**jīng**-qu-le, wo₃-zhù-zai ā**yí**-jia₁li.

1411-2

他把剩余的钱储蓄在银行里。

ta¹-ba-shèngyu-d-qián chǔxu-zai⁴ yínhángli.

1420-19

把水倒在澡盆里吧！

ba-shuǐ dào-zai zǎopénli₃-ba!

1434-1

把书架摆在窗户下面呢！

ba₃-shūjià bǎi-zai chuānghu-xiàmiàn-ne!

1435-2

把水倒在盆里吧！

ba-shuǐ dào-zai-pénli₃-ba!

1443-3

孩子走得太慢，落在后头了。

háiz zǒu-d-tài-màn, là-zai-hòutou-le.

1446-3

要是落在敌人手里就糟了。

yàoshi luò-zai díren-shǒuli jiu-zāo-le.

1446-4

钱落在老太太手里就拿不出来了。

qián luò-zai lǎo-tàitai-shǒuli jiu-nábuchulái-le.

1450-5

他把爱人的相片儿带在怀里。

ta-ba₃-àiren-d xiàngpiānr dài-zai-huáili.

1475-2

这儿风景很好，咱们就待在这儿吧。

zhèr fēngjǐng hěn-hǎo, zan²men-jiu dāi-zai-zhèr⁴-ba.

1498-2

火车已经开走了，他还站在那儿挥手。

huǒchē yì³jīng kāizǒu-le, ta-háizhàn-zai-nàr huī-shǒu.

1502-8

因为放在潮湿的地方，整部书都坏了。

yin¹wei fàng-zai cháo**shī**-d-di⁴fang, zhěng-bu⁴-shū dou-huài-le.

1521-2

他把一块石头紧紧地握在手里。

ta-bǎ-yi-kuai⁴- shítou **jǐn**jǐn-d wò-zai-shǒuli.

1548-6

一条蛇盘在那里。

yi⁴-tiao-**shé** pán-zai-nàli³.

1548-7

蛇盘在树上了。

shé pán-zai-**shù**shàngle.

1554-2

他又了一块肉放在嘴里。

ta-chāle yi-kuai⁴-**ròu** fàng-zai-**zuǐ**li.

1554-4

她叉着腰站在门口儿，谁也不敢进去。

ta-chāzh-yāo zhàn-zai-mén**kǒu**, **shéi**-ye-bu-gǎn jìnqu.

1559-3

炸弹掉在河里，激起了很高的水柱。

zhà**dàn** diào-zai-**hé**lǐ, jīqǐle hen³-**gāo**-d shuǐzhù.

1561-1

灰尘都附在食物上了。

huīchén dou-fù-zai **shí**wushang-le.

1571-5

他一个人坐在课室里，呆呆地望着黑板。

ta-**yí**-ge-rén zuò-zai-kèshìli, dāi-dāi-d wàngzh-hēi**bǎn**.

1573-3

你到说话呀，坐在那儿傻笑干吗？

ni³-dào shuō-**huà**-ya, zuo⁴-zai-nàr shǎ-**xiào** gan-má?

1578-3

谁都不理他，他僵在那儿了。

shéi-dou-bù-lǐ-ta, tā-**jiāng**-zai-nàr-le.

1578-4

没人去招呼他，把他僵在门口儿了。

méi-rén qu-**zhāo**hu-ta, ba³-ta-jiāng-zai mén-**kǒur**-le.

1580-1

下露水了，别坐在草地上了。

xià-**lù**shui-le, **bié**-zuò-zai cǎodìshang-le.

1631-3

看瓜的人就住在瓜地的棚子里。

kān-**guā**-d-rén jiu-zhù-zai guādi₄-d-**péng**zili₃.

1641-1

调查团就驻在我们隔壁的房子里。

diàochátuán **jiù**-zhù-zai wo³men-gé-bì-d-fángzili.

1660-11

那位演员就住在我们家旁边儿那条胡同儿里。

nèi-wei-yǎnyuán **jiù**-zhù-zai wo³men-jiā-pángbiānr nei⁴-tiao-hútòng_rli.

1663-2

夏天露营的时候儿我们都睡在帐篷里。

xiàtiān lùyíng-d-shi²hour wo³men-dou-shuì-zai-**zhàng**pengli.

1680-1

昨天我整天坐在家里，闷得很。

zuótian wo-zhěng-tiān zuo⁴-zai-jiāli₃, **mèn**-d-hen.

1689-3

昨天又一个人掉在河里淹死了，尸首还没找着。

zuótian you₄-yi²-ge-rén diào-zai-héli **yān**sile, shīshou hai²-mei-zhǎozháo.

1698-1

他趴在桌儿上写信呢。

ta-pā-zai-zhuōrshang xiě-**xìn**-ne.

1703-5

要不是我闪在一边儿，早叫汽车撞倒了。

yào-bu-shi⁴ wo-shǎn-zai-yi-biānr, **zǎo**-jiao-qìchē zhuàngdǎo-le.

1714-3

战士们埋伏在森林里了。

zhànshìmen máifu-zai-sēn**lín**lǐ-le.

1719-11

谁把戒指忘在这里了？

shéi-ba₃-**jiè**zhǐ wàng-zai-zhèli₃-le?

1732-8

我们守卫在前沿突出的阵地上。

wō³men-shǒuwei₄-zai-qiányán tūchu-d-**zhèn**dìshang.

1743-1

他狂得把什么人都不放在眼里。

ta-kuáng-d ba₃-**shén**me-rén dou¹-bu-fàng-zai-yǎnli.

1787-1

把豆子泡在水里让它出芽儿。

ba₃-dòuz pào-zai-**shuǐ**li₃ ràng-ta-chū-**yá**.

1808-1

栏里的牛吃饱了都安静地卧在那儿。

lánli-d-niú chī**bǎo**le dōu-ānjing-d **wò**-zai-nar⁴.

1809-3

找个垫子垫在打字机底下。

zhǎo-ge-diànz diàn-zai-dǎzìjī-**dǐ**xia.

1809-4

别跪在地上，拿个椅垫儿吧。

bié guì-zai-dìshang, ná-ge-yǐ**diàn**r-ba.

1810-3

咱们把两匹马拴在一块儿吧！

zan²men ba-liǎng-pi-mǎ shuān-zai-yī**kuài**r-ba!

1815-7

他把钥匙丢了，妈妈罚他呆在家里。

ta-bǎ-**yào**shi diūle, māma fá-ta dāi-zai-**jiā**li.

1843-3

柞蚕出在山东省。

zhàcán chū-zai-**shān**dong-shěng.

1844-1

倚在我身上吧！

yǐ-zai wǒ-**shēn**shang-ba!

1849-2

我觉得胸口不舒服，好象一块石头压在那里。

wo-juéde xiōngkǒu bu-**shū**fu, hǎoxiang yi-kuài-**shí**tou yā-zai-na⁴li.

1861-1

我真糊涂，不知又把眼镜儿忘在哪儿了。

wo₃-**zhēn** hútu, bu-zhī **yòu**-ba yǎnjing₄ wàng-zai-**nǎr**-le.

1862-2

别把果酱涂在我衣服上。

bié-ba-guǒjiàng tú-zai-wo₃-**yī**fushang.

1869-1

他坐在一堆石头上。

ta-zuò-zai yi-duī-**shí**toushang.

1869-7

游客把果皮和破纸都扔在沙堆上了。

yóukè ba-guǒpí he-pòzhǐ **dōu**-rēng-zai shāduīshang-le.

1872-4

我们的城市陷落在敌人手里了。

wo³men-d-chéngshì xiànluo-zai-**dí**ren-shǒuli₃-le.

1880-8

请你把小面包儿装在纸口袋儿里。

qǐng-ni-ba₃-xiǎo-miànbāor zhuāng-zai zhǐ**kǒu**dairli³.

1921-11

你不去见他，他就赖在客厅里不走。

ni³-bu-chūqu-**jiàn**-ta, ta¹-jiu-lài-zai-kètīngli₃ bu-**zǒu**.

1924-7

你坐在这儿摇一会儿摇篮儿，等孩子睡着了再走开。

ni₃-zuò-zai-zhèr yáo-yī-huǐr-yáo**lánr**, deng₃-háiz-shuì**zháo**le zai-zǒukai.

1924-8

他喜欢把孩子抱在手里摇晃。

ta-xǐhuan ba₃-háiz-bào-zai-shǒuli yáohuang.

1935-3

他又着腰站在门口儿，好象很生气。

ta-chāzh-yāo zhàn-zai-ménkǒur, hǎoxiang-hen₃-shēngqì.

1936-3

我们给你腾个空儿，你就坐在这儿吧！

wo³men-gei²-ni téng-ge-kòngr, ni³-jiu-zuò-zai-zhèr-ba!

1938-2

他把钱很快地塞在口袋儿里了。

ta-bǎ-qián hen₃-kuài-d sāi-zai-kǒudairli³-le.

1943-3

请你把这些书聚在一起，我明天来拿。

qǐng-ni ba₃-zhè-xie-shū jù-zai-yiqǐ, wo₃-míngtian-lai²-ná.

1952-11

请你用漏斗儿把油倒在瓶子里。

qǐng-ni yong-lòudǒur ba₃-yóu dào-zai-píngzili³.

3.2 Analýza

3.2.1 Metodologie

Vzorem pro kvantitativní vyhodnocení analyzovaného vzorku se stala publikace lingvistky Marie Těšitelové *O češtině v číslech*. Těšitelová upozorňuje na fakt, že se kromě kvalitativní stránky musíme při studiu jazyka zaměřit i na stránku kvantitativní. Způsob, jakým fungují jazykové jevy v promluvě i v textu a s jakou četností se dané jevy v textu objevují lze totiž odhalit jen na základě propojení obou rovin, kvantitativní a kvality.⁵³

Úkolem tedy bylo vybrat dostatečně dlouhý soubor vět a odhalit frekvenci potřebných jazykových jednotek. V našem případě se jednalo o korpus sestavený z přepsaných nahrávek opatřených o prozodické značky. Jak jsme zmínili již dříve, tyto přepsané nahrávky pocházejí z Švarného *Učebního slovníku jazyka čínského*⁵⁴, který svým rozsahem 16 000 vět představuje skutečně velmi hodnotný vzorek moderního čínského jazyka.

Z *UčebSu* byly vybrány věty, které obsahují prepoziční a postpoziční sloveso *zài*.⁵⁵ Tyto věty byly přepsány podle Švarného prozodické transkripce⁵⁶ a dále také ve zjednodušených znacích. V *UčebSu* se vyskytuje Švarného čtvrtá prozodická transkripce, znamená to tedy, že jsme pro převod do elektronické podoby museli provést určité změny. Pro označení slabik se zvýrazněnou prominencí Švarný používá kolmičku před slabikou, zatímco my takové slabiky řešíme ztučením na černém podkladu. Oslabeně tónické neiktové slabiky jsou v *UčebSu* označeny tečkou pod příslušnou samohláskou, kdežto v elektronické podobě je značíme dolním číselným indexem. Výjimku tvoří půloblouchek pod slabikou, který značí příznakový třetí tón.⁵⁷

Jednotlivé věty byly rozčleněny na menší jednotky, tedy kóla a segmenty. Segmenty byly analyzovány z hlediska jejich struktury a z hlediska prominence slabik, na základě čehož jsme mohli určit jejich rytmický sled. U segmentů s prepozičním či

⁵³ TĚŠITELOVÁ, 1987: s. 7

⁵⁴ Viz kapitola 1.8

⁵⁵ Viz kapitola 1.7

⁵⁶ Viz kapitola 1.1

⁵⁷ TRÍSKOVÁ, 2011: s. 48

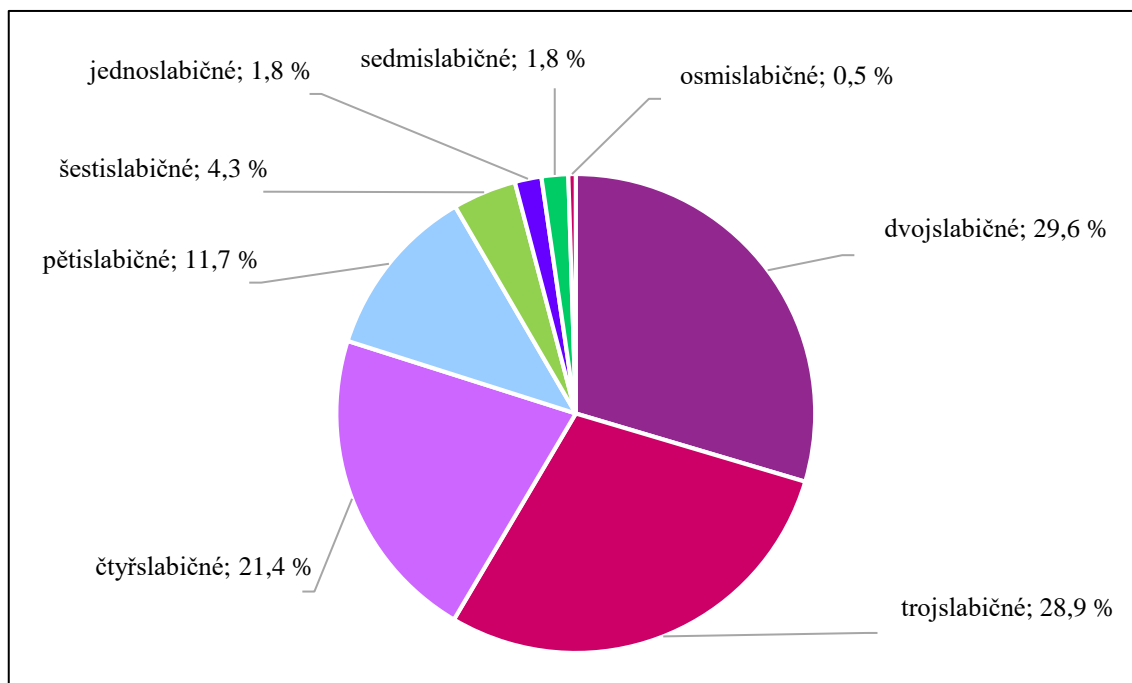
postpoziciálním slovesem bylo zkoumáno, s jakým slovním výrazem se pojí a jak dlouhý je segment, který za nimi následuje.

Cílem práce bylo vyvodit pravidla pro propojení syntaxe s prozodií v realizaci v čínském projevu a následná komparace chování prepozicičního a postpozicičního slovesa zà i.

3.2.2 Obecná charakteristika analyzovaného textu

Analyzovaný korpus je tvořen celkem 400 větami. Ve 230 větách se vyskytuje sloveso zà i v prepozici a ve 170 v postpozici. Dvě z vět pak obsahují dva zástupce těchto sloves. Z hlediska prozodické realizace se věty dále dělí do 511 kól a 1521 segmentů. V korpusu najdeme segmenty jednoslabičné až osmislabičné. Celkový počet slabik analyzovaného textu dosahuje hodnoty 5077. Znamená to tedy, že průměrná délka segmentu je 3,3 slabiky. Prepoziciční sloveso zà i se v korpusu nachází celkem dvě stě třicet jedenkrát, postpoziciční sloveso zà i pak sto sedmdesát jedenkrát.

Graf č. 1: Zastoupení segmentů podle počtu slabik

V analyzovaném textu se v rámci celkového počtu 1521 segmentů nejčastěji objevují segmenty dvojslabičné, které tvoří 29,6 % korpusu. V těsném závěsu za nimi se pak vyskytují segmenty trojslabičné. Jak zachycuje graf č. 1, dvoj- a trojslabičné

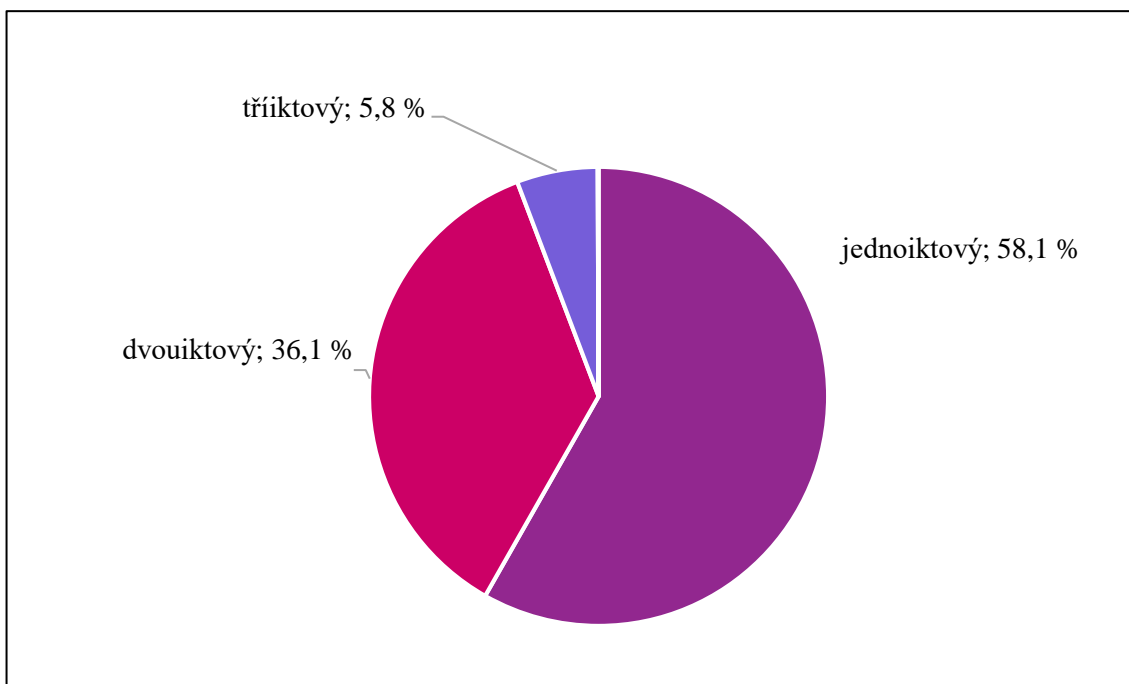
segmenty společně pokrývají téměř 60 % celkového textu. Třetím nejproduktivnějším typem jsou segmenty čtyřslabičné se svými 21,4 procenty. Téměř o polovinu méně, než segmenty čtyřslabičné pak mají segmenty pětislabičné s 11,7 %. Na pátém místě se v korpusu nejčastěji objevují segmenty šestislabičné, které zaujímají 4,3 % analyzovaného textu. Jednoslabičné a osmislabičné segmenty jsou zastoupeny méně než 2 % a s osmislabičnými segmenty se v korpusu setkáme jen výjimečně.

Tabulka č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu slabik

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičné	28	1,8 %
dvojslabičné	450	29,6 %
trojslabičné	440	28,9 %
čtyřslabičné	326	21,4 %
pětislabičné	178	11,7 %
šestislabičné	65	4,3 %
sedmislabičné	27	1,8 %
osmislabičné	7	0,5 %

Z tabulky č. 2 můžeme vysledovat, že první tři nejfrekventovanější typy segmentů, tedy dvoj-, tří- a čtyřslabičné, tvoří $\frac{8}{10}$ analyzovaného textu. Segmenty pětislabičné a šestislabičné společně zaujímají $\frac{1}{4}$ celého textu. Naopak segmenty tvořené nejvyšším počtem slabik, sedmislabičné a osmislabičné dosahují jen něco mále přes 2 % analyzovaného vzorku.

Graf č. 2: Zastoupení segmentů podle počtu iktů

V analyzovaném materiálu se objevují segmenty s jednou, dvěma nebo třemi arzemi.⁵⁸ Na základě grafu č. 2 můžeme vyhodnotit, že nejpočetněji jsou v korpusu se svými téměř 60 % zastoupeny segmenty jednoiktové. Segmenty dvouiktové společně se segmenty tříiktovými představují $\frac{2}{5}$ všech analyzovaných vět.

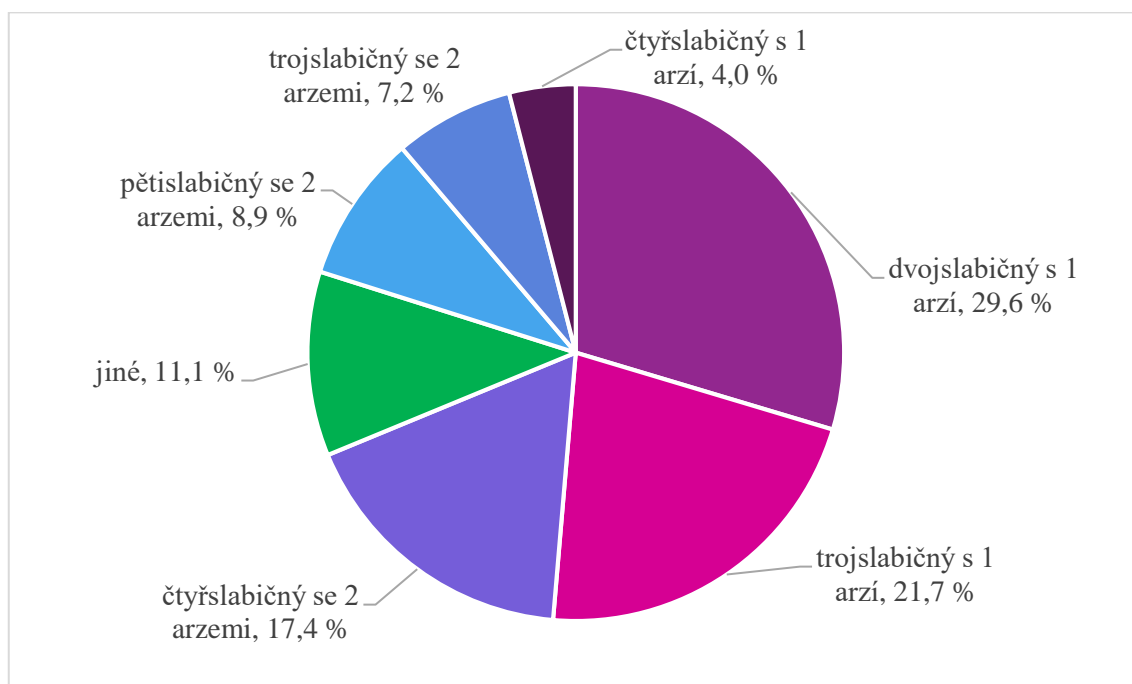
Tabulka č. 3: Zastoupení segmentů podle počtu iktů

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový	884	58,1 %
dvouiktový	549	36,1 %
tříiktový	88	5,8 %

Z tabulky č. 3, která doplňuje graf č. 2 o číselnou hodnotu uvádějící absolutní četnost výskytu segmentů dle počtu arzí, můžeme zjistit, že jednoiktových segmentů je téměř desetkrát více než segmentů se třemi iktů.

⁵⁸ Viz kapitola 1.3

Graf č. 3: Zastoupení segmentů podle velikosti a počtu arzí

Důležitým úkolem analýzy bylo nejenom zjistit, kolikaiktové segmenty se v korpusu nacházejí, ale také kvantifikovat počet iktů u segmentů různé velikosti. Jak ukazuje graf č. 3, obecně v textu převažují dvojslabičné segmenty s jednou arzí. Druhým nejproduktivnějším typem jsou jednoiktové segmenty tvořené třemi slabikami. Tyto dvě skupiny segmentů spolu s třetím nejčastějším typem, čtyřslabičnými segmenty s dvěma arzemi, tvoří dohromady téměř $\frac{7}{10}$ všech případů. Do skupiny „jiné“ pak patří segmenty, které se v korpusu nacházejí maximálně ze 2 %. Jedná se převážně o segmenty tvořené šesti, sedmi a osmi slabikami.

Tabulka č. 4: Segmenty podle velikosti a počtu arzí

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičný s 1 arzí	28	1,8 %
dvojslabičný s 1 arzí	450	29,6 %
trojslabičný s 1 arzí	330	21,7 %
trojslabičný s 2 arzemi	110	7,2 %
čtyřslabičný s 1 arzí	61	4,0 %
čtyřslabičný se 2 arzemi	265	17,4 %
pětislabičný s 1 arzí	13	0,9 %
pětislabičný se 2 arzemi	135	8,9 %
pětislabičný se 3 arzemi	30	1,9 %

šestislabičný s 1 arzí	2	0,1 %
šestislabičný se 2 arzemi	32	2,1 %
šestislabičný se 3 arzemi	31	2,0 %
sedmislabičný se 3 arzemi	20	1,3 %
sedmislabičný se 2 arzemi	7	0,5 %
osmislabičný se 3 arzemi	7	0,5 %

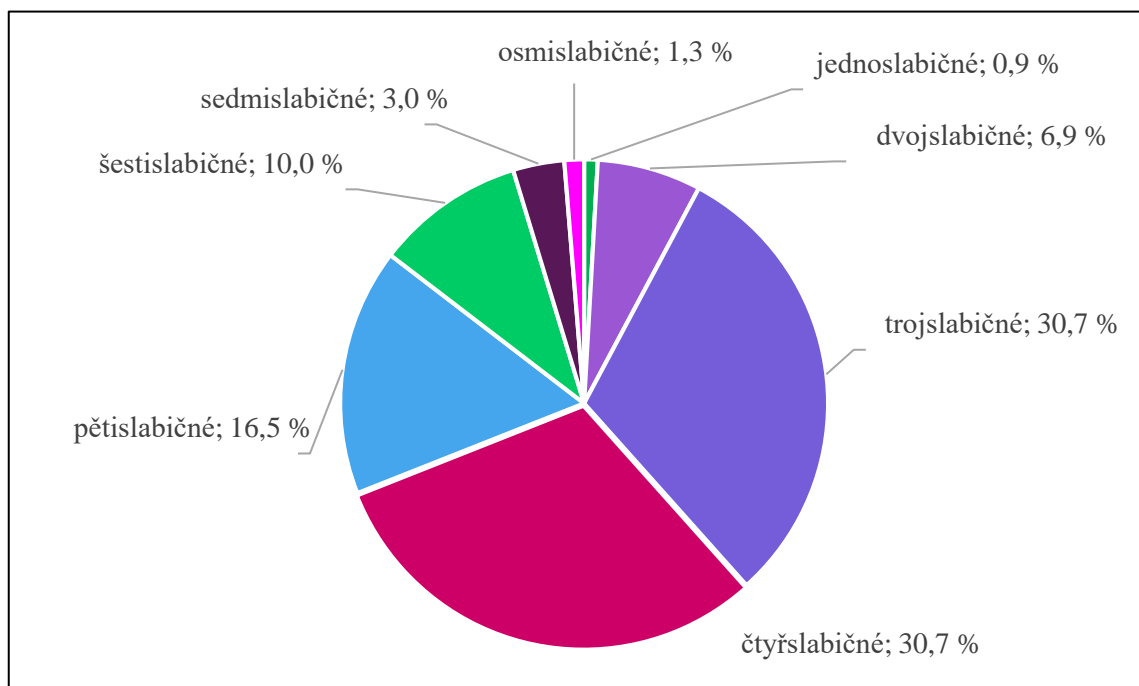
Tabulka č. 4 rozšiřuje graf č. 3 o absolutní četnost. Jak můžeme vidět, se svými 450 segmenty jsou v korpusu nejčastěji zastoupeny segmenty tvořené dvěma slabikami a jednou arzí. Následují je jednoiktové trojslabičné segmenty v počtu 330 segmentů. V tabulce jsou mimo jiné zahrnuty všechny segmenty, jež byly v grafu č. 3 řazeny do skupiny „jiné“.

V následujících podkapitolách analýzy se pokusíme zjistit, s jakou četností se vyskytují arze v segmentech obsahujících prepoziční a postpoziční sloveso *zà i*.

3.2.3 Prepoziční sloveso zài

V analyzovaném vzorku se vyskytuje celkem 230 vět obsahujících prepoziční sloveso zài, kde 299 z nich obsahuje jeden příklad tohoto slovesa, v jedné větě se objevují prepoziční slovesa dvě. V textu najdeme jednoslabičné až osmislabičné segmenty se slovesem zài v prepozici. Zjistili jsme, že průměrná délka segmentu s tímto slovesem je 4 slabiky, což je více než průměrná délka všech segmentů v rámci celého analyzovaného korpusu. Následující graf a tabulka zobrazují konkrétní hodnoty výskytu segmentů v korpusu.

Graf č. 4: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s prepozičním slovesem

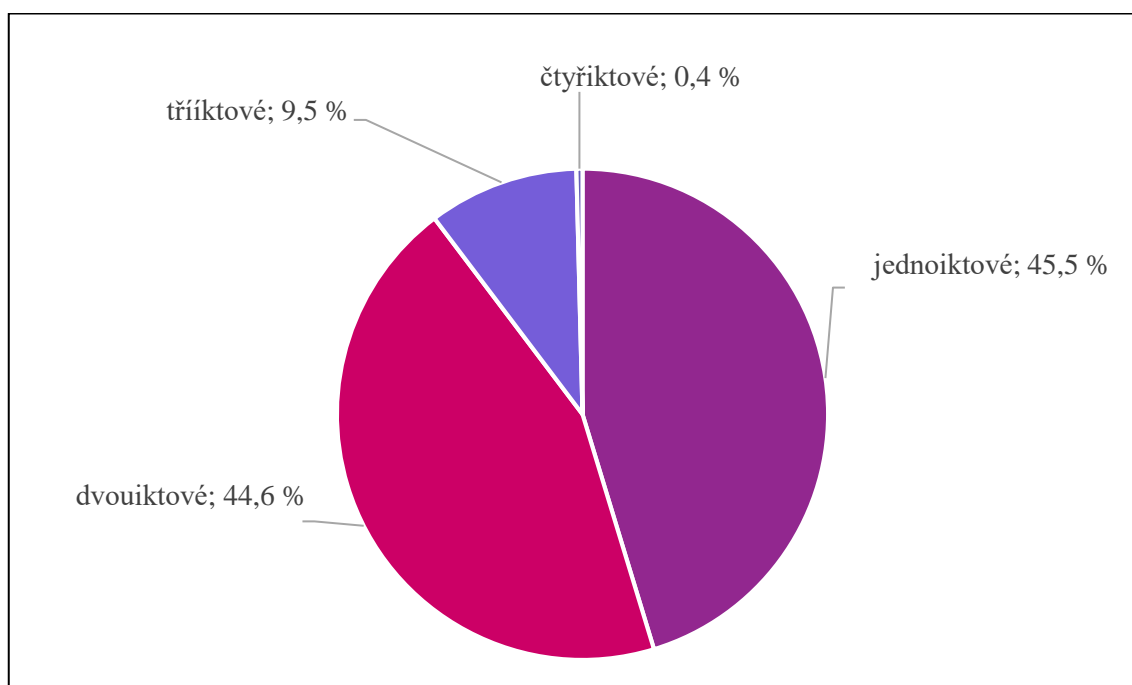
Z grafu je patrné, že trojslabičné a čtyřslabičné segmenty se slovesem zài v prepozici jsou v korpusu zastoupeny zcela stejným počtem. O polovinu méně, se svými 16,5 % pak mají segmenty pěťslabičné. Sloveso zài se z 1/10 objevuje také v segmentech šestslabičných, v ostatních segmentech je pak jeho zastoupení nižší než 5 %. Porovnáme-li graf č.1 s grafem č. 3, zjistíme, že v rámci celého korpusu mají nejvyšší zastoupení segmenty dvojslabičné, nicméně sloveso zài se nejčastěji vyskytuje v segmentech trojslabičných a čtyřslabičných.

Tabulka č. 5: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu slabik

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičný	2	0,9 %
dvojslabičný	16	6,9 %
trojslabičný	71	30,7 %
čtyřslabičný	71	30,7 %
pěťslabičný	38	16,5 %
šestslabičný	23	10,0 %
sedmislabičný	7	3,0 %
osmislabičný	3	1,3 %

Na základě tabulky č. 5, která doplňuje předchozí graf o absolutní četnost, si můžeme všimnout, že trojslabičné, čtyřslabičné a pěťslabičné segmenty jsou v analyzovaném vzorku zastoupeny nejčastěji. Dohromady tvoří bez mála $\frac{3}{4}$ všech segmentů s prepozičním slovesem zài. Dvojslabičné segmenty, které v rámci celkové analýzy všech segmentů zaujímaly téměř 30 % textu, se v případě prepozičního slovesa vyskytují pouze ze 6,9 %.

Graf č. 5: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu iktů

Jak nám ukazuje graf č. 4, jednoiktové segmenty mají v korpusu nejsilnější zastoupení. Stejně tak tomu bylo i v obecné charakteristice všech analyzovaných segmentů. Zatímco ale v obecné charakteristice textu měly segmenty jednoslabičné oproti

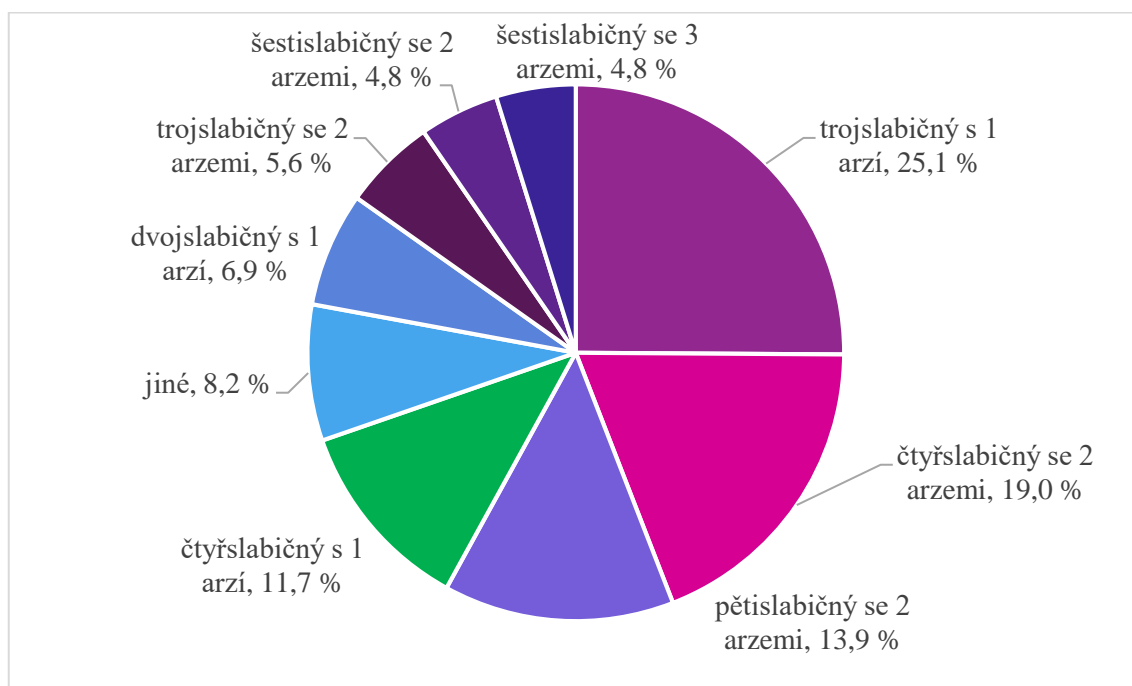
segmentům dvojslabičným náskok o více než 20 %, v rámci segmentů s prepozičním slovesem je jejich četnost velmi vyrovnaná.

Tabulka č. 6: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle počtu iktů

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový	105	45,5 %
dvouiktový	103	44,6 %
tříiktový	23	9,9 %

Tabulka č. 6, která se váže k předešlému koláčovému grafu a doplňuje jej o absolutní četnost, ukazuje, že jednoiktové a dvouiktové segmenty se slovesem zài v prepozici tvoří $\frac{9}{10}$ analyzovaného vzorku. Můžeme si také všimnout, že zatímco v obecné charakteristice analyzovaného textu byl rozdíl mezi jednoiktovými a tříiktovými segmenty více než desetinásobný, v rámci analýzy segmentů s prepozičním slovesem je tento rozdíl méně než pětinasobný.

Graf č. 6: Zastoupení segmentů s prepozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí

Co se týká segmentů s prepozičním slovesem zài, z výše uvedeného grafu je patrné, že se sloveso zài v prepozici nejčastěji vyskytuje v trojslabičných segmentech s jednou arzí, čtyřslabičných segmentech s dvěma arzemi a pěťslabičných segmentech s dvěma arzemi. Tyto tři skupiny segmentů tvoří téměř $\frac{6}{10}$ případů. Následují segmenty

čtyřslabičné s jednou arzí a jiné, které jsou většinou tvořeny vyšším počtem slabik a nedosahují v analyzovaném vzorku hodnoty větší než 2,5 %.

Tabulka č. 7: Segmenty s prepozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičný s 1 arzí	2	0,9 %
dvojslabičný s 1 arzí	16	6,9 %
trojslabičný s 1 arzí	58	25,1 %
trojslabičný se 2 arzemi	13	5,6 %
čtyřslabičný s 1 arzí	27	11,7 %
čtyřslabičný se 2 arzemi	44	19,0 %
pětislabičný s 1 arzí	1	0,4 %
pětislabičný se 2 arzemi	32	13,9 %
pětislabičný se 3 arzemi	5	2,2 %
šestislabičný s 1 arzí	1	0,4 %
šestislabičný se 2 arzemi	11	4,8 %
šestislabičný se 3 arzemi	11	4,8 %
sedmislabičný se 3 arzemi	4	1,7 %
sedmislabičný se 2 arzemi	3	1,3 %
osmislabičný se 3 arzemi	3	1,3 %

Tabulka číslo sedm nám pomáhá kvalifikovat počet iktů v segmentech různé délky. Zatímco obecně pro text platilo, že nejsilnější zastoupení mají dvojslabičné segmenty s jednou arzí, mezi segmenty s prepozičním slovesem zài vedou ty, které jsou tvořeny třemi slabikami a jednou arzí. Tyto segmenty byly v obecné analýze textu až na druhém místě. Společným znakem pro obecnou analýzu všech segmentů korpusu a analýzu segmentů s prepozičním slovesem zài je to, že po trojslabičných segmentech s jednou arzí jsou dalšími nejpočetnějšími skupinami čtyřslabičné segmenty s dvěma arzemi a pětislabičné segmenty s dvěma arzemi. Tabulka č. 7 nám blíže určuje segmenty v kategorii „jiné“, které v grafu č. 6 dosahují hodnoty 8,2 %.

3.2.3.1 Dvojslabičné segmenty

V korpusu najdeme celkem 16 dvojslabičných segmentů obsahujících prepoziční sloveso *zài*. Tyto segmenty nesou jeden iktus a jsou tvořeny descendentním nebo ascendentním sledem.

Typy segmentů:

1) jednoiktový descendentní⁵⁹ (10)

a) určení místa přesahující do následujícího segmentu (7)

⁶⁰(173-3-1-1) /nǐ-zai/

(11-7-1-1) /wǒ-zai₄/

(223-6-1-1) /ta¹-zai/

b) určení času přesahující do následujícího segmentu (3)

(53-14-1-3) /yào-zai/

(592-4-1-1) /ta¹-zai/

Tabulka č. 8: Segmenty následující po jednoiktových descendentních dvojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	4	40 %
dvojslabičný	3	30 %
pěťslabičný	2	20 %
trojslabičný	1	10 %

V textu se vyskytuje celkem deset dvojslabičných segmentů tvořených descendentním rytmickým sledem. Ve všech deseti případech se prepoziční sloveso objevuje na druhé slabice. V následujícím segmentu pak v rámci určení místa následuje v sedmi případech lokativní předmět, případně přívlastek rozvíjející lokativní předmět. V rámci určení času je v dalším segmentu dvakrát obsaženo měrové jméno a

⁵⁹ Viz kapitola 1.4.1

⁶⁰ Číslo v závorce odkazuje ke konkrétní větě v *UčebSu*. První číslo odkazuje k číslu hesla ve slovníku, druhé číslo odkazuje k číslu příkladové věty daného hesla. Třetí číslo označuje kolón dané věty a pod čtvrtým číslem najdeme číslo segmentu v kólu. Tento segment se tedy nachází ve třetí větě hesla č. 173, v prvním kólu.

jedenkrát složený výraz d shíhour (的时候). Co se týká délky segmentů stojících za dvojslabičnou descendencí, nejčastěji se setkáme se segmenty čtyřslabičnými. Ty spolu se segmenty dvojslabičnými tvoří 70 % všech následujících segmentů.

2) jednoiktový ascendentní ⁶¹(6)

a) určení místa v daném segmentu (5)

(134-12-1-3) / zai-nar⁴/

(215-2-1-5) / zai-jiā /

(843-1-1-1) / zai-zhèr /

b) určení času přesahující do následujícího segmentu (1)

(216-7-11-1) / zài-wǒ /

Tabulka č. 9: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních dvojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	3	50 %
dvojslabičný	1	16,7 %
pěťslabičný	1	16,7 %
žádný	1	16,7 %

Ve dvojslabičných segmentech s prepozičním slovesem se nachází celkem šest segmentů s jednoiktovou ascencí, přičemž prepoziční sloveso zài stojí vždy na první slabice. Ve všech pěti případech se v segmentech vyjadřujících určení místa vyskytuje lokativní předmět, v jednom případě pak v rámci určení času následuje v dalším segmentu výraz d shíhour (的时候). Co se týká délky následujících segmentů, dvojslabičnou ascencí z ½ následují segmenty trojslabičné.

⁶¹ Viz kapitola 1.4.2

3.2.3.2 Trojslabičné segmenty

V analyzovaném vzorku se nachází celkem 71 trojslabičných segmentů s prepozičním slovesem zài. Kromě dvouiktové akronymie jsou v korpusu zastoupeny segmenty jednoiktové descendentní jako celek, descendentní s předklonkou, segmenty ascendentní jako celek či ascendentní s příklonkou.

Typy segmentů:

1) jednoiktový descendentní jako celek (5)

a) určení místa přesahující do následujícího segmentu (5)

(130-7-1-1) /tāmen-zai/

(142-6-1-1) /wōmen-zai /

(272-9-1-1) /tāmen-zai/

(560-7-1-1) /búyao-zai/

Tabulka č. 10: Segmenty následující po jednoiktových descendentních trojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	2	40 %
čtyřslabičný	2	40 %
šestislabičný	1	20 %

V analyzovaném vzorku se vyskytuje celkem 5 trojslabičných segmentů descendentních jako celek, přičemž prepoziční sloveso vždy vystupuje na třetí slabice. Všechny descendentní segmenty vyjadřují určení místa, určení času se zde nenachází. Ve čtyřech případech je v následujícím segmentu obsažen lokativní předmět, jednou stojí v následujícím segmentu před lokativním předmětem přívlastek, který jej rozvíjí. Segmenty stojící za trojslabičným segmentem jsou dvojslabičné, čtyřslabičné a šestislabičné, přičemž první dva zmíněné tvoří $\frac{4}{5}$ následujících segmentů.

2) jednoiktový descendentní s předklonkou (31)

a) určení místa v daném segmentu (24)

(48-2-1-2) /zai-tānglǐ/

(146-1-1-3) /zai-**guì**li₃/

(171-9-1-3) /zai-guǎngchang₃/

(251-5-1-3) /zai-**wài**mian/

(364-7-3-2) /zai-**wài**bianr/

(821-8-1-1) /zai-chēzhan₄/

b) určení místa přesahující do následujícího segmentu (2)

(50-7-1-2) /zài-**shàng**hǎi/

(169-12-1-2) /zai-**xiāng**gǎng/

c) určení času v daném segmentu (3)

(360-17-1-3) /zai-zuótian/

(875-11-1-2) /zai-xiàjǐ/

d) určení času přesahující do následujícího segmentu (2)

(672-4-1-2) /zai-mùqín/

(694-2-1-2) /zai-kāishì/

Tabulka č. 11: Segmenty následující po jednoiktových descendentních trojslabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	12	38,7 %
čtyřslabičný	7	22,6 %
dvojslabičný	6	19,4 %
pěťslabičný	4	12,9 %
jednoslabičný	1	3,2 %
šestslabičný	1	3,2 %

V analyzovaném korpusu najdeme celkem 31 jednoiktových trojslabičných segmentů s prepozičním slovesem zài, které jsou tvořeny descendentním sledem s předklonkou. Sloveso zài stojí vždy na první slabice segmentu coby předklonka. V rámci určení místa se v daném nebo v následujícím segmentu vždy objevuje lokativní předmět, co se týká určení času, ve dvou případech se v daném nebo následujícím

segmentu vyskytuje ve třech případech jméno času, ve dvou případech pak výraz *d shíhour* (的时候). Na trojslabičné segmenty nejčastěji navazují segmenty trojslabičné, ty se segmenty čtyřslabičnými tvoří více než $\frac{3}{5}$ navazujících segmentů.

3) jednoiktový ascendentní jako celek (16)

a) určení místa v daném segmentu (13)

(289-7-1-4) /zai-fēizhōu/

(381-6-1-2) /zai-hǎibiān/

(1718-4-1-1) /zai-bèihòu/

b) určení místa přesahující do následujícího segmentu (1)

(478-3-1-2) /zai-shěnglì/

c) určení času přesahující do následujícího segmentu (2)

(829-8-1-1) /zai-gémìng/

(976-7-1-2) /zai-zuì₄-jìn/

Tabulka č. 12: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních trojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	4	25,0 %
trojslabičný	4	25,0 %
čtyřslabičný	4	25,0 %
pěťslabičný	3	18,8 %
jednoslabičný	1	6,3 %

Trojslabičné segmenty jednoiktové ascendentní se v korpusu nacházejí celkem v 16 případech, přičemž prepoziční sloveso stojí vždy na první slabice. Je-li segment součástí určení místa, váže se na něj vždy lokativní předmět. Vystupuje-li prepoziční sloveso v segmentu s významem určení času, najdeme jej v kombinaci s podstatným jménem či s měrovým jménem, kterému předchází číslovka. Co se týče délky segmentů následujících za jednoiktovou ascendentí, nejčastěji se setkáme se segmenty dvojslabičnými, trojslabičnými a čtyřslabičnými, které dohromady tvoří $\frac{3}{4}$ následujících segmentů.

4) jednoiktový ascendentní s příklonkou (6)

a) určení místa přesahující do následujícího segmentu (4)

(1373-1-1-1) /zai-zhè-zhong₃/

(1639-7-1-2) /zai-zhe⁴-kou/

(1569-3-1-1) /ni₃-yòu-zai/

b) určení místa v daném segmentu (1)

(1921-10-2-1) /zai-wǒ-nar/

c) určení času přesahující do následujícího segmentu (1)

(320-2-1-3) /yǐjīng-zai/

Tabulka č. 13: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních trojslabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	2	40 %
čtyřslabičný	2	40 %
dvojslabičný	1	20 %
pěťslabičný	1	20 %

Ascendence s příklonkou v jednoiktových trojslabičných segmentech s prepozičním slovesem zài se v analyzovaném vzorku vyskytuje celkem šestkrát. Prepoziční sloveso stojí ve čtyřech případech na první slabice, ve dvou případech na slabice třetí. V rámci určení místa se prepoziční sloveso vždy pojí s lokativním předmětem v daném nebo v následujícím segmentu, v rámci určení času se sloveso zài váže na měrové slovo, které je v segmentu následujícím. Jak ukazuje tabulka č. 13, na segmenty nejčastěji navazují troj- a čtyřslabičné segmenty, ty dohromady tvoří ⁴/₅ navazujících segmentů.

5) dvouiktový akronymický⁶² jako celek (13)

a) určení místa v daném segmentu (13)

(28-2-1-2) / zài-bā¹¹/

⁶² Viz kapitola 1.4.3

(134-18-1-1) /nǐ-zài-nǎr/

(206-2-1-1) /zài-běi-jīng/

(550-8-1-1) /shéi-zai-nar⁴/

(1225-5-1-1) /bié-zai-zhèr/

Tabulka č. 14: Segmenty následující po dvouiktových akronymických trojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	5	38,5 %
pěťslabičný	3	23,1 %
trojslabičný	2	15,4 %
čtyřslabičný	2	15,4 %
sedmislabičný	1	7,7 %

V analyzovaném vzorku registrujeme celkem 13 dvouiktových akronymických segmentů s prepozičním slovesem zài. Sloveso zài se z 85 % nachází na druhé slabice segmentu, z 15 % jej pak najdeme na slabice první. Trojslabičné segmenty tvořené akronymickým rytmem vyjadřují pouze určení místa, určení času se zde nevyskytuje. Prepoziční sloveso je ve všech třinácti případech následováno lokativním předmětem. Na základě tabulky č. 14 si můžeme všimnout, že nejčastěji za trojslabičnou akronymií následují segmenty dvojslabičné a pěťslabičné.

3.2.3.3 Čtyřslabičné segmenty

Čtyřslabičné segmenty se v analyzovaném textu vyskytují ve stejném počtu, jako segmenty trojslabičné. Celkově tedy napočítáme 71 těchto segmentů, které nesou jeden nebo dva ikty.

Typy čtyřslabičných segmentů:

1) jednoiktový descendentní s předklonkou (4)

a) určení místa přesahující do následujícího segmentu (2)

(334-1-1-1) /ni₃-zài-wo₃-d/

(537-9-2-2) /zai-dàjia₁-d/

b) určení místa v daném segmentu (1)

(353-4-1-2) /zai-tā-miànqian/

c) určení času přesahující do následujícího segmentu (1)

(620-3-1-3) /zai-hěn-duǎn-d/

Tabulka č. 15: Segmenty následující po jednoiktových descendentních čtyřslabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	2	50 %
dvojslabičný	1	25 %
čtyřslabičný	1	25 %

V korpusu jsme zaznamenali celkem čtyři jednoiktové čtyřslabičné segmenty tvořené descendentním sledem s předklonkou. Prepoziční sloveso se ve třech případech objevuje na první slabice, v jednom případě pak na slabice druhé. Prepoziční sloveso se ve dvou případech pojí na atribut, který dále rozvíjí lokativní předmět stojící v následujícím segmentu. V rámci určení času se objevuje tentýž případ, v následujícím segmentu ale vystupuje podstatné jméno doplněno záložkou. Následující segmenty jsou z ½ trojslabičné.

2) jednoiktový ascendentní s předklonkou a příklonkou (23)

a) určení místa v daném segmentu (22)

(27-10-1-1) /zai-huǒchēshang/

(325-2-1-2) /zai-shūjiàshang/

(520-7-1-3) /zai-yínhánglǐ/

(1699-1-1-2) /zai-diànchēli/

b) určení času v daném segmentu (1)

(367-3-1-2) /zai-bìyào-shí/

Tabulka č. 16: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních čtyřslabičných segmentech s předklonkou a příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	7	30,4 %
trojslabičný	6	26,1 %
čtyřslabičný	4	17,4 %
šestislabičný	3	13,0 %
jednoslabičný	1	4,3 %
pěťslabičný	1	4,3 %
žádný	1	4,3 %

Segmenty čtyřslabičné jednoiktové tvořené ascendentním sledem s předklonkou a příklonkou nacházíme v korpusu celkem třiaadvacetkrát. Ve dvaadvaceti případech se prepoziční sloveso nachází v segmentu vyjadřujícím určení místa, kde se pojí s lokativním předmětem. V jednom případě se jedná o segment vyjadřující určení místa, kde za slovesem následuje přívlastek rozvíjející výraz shí (時). Jak ukazuje výše uvedená tabulka, čtyřslabičné ascendentní segmenty s předklonkou a příklonkou jsou z více než ½ následovány dvojslabičnými a trojslabičnými segmenty.

3) dvouiktové tvořené dvěma descendentními sledy (20)

a) určení místa v daném segmentu (19)

(91-10-1-1) /tā-zai-**chuāng**kōur/

(204-2-1-1) /jiù-zai-**jiā**li/

(1012-4-1-1) /wo³-zai-bàoshang/

(1653-7-1-1) /jiu⁴-zai-**zhè**li₃/

b) určení místa přesahující do následujícího segmentu (1)

(1598-7-1-1) /ni³men-dōu-zai/

Tabulka č. 17: Segmenty následující po dvouiktových čtyřslabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	7	35 %
dvojslabičný	5	25 %
čtyřslabičný	4	20 %
šestislabičný	2	10 %
jednoslabičný	1	5 %
sedmislabičný	1	5 %

V analyzovaném textu jsme zaznamenali celkem 20 dvouiktových čtyřslabičných segmentů tvořených dvěma descendentními sledy. Ve všech dvaceti případech se prepoziční sloveso váže na lokativní předmět. Z 95 % se lokativní předmět vyskytuje v segmentu s prepozičním slovesem, v 5 % pak lokativní předmět nacházíme v segmentu následujícím. Pozice prepozičního slovesa se v segmentu různí, objevuje se na slabice první (celkem třikrát), druhé (v patnácti případech) a v jednom případě i na slabice třetí.

Následující segmenty jsou nejčastěji troj- a dvojslabičné, dohromady tvoří celkem $\frac{3}{5}$ těchto segmentů.

4) dvouiktový akronymický jako celek (7)

a) určení místa v daném segmentu (7)

(265-2-1-2) /dōu-zai-hòuyuànr/

(488-13-1-3) /**dōu**-zai-nóngcūn/

(1584-11-1-1) /ta¹-zai-běijīng/

(1707-4-2-1) /búyao-zai-zher⁴/

Tabulka č. 18: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
Trojslabičný	4	57,1 %
Dvojslabičný	1	14,3 %
Čtyřslabičný	1	14,3 %

Pětislabičný	1	14,3 %

V analyzovaném vzorku registrujeme celkem sedm dvouiktových akronymických segmentů s prepozičním slovesem zài. Toto sloveso se vždy nachází na druhé slabice segmentu a většinou mu předchází adverbium dōu 都. Prepoziční sloveso se ve všech případech váže na lokativní předmět, který se nachází v tomtéž segmentu. Jak ukazuje tabulka č. 18, za dvouiktovou akronymií nejčastěji následuje segment tvořený třemi slabikami.

5) dvouiktový akronymický s předklonkou (15)

a) určení místa v daném segmentu (14)

(344-5-1-1) /zai-bùl_ag_é/

(325-14-1-1) /shi-**shéi**-zai-nàr/

(403-1-1-4) /zai-jiēshang-wánr/

(661-2-1-2) /zai-shāmolǐ/

(795-6-1-1) /zai-**wū**zilǐ/

(1066-4-1-2) /zai-lǔxing**shè**/

(1252-11-1-3) /zai-**yuàn**zilǐ/

(1705-6-1-2) /zai-nánměizhōu/

b) určení místa přesahující do následujícího segmentu (1)

(1019-10-1-2) /zai-bùlagé /

Tabulka č. 19: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	5	33,3 %
dvojslabičný	4	26,7 %
čtyřslabičný	2	13,3 %
jednoslabičný	1	6,7 %
pětislabičný	1	6,7 %
sedmislabičný	1	6,7 %

žádný	1	6,7 %

Dvouiktový akronymický čtyřslabičný segment s předklonkou s prepozičním slovesem zài se v analyzovaném textu vyskytuje celkem patnáctkrát. Prepoziční sloveso se zde vždy váže na lokativní předmět a vyjadřuje určení místa. Téměř ve všech případech se lokativní předmět nachází v daném segmentu, v jednom případě přesahuje do segmentu následujícího. Prepoziční sloveso uvádějící určení času se zde neobjevuje. V některých případech je součástí segmentu i přísudkové sloveso, někdy se nachází až v segmentu následujícím. Jak ukazuje tabulka, čtyřslabičnou akronymii s předklonkou následují ze ³/₅ trojslabičné a čtyřslabičné segmenty.

6) dvouiktový akronymický s příklonkou (2)

a) určení místa v daném segmentu (2)

(156-1-1-1) / wo³-zai-tā-nar/

(1648-1-1-1) / wo³-zai-dìshang/

Tabulka č. 20: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	50 %
čtyřslabičný	1	50 %

Dvouiktovou akronymii s předklonkou tvořenou čtyřmi slabikami s prepozičním slovesem zài v textu registrujeme celkem dvakrát. V obou případech stojí prepoziční sloveso na druhé slabice a váže se na lokativní předmět. Jeden segment je provázen dvojslabičným segmentem, na druhý navazuje segment čtyřslabičný.

3.2.3.4 Pěťslabičné segmenty

Pěťslabičných segmentů s prepozičním slovesem zài se v korpusu vyskytuje celkem osmatřicet. Segmenty nesou ascendentní, descendentní i akronymický rytmus a jsou tvořeny jedním, dvěma nebo třemi ikty.

Typy pětislabičných segmentů:

1) dvouiktové tvořené dvěma descendentními sledy (5)

a) určení místa v daném segmentu (5)

(249-2-2-2) / háishì-zai₄-wū₁li /

(846-1-1-1) /wo³men-zai-hǎishang/

(1505-4-1-1) /ta¹-zai-gōngzuoshang/

Tabulka č. 21: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	3	60 %
šestislabičný	1	20 %
sedmislabičný	1	20 %

Dvouiktové pětislabičné segmenty s prepozičním slovesem zài tvořené dvěma descendentními sledy se v textu vyskytují pouze dvakrát, a to vždy v kombinaci s lokativním předmětem v daném segmentu. Tyto segmenty jsou pak ze $\frac{3}{5}$ provázeny segmenty trojslabičnými.

2) dvouiktové tvořené dvěma descendentními sledy s předklonkou (10)

a) určení místa v daném segmentu (9)

(239-13-2-1) /wo₃-jiù-zai-jiāli/

(1749-8-1-3) /wo-děi-zai-jiāli /

(315-6-1-1) /ni₃-hái-zai-chuángshang/

b) určení času v daném segmentu (1)

(1072-17-1-2) /zai-rèn_hé-shíhour/

Tabulka č. 22: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičné	4	40 %
trojslabičné	3	30 %
jednoslabičné	1	10 %
dvojslabičné	1	10 %
šestislabičné	1	10 %

V korpusu se nachází celkem 10 pětislabičných segmentů s prepozičním slovesem zài tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou. V devíti případech prepoziční sloveso vystupuje v segmentech vyjadřujících určení místa a pojí se s lokativním předmětem. Jednou se prepoziční sloveso vyskytuje v segmentu vyjadřujícím určení času, kde za ním v rámci téhož segmentu následuje atribut rozvíjející podstatné jméno. Výše uvedená tabulka nám ukazuje, že za dvojnásobnou descendencí s předklonkou nejčastěji následují čtyřslabičné a trojslabičné segmenty.

3) třííktové tvořené descendentním a akronymickým sledem (5)

a) určení místa v daném segmentu (5)

(184-12-1-2) /wo³men-jìu-zai-jīā/

(195-9-2-2) /jìu-zai-wūzili³/

(710-13-1-1) /wo³-zai-bùlagé/

(1584-1-1-2) /dou¹-zai-**yuàn**zili³/

Tabulka č. 23: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	3	60 %
dvojslabičný	1	20 %
žádný	1	20 %

Pětislabičné segmenty s prepozičním slovesem zài tvořené kombinací descendentního a akronymického sledu se v analyzovaném vzorku nacházejí celkem

pětkrát. Prepoziční sloveso zde vždy uvádí určení místa a váže se na lokativní předmět. Jak uvádí tabulka č. 23, následující segmenty jsou ze ³/₅ čtyřslabičné.

4) jednoiktový ascendentní s příklonkou (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(1452-12-1-1) /zai-dàngāo-shangmian/

Tabulka č. 24: Segmenty následující po jednoiktových pětislabičných segmentech tvořených ascendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	1	100 %

Pětislabičná jednoiktová ascendance s příklonkou s prepozičním slovesem zài se v analyzovaném korpusu vyskytuje pouze jedenkrát, a to v kombinaci s lokativním předmětem v daném segmentu. Následuje jej segment čtyřslabičný.

5) dvouiktový tvořený ascendentním a descendentním sledem (1)

a) určení času v daném segmentu (1)

(897-5-1-4) /zai-xìqìng-rìz/

Tabulka č. 25: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených ascendentním a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

Pětislabičný dvouiktový segment tvořený kombinací ascendentního a descendentního rytmu se v korpusu nachází pouze jedenkrát. Prepoziční sloveso zde uvádí určení času a vyskytuje se v kombinaci se jménem, kterému předchází atribut. Na segment navazuje dvojslabičný segment.

6) dvouiktový akronymický jako celek (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(1328-1-1-1) /wōmen-zai-hébiānr/

Tabulka č. 26: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	100 %

Dvouiktový akronymický segment se v korpusu nachází pouze jedenkrát a následuje za ním trojslabičný segment. Prepoziční sloveso se v segmentu nachází na druhé slabice a pojí se s lokativním předmětem.

7) dvouiktové akronymické s předklonkou (4)

a) určení místa v daném segmentu (2)

(207-9-1-1) /zai-gōnggong₄-shítáng/

(332-7-1-2) /zai-ōuzhou₁-lǔxíng/

b) určení času v daném segmentu (2)

(425-1-1-2) /zai-shíjiǔ-shìjì /

(830-15-1-1) /zai-fēngjian-shídài/

Tabulka č. 27: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	2	50 %
dvojslabičný	1	25 %
šestislabičný	1	25 %

V korpusu nalézáme celkem čtyři pětislabičné segmenty s akronymickým rytmem s předklonkou. Prepoziční sloveso zài stojí vždy na první slabice, v rámci určení místa se pojí na lokativní předmět, případně na atribut rozvíjející lokativní předmět. V rámci určení času jej najdeme v kombinaci s podstatným jménem, kterému předchází číslovka či přívlastek. Na segmenty z ½ nic nenavazuje, znamená to tedy, že zakončují kolón.

8) dvouiktové akronymické s příklonkou (6)

a) určení místa v daném segmentu (5)

(418-23-1-1) /ta¹-zai-xìyuànli/

(1816-3-1-1) /ta¹-zai-jiānyùli₃/

(1847-1-1-1) /ta¹-zai-gōngchāngli/

b) určení času v daném segmentu (1)

(1817-7-1-2) /dou¹-zai-dà**zhàn**-shí/

Tabulka č. 28: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	3	50 %
pětislabičný	2	33,3 %
čtyřslabičný	1	16,7 %

Pětislabičných segmentů tvořených dvouiktovou akronymií s příklonkou v textu nalezneme celkem šest. V rámci určení místa se prepoziční sloveso pojí na dvojslabičný lokativní předmět, k jemuž je připojena jednoslabičná záložka li. Vystupuje-li prepoziční sloveso v segmentu s významem času, najdeme jej v kombinaci s výrazem shí (时). Co se týká segmentů následujících po dvouiktové akronymii s příklonkou, nejčastěji se setkáme se segmenty trojslabičnými.

9) dvouiktové akronymické s předklonkou a příklonkou (4)

a) určení místa v daném segmentu (4)

(27-9-1-2) /zai-dìfang**zhì**li/

(307-1-1-2) /zai-huōche**zhàn**shang/

(1803-5-1-1) /zai-zhǎnlǎn**huì**shang/

Tabulka č. 29: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	2	50 %
dvojslabičný	1	25 %
čtyřslabičný	1	25 %

Analyzovaný text čítá celkem 4 dvouiktové pětislabičné segmenty tvořené akronymickým sledem s předklonkou a příklonkou. Ve všech případech se prepoziční sloveso zài vyskytuje na první slabice a pojí se na lokativní předmět, který je opatřen jednoslabičnou záložkou. Jak znázorňuje tabulka č. 29, na pětislabičnou akronymii s předklonkou a příklonkou z ½ navazuje trojslabičný segment, z ¼ pak segment dvojslabičný a segment čtyřslabičný.

3.2.3.5 Šestislabičné segmenty

Šestislabičné segmenty s prepozičním slovesem zài jsou v analyzovaném korpusu zastoupeny celkem třicetkrát. Segmenty obsahují jeden, dva nebo tři ikty v kombinacích s descendentním, ascendentním či akronymickým rytmem s předklonkami i s příklonkami.

Typy šestislabičných segmentů:

1) dvouiktové segmenty tvořené dvěma descendentními sledy s předklonkou (4)

a) určení místa v daném segmentu (4)

(1085-8-1-2) /zai-tā-d-**míng**yushang/

(1139-9-1-1) /ni₃-jiù-zai-**shā**fashang/

(1699-2-1-1) /zai-**zá**luan-d-di⁴fang/

Tabulka č. 30: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
pětislabičný	2	50 %
dvojslabičný	1	25 %
trojslabičný	1	25 %

Dvouiktové šestislabičné segmenty, které jsou tvořeny dvěma descendentními sledy s předklonkou a obsahují prepoziční sloveso zài, se v analyzovaném vzorku nacházejí celkem čtyřikrát. Ve všech případech prepoziční sloveso uvádí určení místa a následuje za ním lokativní předmět či atribut rozvíjející lokativní předmět. Jak zachycuje

výše uvedená tabulka, segmenty jsou z ½ následovány segmenty tvořenými pěti slabikami.

2) tříiktové segmenty tvořené třemi descendentnímu sledy (3)

a) určení místa v daném segmentu (3)

(134-16-1-2) /shì-zai-**bié**-d-dìfang/

(699-5-1-1) /jiù-zai-**zhè**-ge-di⁴fang/

(1622-4-1-2) /nóngmin-dou¹-zai-tiánli₃/

Tabulka č. 31: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených třema descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičné	1	33,3 %
trojslabičné	1	33,3 %
šestislabičné	1	33,3 %

V korpusu nalezneme celkem 3 tříiktové šestislabičné segmenty, které jsou tvořeny kombinací tří descendentních sledů. Prepoziční sloveso zde vždy vystupuje ve významu určení místa v kombinaci s lokativním předmětem, kterému může předcházet přívlastek nebo deiktické slovo s obecným numerativem. Z výše uvedené tabulky můžeme vyčíst, že segmenty jsou stejnou měrou zastoupeny dvojslabičnými, trojslabičnými a šestislabičnými segmenty.

3) tříiktové segmenty tvořené descendentním a akronymickým sledem (5)

a) určení místa v daném segmentu (4)

(246-14-2-2) /**jī**di-zài-**nǎ**-yì-fāng/

(1456-3-1-2) /wo³-zai-**péng**you-nali³/

b) určení času v daném segmentu (1)

(96-3-1-1) /tā-zai-**shào**nian-shídài/

Tabulka č. 32: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
pětlabičný	2	40 %
dvojslabičný	1	20 %
čtyřslabičný	1	20 %
žádný	1	20 %

Dvouiktové šestislabičné segmenty tvořené kombinací descendentního a akronymického sledu se v analyzovaném textu nacházejí celkem pětkrát. Ve čtyřech případech se prepozičního sloveso vyskytuje v segmentu vyjadřujícím určení místa, kde se váže na lokativní předmět. V rámci určení času jej nalezneme v kombinaci se jménem. Jak ukazuje tabulka č. 32, segmenty jsou nejčastěji zastoupeny segmenty pětlabičným segmentem.

4) tříiktový tvořený předklonkou, descendentním a akronymickým sledem (1)

- a) určení času v daném segmentu (1)

(165-3-1-3) /zai-bàn-ge-zhōngtōu₂-nèi/

Tabulka č. 33: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném předklonkou, descendentním a akronymickým sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

Šestislabičný segment s třemi ikty, který je tvořen kombinací descendentního sledu s předklonkou a sledem akronymickým se v korpusu nachází pouze v jednom případě. Prepoziční sloveso se v segmentu vyskytuje v kombinaci se jménem s významem času, následuje za ním segment dvojslabičný.

5) tříiktový tvořený descendentním a akronymickým sledem s příklonkou (1)

- a) určení místa v daném segmentu (1)

(1932-1-1-1) /qǐng-zai-zhèi-zhang-zhǐshang/

Tabulka č. 34: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném descendentním a akronymickým sledem s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

Tříiktový šestislabičný segment tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou se v textu objevuje pouze jedenkrát. Prepoziční sloveso se zde pojí s lokativním předmětem, kterému předchází deiktické slovo a numerativ. Jak zachycuje tabulka č. 34, za segmentem následuje segment dvojslabičný.

6) jednoiktový ascendentní s předklonkou a příklonkou (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(1776-5-1-3) /shi-zai₄-shénme-difang/

Tabulka č. 35: Segment následující po jednoiktovém šestislabičném segmentu tvořeném předklonkou, ascendentním sledem s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	100 %

Jednoiktovou šestislabičnou ascendenci s předklonkou a příklonkou jsme v textu zaznamenali pouze v jednom příkladu. Prepoziční sloveso zde se svým lokativním předmětem vystupuje ve významu určení místa. Jak ukazuje tabulka č. 35, na segment navazuje segment trojslabičný.

7) dvouiktový tvořený ascendentním a descendentním sledem (1)

a) určení času v daném segmentu (1)

(897-5-1-4) /zai-xǐqǐng-rìz/

Tabulka č. 36: Segment následující po dvouiktovém šestislabičném segmentu tvořeném ascendentním a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

Šestislabičný dvouiktový segment tvořený kombinací ascendentního a descendentního sledu jsme v korpusu zaregistrovali pouze jedenkrát. Prepoziční sloveso

v segmentu vystupuje s významem určení času a pojí se se jménem, kterému předchází atribut. Šestislabičnou kombinaci ascendentního a descendentního sledu následuje dvojslabičný.

8) tříiktový tvořený akronymickým a descendentním sledem (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(118-4-1-1) /wo³-zai-guǎng**zhōu**-huà-d/

Tabulka č. 37: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném akronymickým a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

V analyzovaném korpusu jsme zaznamenali pouze jeden tříiktový šestislabičný segment, který je tvořen kombinací akronymického a descendentního sledu. Prepoziční sloveso se zde váže na lokativní předmět a za segmentem následuje segment dvojslabičný.

9) dvouiktový akronymický s předklonkou (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(863-3-1-1) /zai-bùlage₂-jiāo**qū**/

Tabulka č. 38: Segment následující po dvouiktovém akronymickém šestislabičném segmentu s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
pěťislabičný	1	100 %

S dvouiktovou akronymií s předklonkou se v analyzovaném korpusu setkáme pouze jedenkrát. Prepoziční sloveso zài se v segmentu pojí s lokativním předmětem a jak ukazuje tabulka č. 38, na segment následuje segment o délce pěti slabik.

10) dvouiktový akronymický s příklonkou (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(418-21-1-1) /wǒmen-zai-xìyuànli₃/

Tabulka č. 39: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	100 %

Na dvouiktovou akronymii s příklonkou, která se v analyzovaném textu nachází pouze jedenkrát, navazuje segment dvojslabičný. Prepoziční sloveso zài se v segmentu pojí s lokativním předmětem a předchází mu podmět.

11) dvouiktové akronymické s předklonkou a příklonkou (3)

a) určení místa v daném segmentu (2)

(1221-5-1-4) / zai-dōngbianr-kōngchǎngshang/

(1936-8-1-2) / zai-ta¹-d-nǎohǎili₃/

b) určení času v daném segmentu (1)

(760-3-1-3) / zai-yì-jiǔ-wǔ-**wǔ**-nián/

Tabulka č. 40: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	2	66,7 %
trojslabičný	1	33,3 %

V korpusu jsme zaznamenali celkem 3 příklady dvouiktových šestislabičných segmentů s akronymickým rytmičným sledem s příklonkou. Ve dvou případech se zde prepoziční sloveso vyskytuje v kombinaci s lokativním předmětem, jednou se v rámci určení času pojí s měrovým slovem. Z výše uvedené tabulky můžeme vysledovat, že za šestislabičnou akronymii s příklonkou nejčastěji následuje segment dvojslabičný.

12) tříiktový tvořený předklonkou, akronymickým a ascendentním sledem (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(1293-7-1-2) / zai-shìzhèng**fǔ**-jǔxíng/

Tabulka č. 41: Segment následující po tříiktovém šestislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Segment této kombinace nalezneme v korpusu pouze jedenkrát. Prepoziční sloveso se zde pojí s lokativním předmětem a součástí téhož segmentu je i přísudkové sloveso. Za segmentem s akronymickým a ascendentním rytmem nic nenásleduje, znamená to tedy, že daný segment ukončuje kolón.

3.2.3.6 Sedmislabičné segmenty

V analyzovaném vzorku jsme zaznamenali celkem 7 sedmislabičných segmentů obsahujících prepoziční sloveso zài. Segmenty jsou tvořeny dvěma nebo třemi ikty. V těchto segmentech nastává celkem 5 různých kombinací rytmických sledů, přičemž nejčastější z nich jsou kombinace descendentního a akronymického rytmu doplněné o předklonky a příklonky.

Typy sedmislabičných segmentů:

1) dvouiktové tvořené dvěma descendentními sledy s předklonkou (2)

- a) určení času v daném segmentu (1)

(604-6-1-1) /zai-**jiù**-shèhui-d-shi²hour/

- b) určení místa v daném segmentu (1)

(1641-2-1-2) /zai-yi²-ge-xiǎo-**cūn**zilǐ/

Tabulka č. 42: Segmenty následující po dvouiktových sedmislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	50 %
trojslabičný	1	50 %

Sedmislabičnou dvojnásobnou descendenci jsme ve spojitosti s prepozičním slovesem zài v korpusu registrovali ve dvou případech. Je-li prepoziční sloveso

v segmentu vyjadřujícím určení místa, pojí se s lokativním předmětem. V jednom případě se toto sloveso pojí se složeným výrazem d shíhour (的时候) a vyjadřuje tak určení času. Za dvojnásobnou descendencí jednou následuje dvojslabičný segment, jednou segment trojslabičný.

2) tříiktový tvořený descendentním a akronymickým rytmem (1)

a) určení místa v daném segmentu (1)

(1868-1-1-1) /ta¹-zai-chōushuijī-pang₂biānr/

Tabulka č. 43: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném descendentním a akronymickým sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	1	100 %

V textu se objevuje pouze jeden tříiktový sedmislabičný segment s kombinací descendentního a akronymického sledu. Prepoziční sloveso zde vystupuje ve spojení s lokativním předmětem a za segmentem následuje segment čtyřslabičný.

3) tříiktový tvořený descendentním a akronymickým sledem s příklonkou (1)

a) určení místa v daném segmentu

(1598-1-1-1) /wo³-zai-zìjǐ-d-shūshang/ (1)

Tabulka č. 44: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	100 %

V analyzovaném korpusu nalezneme jen jeden tříiktový sedmislabičný segment tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou. Prepoziční sloveso se v segmentu pojí s lokativním předmětem, kterému předchází atribut. Segment ukončuje kolón, tudíž za ním nic nenásleduje.

4) dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou (1)

a) určení času v daném segmentu (1)

(861-10-1-3) /zai-hóng-dēng-liàng-d-shihour/

Tabulka č. 45: Segment následující po dvouiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým sledem s předklonkou a příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	100 %

Sedmislabičný dvouiktový segment s akronymickým rytmem, předklonkou a příklonkou byl v textu nalezen jen jeden. Prepoziční sloveso zde vystupuje v kombinaci s výrazem d shíhour (的时候) s významem časového určení. Jak uvádí tabulka č. 45, na segment navazuje další segment o délce tří slabik.

5) tříiktové tvořené akronymickým a descendentním sledem (2)

a) určení místa v daném segmentu

(1518-3-1-2) /zai⁴-wo₃-d-zuòwén-hòumian/´

(1733-8-1-1) /ta¹-zai-xīn-shuā-d-qiángshang/

Tabulka č. 46: Segment následující po tříiktovém sedmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
šestislabičný	1	50 %
sedmislabičný	1	50 %

Sedmislabičný segment tvořený kombinací akronymického a descendentního rytmu se v analyzovaném vzorku nachází celkem dvakrát. Prepoziční sloveso se zde váže na lokativní předmět, kterému předchází přívlastek. Tabulka č. 46 nám ukazuje, že a sedmislabičnou akronymií s descendencí následuje segment šestislabičný či sedmislabičný.

3.2.3.7 Osmislabičné segmenty

Osmislabičné segmenty s prepozičním slovesem zài se v analyzovaném korpusu nacházejí celkem ve třech případech. Segmenty jsou zde vždy tříiktové a prepoziční sloveso spolu s objektem, na který se váže, společně vyjadřují určení místa nebo určení času.

Typy osmislabičných segmentů:

1) tříiktová kombinace tří descendentních sledů s předklonkou (2)

a) určení času v daném segmentu (1)

(153-5-1-2) /zai-gōngzuo-**jiàn**xie-d-shi²hour/

b) určení místa přesahující do následujícího segmentu (1)

(1459-1-1-2) /māma-zai-fángz-hòumian-d/

Tabulka č. 47: Segmenty následující po tříiktových osmislabičném segmentech tvořených třemi descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	50 %
trojslabičný	1	50 %

Tříiktová kombinace tří descendentních sledů s předklonkou se v rámci osmislabičných segmentů v korpusu nachází celkem dvakrát. Prepoziční sloveso se v segmentu v rámci určení času pojí s výrazem d shíhour (的时候), v rámci určení místa se váže na lokativní předmět. Za segmenty navazují segmenty další, a to o délce dvou nebo tří slabik.

2) tříiktový tvořený akronymickým a ascendentním sledem s příklonkou (1)

a) určení času v daném segmentu (1)

(1815-3-1-1) /wo³-zai-kāi-hóng-**dēng**-d-shihour/

Tabulka č. 48: Segmenty následující po tříiktovém osmislabičném segmentu tvořeném akronymickým a ascendentním sledem s příklonkou

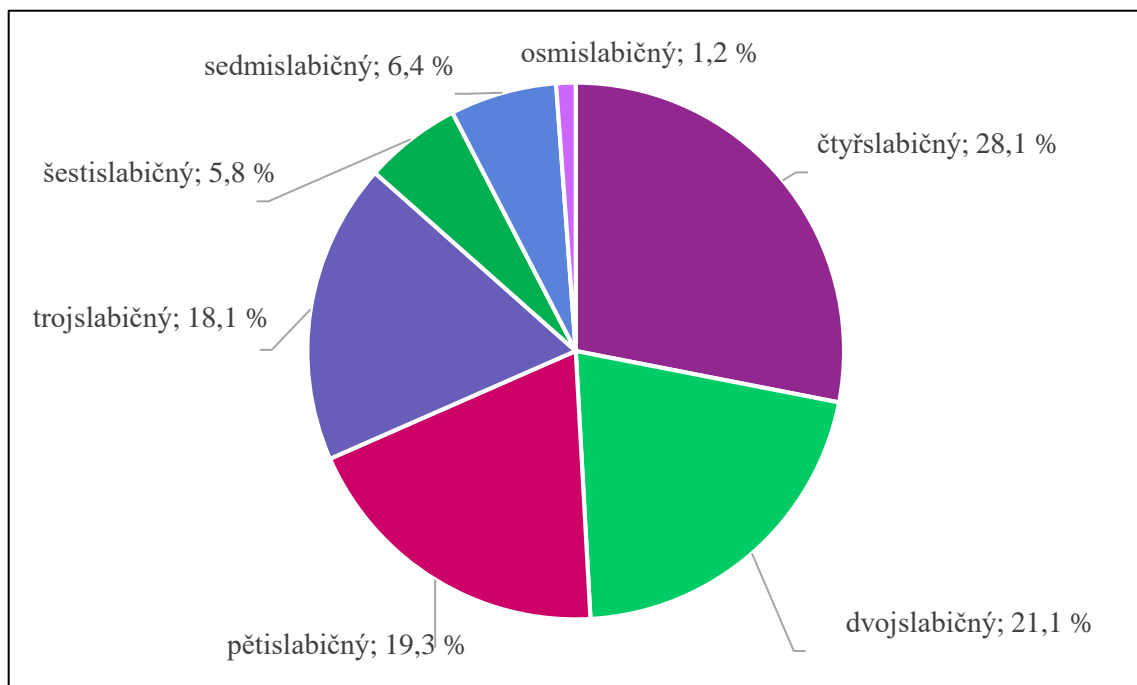
typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	100 %

Osmislabičný segment tříiktový tvořený kombinací akronymického a ascendentního sledu s příklonkou se v korpusu nachází pouze jeden. Prepoziční sloveso se zde váže na výraz d shíhour (的时候) a uvádí určení času. Za segmentem následuje segment o délce tří slabik.

3.2.4 Postpoziční sloveso zài

V analyzovaném korpusu se nachází celkem 170 vět obsahujících postpoziční sloveso zài. V 169 větách se postpoziční sloveso objevuje jedenkrát, v jedné z vět se pak nachází dva příklady tohoto slovesa. Průměrná délka segmentu se slovesem zài v postpozici je 3,9 slabiky, což je zhruba o půlku slabiky více než průměrná délka segmentu v rámci celého analyzovaného textu. V porovnání s délkou segmentu obsahující prepoziční sloveso zài je však tato hodnota srovnatelná. Následující graf a tabulka zobrazují přesné hodnoty výskytu segmentů v analyzovaném vzorku.

Graf č. 7: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s postpozičním slovesem

Z výše uvedeného grafu můžeme vysledovat, že nejsilnější zastoupení mají v případě postpozičního slovesa zài segmenty čtyřslabičné. Druhou nejsilnější skupinou jsou se svými 21,1 % segmenty dvojslabičné. Následují je segmenty pětislabičné s celkovým zastoupením 19,3 %. V těsném závěsu za nimi se pak objevují segmenty trojslabičné. Méně než deseti procenty jsou v korpusu zastoupeny segmenty s vyšším počtem slabik, tedy sedmislabičné, šestislabičné a osmislabičné.

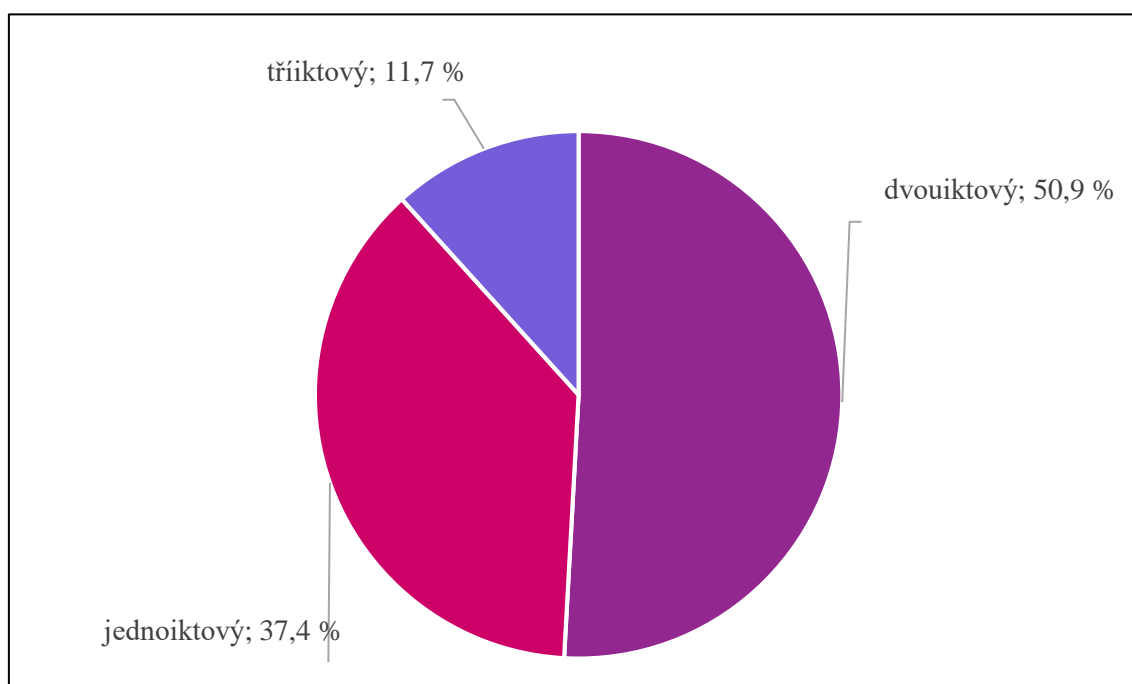
Porovnáme-li tyto hodnoty s hodnotami segmentů se slovesem zài v prepozici, zjistíme, že čtyřslabičné segmenty jsou stále těmi nejčastěji se objevujícími. Nicméně druhou pozici již nezastupují segmenty trojslabičné, nýbrž segmenty dvojslabičné.

Tabulka č. 49: Zastoupení segmentů podle počtu slabik s postpozičním slovesem

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	48	28,1 %
dvojslabičný	36	21,1 %
pěťslabičný	33	19,3 %
trojslabičný	31	18,1 %
sedmislabičný	11	6,4 %
šestislabičný	10	5,8 %
osmislabičný	2	1,2 %

Z výše uvedené tabulky, která doplňuje graf č. 7 o absolutní četnost, můžeme vysledovat, že nejfrekventovanější skupinou segmentů s postpozičním slovesem zài jsou segmenty čtyřslabičné. Procentuální zastoupení dvojslabičných segmentů s postpozičním slovesem se liší pouze minimálně od zastoupení dvojslabičných segmentů v rámci obecné charakteristiky celého textu. V porovnání s prepozičními slovesy je však jejich výskyt v rámci postpozičních sloves více než dvojnásobně vyšší a řadí se tak v tabulce na druhé místo. Stejně jako u prepozičních sloves, mezi třetí nejčastěji se vyskytující segmenty patří ty s pěti slabikami. Výskyt šestislabičných segmentů je v porovnání s prepozičními segmenty dvojnásobně nižší a osmislabičné segmenty se slovesem zài v postpozici se v korpusu vyskytují jen ojedinele.

Graf č. 8: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle počtu iktů

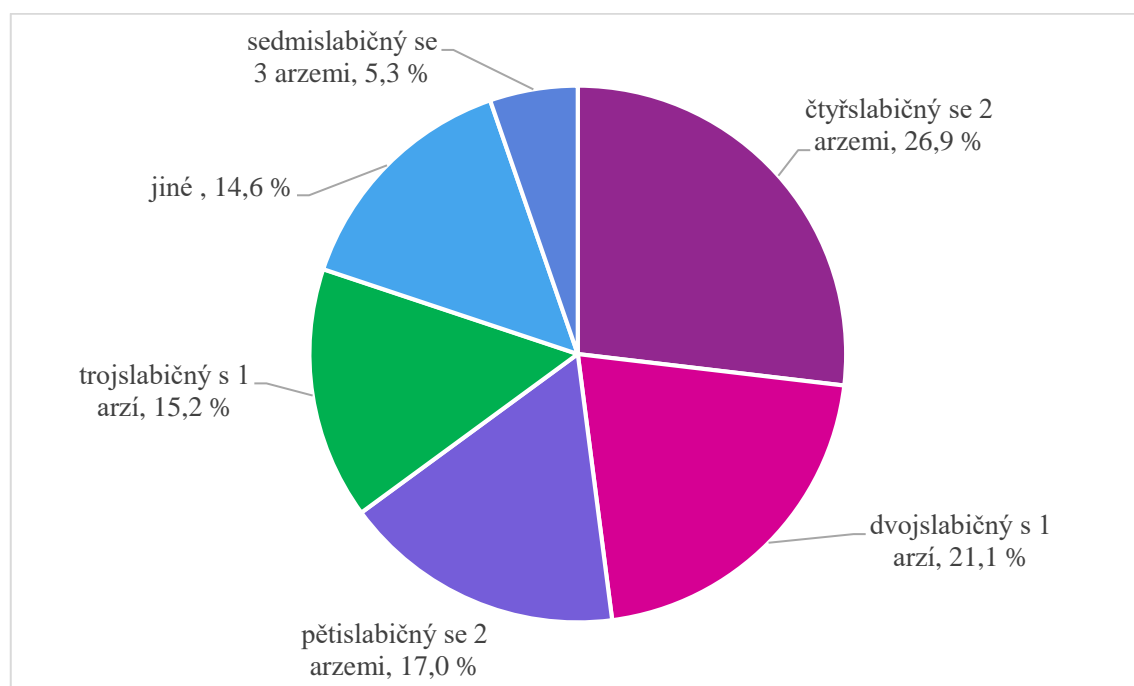
Zatímco byl u prepozičních segmentů poměr jednoiktových a dvouiktových segmentů vyrovnaný, v segmentech s postpozičním slovesem značně vedou segmenty dvouiktové. Jak naznačuje graf č. 6, segmenty dvouiktové zaujímají více než polovinu všech segmentů. Stejně tak na úkor jednoiktových segmentů posílily segmenty tříiktové, které se zde vyskytují z 11,7 %.

Tabulka č. 50: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle počtu iktů

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvouiktový	87	50,9 %
jednoiktový	64	37,4 %
tříiktový	20	11,7 %

Tabulka číslo 50 rozšiřuje výše uvedený graf o absolutní četnost. Zatímco v rámci analýzy segmentů celého textu a v segmentech obsahujících prepoziční sloveso *zài* bylo zastoupení jednoiktových segmentů častější, v segmentech s postpozičním slovesem se více objevují ty s dvěma ikty. Absolutní četnost tříiktových segmentů je v segmentech s prepozičním i postpozičním slovesem téměř totožná, nicméně v rámci segmentů se slovesem v postpozici procentuálně odkazuje k vyššímu výskytu.

Graf č. 9: Zastoupení segmentů s postpozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí

Z výše uvedeného grafu můžeme vysledovat, že se postpoziční sloveso nejčastěji vyskytuje v dvouiktových segmentech tvořených čtyřmi slabikami. Následují

jednoiktové segmenty tvořené dvěma slabikami. Tyto dvě skupiny segmentů společně s třetí nejčastěji se vyskytující skupinou - dvouiktovými pětislabičnými segmenty dohromady tvoří 65 % všech segmentů se slovesem zàì v postpozici.

Tabulka č. 51: Segmenty s postpozičním slovesem podle velikosti a počtu arzí

typ segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný s 1 arzí	36	21,1 %
trojslabičný s 1 arzí	26	15,2 %
trojslabičný s 2 arzemi	5	2,9 %
čtyřslabičný s 1 arzí	2	1,2 %
čtyřslabičný s 2 arzemi	46	26,9 %
pětislabičný s 2 arzemi	29	17,0 %
pětislabičný s 3 arzemi	4	2,3 %
šestislabičný s 2 arzemi	5	2,9 %
šestislabičný s 3 arzemi	5	2,9 %
sedmislabičný s 2 arzemi	2	1,2 %
sedmislabičný s 3 arzemi	9	5,3 %
osmislabičný s 3 arzemi	2	1,2 %

Tabulka nám předkládá přesné číselné hodnoty výskytu segmentů se slovesem zàì v postpozici v souvislosti s jejich délkou a počtem nesoucích iktů. Srovnáme-li hodnoty tabulky č. 51 s tabulkou číslo 7, zjistíme, že postpoziční sloveso zàì se nejčastěji vyskytuje ve čtyřslabičných segmentech s dvěma arzemi, zatímco s prepozičním slovesem jsme se častěji setkávali v trojslabičném segmentu s jedním iktem. Druhou nejčastější skupinou segmentů se slovesem zàì v postpozici jsou takové, která jsou tvořena dvěma slabikami a jednou arzí. Za nimi následují pětislabičné dvouiktové a trojslabičné s jednou arzí. Oproti segmentům s prepozičním zàì se v korpusu neseťkáme s šestislabičnými segmenty s třemi arzemi a jednoiktovými jednoslabičnými, pětislabičnými a šestislabičnými segmenty obsahujícími postpoziční sloveso.

3.2.4.1 Dvojslabičné segmenty

V analyzovaném textu se nachází celkem 36 dvojslabičných segmentů se slovesem zài v postpozici. Tyto segmenty nesou pouze jeden iktus a jsou tvořeny descendentním rytmickým sledem. Ascendentní rytmus se v dvojslabičných segmentech s postpozičním slovesem nevyskytoval.

Typy dvojslabičných segmentů:

1) jednoiktový descendentní jako celek (36)

a) lokativní předmět v následujícím segmentu (34)

(164-6-1-4) /zhù-zai/

(453-4-1-3) /tíng-zai/

(728-4-1-3) /zuò-zai/

(1502-8-1-2) /fàng-zai/

b) výraz yíkuàir (一块儿) v následujícím segmentu (2)

(164-6-1-4) /zhù-zai/

(355-9-1-2) /kào-zai/

Tabulka č. 52: Segmenty následující po jednoiktových descendentních dvojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	10	27,8 %
čtyřslabičný	9	25 %
pěťslabičný	9	25 %
trojslabičný	8	22,2 %

Dvojslabičných segmentů descendentních s postpozičním slovesem zài se v textu vyskytuje 36. Ve všech šestatřiceti případech je postpoziční sloveso zài na druhé, tedy neiktové slabice. Ve dvou případech se k postpozičnímu slovesu váže v následujícím segmentu výraz yíkuàir (一块儿), ve zbytku případů najdeme sloveso zài v kombinaci s lokativním předmětem. Jak ukazuje tabulka č. 52, za dvojslabičnou descendentní nejčastěji následuje dvojslabičný segment.

3.2.4.2 Trojslabičné segmenty

V analyzovaném vzorku se nachází celkem 31 trojslabičných segmentů s postpozitním slovesem zài. Segmenty obsahují jeden či dva ikty a jsou tvořeny akronymickým, descendentním nebo ascendentním sledem s příklonkou.

1) jednoiktový descendentní jako celek (12)

a) lokativní předmět v následujícím segmentu (12)

(29-1-2-2) /dōu-sheng₁-zai/

(149-25-2-3) /dǎdao-zai/

(823-4-1-2) /**dōu**-tuan₂-zai/

Tabulka č. 53: Segmenty následující po jednoiktových descendentních tříslabých segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	4	33,3 %
čtyřslabičný	4	33,3 %
dvojslabičný	2	16,7 %
pěťslabičný	1	8,3 %
osmislabičný	1	8,3 %

Jednoiktová trojslabičná descendance se v korpusu vyskytuje celkem dvanáctkrát, přičemž ve všech dvanácti případech stojí sloveso zài na poslední slabice a pojí se s lokativním předmětem v následujícím segmentu. Jak vidíme v tabulce č. 53, délka následujících segmentů se různí, nejčastěji se však setkáme se segmenty troj- a čtyřslabými.

2) jednoiktový ascendentní s příklonkou (14)

a) lokativní předmět v následujícím segmentu (14)

(129-7-1-1) /wo₃-zhù-zai/

(189-12-1-3) /qǐng-xiě-zai/

(1351-13-1-2) /wo₃-diào-zai/

Tabulka č. 54: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních tříslabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	4	28,6 %
čtyřslabičný	3	21,4 %
pěťslabičný	3	21,4 %
šestslabičný	2	14,3 %
dvojslabičný	1	7,1 %
sedmislabičný	1	7,1 %

Jednoiktové trojslabičné segmenty s příklonkou tvořené třemi slabikami v textu vyskytují celkem čtrnáctkrát. Postpoziční sloveso zài stojí na třetí slabice jako příklonka a pojí se vždy s lokativním předmětem v následujícím segmentu. Trojslabičné, čtyřslabičné a pěťslabičné segment tvoří $\frac{7}{10}$ všech následujících segmentů.

3) dvouiktový akronymický jako celek (5)

a) lokativní předmět v daném segmentu (4)

(331-2-1-3) /lì-zai-nǎr/

(1123-1-1-2) /fàng-zai-nǎr/

(1573-3-2-1) /zuo⁴-zai-nàr/

b) lokativní předmět v následujícím segmentu

(1411-2-1-2) /chǔxu-zai⁴/

Tabulka č. 55: Segmenty následující po dvouiktových akronymických trojslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	3	60 %
dvojslabičný	1	20 %
trojslabičný	1	20 %

Segment tvořený dvouiktovým akronymickým rytmem se v korpusu nachází pouze pětkrát. Ve všech případech se postpoziční sloveso zài váže na lokativní předmět v daném nebo v následujícím segmentu. Trojslabičný segment s akronymickým rytmem

obsahující sloveso *zài* v postpozici ve třech případech ukončuje kolón. V jednom případě za ním pak následuje segment dvojslabičný a jednou segment trojslabičný.

3.2.4.3 Čtyřslabičné segmenty

V textu se setkáme celkem s osmačtyřiceti čtyřslabičnými segmenty s postpozičním slovesem *zài*. Segmenty nesou jednu či dvě arze a jsou tvořeny kombinacemi descendentního, ascendentního i akronymického rytmu s předklonkami i příklonkami.

Typy čtyřslabičných segmentů:

1) jednoiktový descendentní s předklonkou (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1384-2-1-5) /zai-**shā**tu₃shang/

Tabulka č. 56: Segment následující po jednoiktovém descendentním čtyřslabičném segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Segment jednoiktový descendentní, kterému předchází předklonka, se v korpusu vyskytuje pouze jeden. Postpoziční sloveso stojí na první slabice a pojí se na lokativní předmět v tomtéž segmentu. Za jednoiktovou descendencí s předklonkou nic nenásleduje, znamená to tedy, že segment ukončuje kolón.

2) dvouiktový tvořený dvěma descendentními sledy (30)

a) lokativní předmět v daném segmentu (28)

(351-7-1-2) /pào-zai-shuǐli/

(704-3-7-5) /bēi-zai-**bèi**shang/

(1475-2-2-2) /**dāi**-zai-zhèr⁴-ba/

b) lokativní předmět v následujícím segmentu (2)

(557-20-1-2) /kěyi-cún-zai/

(111-11-2-3)/rēng-zai-ta¹-d/

Tabulka č. 57: Segmenty následující po dvouiktových čtyřslabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	18	60 %
čtyřslabičný	5	16,7 %
dvojslabičný	3	10 %
trojslabičný	2	6,7 %
jednoslabičný	1	3,3 %
pěťslabičný	1	3,3 %

Dvouiktové čtyřslabičné segmenty s dvěma descendentními sledy se v analyzovaném vzorku nacházejí celkem třicetkrát. Postpoziční sloveso se v osmadvaceti případech váže na lokativní předmět v daném segmentu, ve dvou případech stojí lokativní předmět až v segmentu následujícím. Jak ukazuje tabulka č. 57, délka následujících segmentů se různí. Z více než poloviny případů však segment s postpozičním slovesem zài uzavírá kolón, nic na něj tedy nenavazuje.

3) jednoiktový ascendentní s příklonkou (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1052-8-1-3)/zai-yuán^{yě}shàng/

Tabulka č. 58: Segmenty následující po jednoiktových ascendentních čtyřslabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

V rámci analýzy postpozičního slovesa zài se v korpusu nachází pouze jeden jednoiktový čtyřslabičný segment s ascendentním sledem s příklonkou. Tento segment stojí na konci kóla, nic za ním nenásleduje a pojí se lokativním předmětem.

4) dvouiktový akronymický jako celek (8)

a) lokativní předmět v daném segmentu (4)

(278-5-2-2)/zhǐ-zhàn-zai-nar⁴/

(994-7-1-4) /duī-zai-qiáng**jiǎor**/

(1554-4-1-2) /zhàn-zai-mén**kōur**/

b) výraz yíkuàir (一块儿) v daném segmentu (2)

(823-5-1-3) /tuán-zai-yi**kuàir**/

(1169-1-1-6) /hùn-zai-yi**kuàir**/

c) výraz yiqǐ (一起) v daném segmentu (2)

(1136-3-1-3) /nián-zai-yiqǐ/

(1943-3-1-3) /jù-zai-yiqǐ/

Tabulka č. 59: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	5	62,5 %
dvojslabičný	2	25 %
jednoslabičný	1	12,5 %

Dvouiktové čtyřslabičné akronymické segmenty se v analyzovaném textu vyskytují celkem osmkrát. Ve čtyřech případech se postpoziční sloveso zài váže s lokativním předmětem, ve dvou případech se pojí s výrazem yíkuàir (一块儿) a dvakrát s výrazem yiqǐ (一起) v daném segmentu. Váže-li se postpoziční sloveso s lokativním předmětem, stojí v segmentu na druhé nebo třetí slabice. V kombinaci s výrazy yíkuàir (一块儿) a yiqǐ (一起) jej vždy nalezneme na slabice druhé. Za segmenty z většiny případů nic nenásleduje.

5) dvouiktový akronymický s předklonkou (3)

a) lokativní předmět v daném segmentu (3)

(861-14-1-1) /ta-zuò-zai-nar⁴/

(1149-4-1-1) /ta-**zhàn**-zai-nàr/

(1924-7-1-1) /ni₃-zuò-zai-zhèr/

Tabulka č. 60: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	33,3 %
čtyřslabičný	1	33,3 %
pěťslabičný	1	33,3 %

V textu najdeme tři případy dvouiktového čtyřslabičného segmentu s akronymickým sledem s předklonkou v kombinaci s postpozičním slovesem zài. Vzorec segmentu je zde vždy stejný: podmět – přísudkové sloveso – postpoziční sloveso zài – jednoslabičný lokativní předmět. Jak ukazuje tabulka č. 60, délka následujících segmentů se liší. Objevují se jak dvojslabičné, tak i čtyř- a pěťslabičné segmenty.

6) dvouiktový akronymický s příkonkou (5)

a) lokativní předmět v daném segmentu (3)

(681-7-2-3) /fàng-zai-**nǎr**-a/

(972-6-1-1) /shāng-zai-**nǎr**-le/

(1861-1-2-4) /wàng-zai-**nǎr**-le/

b) lokativní předmět v následujícím segmentu (2)

(156-2-2-2) /zhù-zai-nei⁴-zuo/

(1578-4-2-1) /ba³-ta-jiāng-zai/

Tabulka č. 61: Segmenty následující po dvouiktových akronymických čtyřslabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	3	60 %
trojslabičný	2	40 %

Analyzovaný korpus čítá celkem 5 dvouiktových čtyřslabičných segmentů s akronymickým sledem s příklonkou. Pojí-li se postpoziční sloveso zài k lokativnímu předmětu v daném segmentu, je konstrukce segmentu následující: přísudkové sloveso – postpoziční sloveso – jednoslabičný lokativní předmět – větná částice. Stojí-li předmět až v následujícím segmentu, pozice postpozičního slovesa se v rámci segmentu mění.

Z tabulky č. 61 můžeme vysledovat, že segment ze $3/5$ případů ukončuje kolón, v $2/5$ následuje segment trojslabičný.

3.2.4.4 Pětislabičné segmenty

V korpusu se nachází celkem třiatřicet pětislabičných segmentů se slovesem zài v postpozici. Segmenty jsou dvouiktové i tříiktové a tvoří je kombinace descendentního, ascendentního i akronymického sledu s předklonkami či příklonkami.

Typy pětislabičných segmentů:

1) dvouiktový tvořený dvěma descendentními sledy (13)

a) lokativní předmět v daném segmentu (13)

(238-7-2-3) /pái-zai-qiánmian₄-ne/

(332-2-1-3) /kè-zai-zhuōzishang/

(736-6-1-2) /xì-zai-shùshang-le/

(1004-8-2-2) /shēngzhang-zai-běifāng/

Tabulka č. 62: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	12	92,3 %
trojslabičný	1	7,7 %

Dvouiktové segmenty tvořené dvěma descendentními sledy se v kombinaci s postpozicním slovesem zài v textu nacházejí celkem třináctkrát. Toto sloveso se vždy pojí s lokativním předmětem v rámci jednoho segmentu, za kterým z více než 92 % nenásleduje žádný jiný segment.

2) dvouiktový tvořený dvěma descendentními sledy s předklonkou (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu (2)

(964-3-1-3) /zai-pényou-jia¹li/

(1698-1-1-1) /ta-pā-zai-zhuōrshang/

Tabulka č. 63: Segmenty následující po dvouiktových pětislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	2	100 %

V textu nalezneme pouze dva případy pětislabičných segmentů s dvěma descendentními sledy s předklonkou v kombinaci se slovesem zài v postpozici. V obou případech se k postpozičnímu slovesu pojí v totéž segmentu lokativní předmět. Jak ukazuje tabulka, segmenty ukončují daný kolón, nic za nimi nenásleduje.

3) tříiktový tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu (4)

a) lokativní předmět v daném segmentu (4)

(230-2-1-2) /biē-zai-**wū**zilǐ/

(1060-3-1-3) /héng-zai-lù-zhōng**jiān**/

(1843-3-1-2) /chū-zai-**shān**dōng-shěng/

Tabulka č. 64: Segmenty následující po tříiktových pětislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	3	100 %

Napočítali jsme celkem tři pětislabičné segmenty tvořené descendentním a akronymickým rytmickým sledem. Postpoziční sloveso zài se v těchto segmentech vyskytuje vždy na druhé slabice a váže se na lokativní předmět. Za pětislabičnou kombinací descendentního a akronymického rytmu nic nenásleduje, segmenty uzavírají kolón.

4) tříiktový tvořený kombinací ascendentního a akronymického rytmu (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu

(1498-2-2-1) /ta-**hái**-zhàn-zai-nàr/

Tabulka č. 65: Segmenty následující po tříiktových pětislabičných segmentech tvořených kombinací ascendentního a akronymického sledu

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	3	100 %

V analyzovaném textu byl nalezen pouze jeden pětislabičný segment tvořený kombinací ascendentního a akronymického sledu. Segment obsahuje tři ikty a na postpoziční sloveso, které stojí na čtvrté slabice přímo navazuje lokativní předmět. Tento segment ukončuje kolón, nic za ním tedy nenásleduje.

5) dvouiktový akronymický s předklonkou (1)

- a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1703-5-1-2) /wo-shǎn-zai-yi-biānr/

Tabulka č. 66: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Pětislabičný segment tvořený akronymickým sledem s předklonkou se v korpusu vyskytuje pouze jedenkrát. Daný segment obsahuje postpoziční sloveso s vázajícím se lokativním předmětem a nic za ním nenásleduje.

6) dvouiktový akronymický s příklonkou (11)

- a) lokativní předmět v daném segmentu (9)

(250-7-1-2) /liú-zai-běi**jīng**-le/

(268-4-1-2) /**wàng**-zai-xuéxiào-le/

(1073-3-1-3) /zhù-zai-shí**dòng**lǐ/

- b) výraz yíkuàir (一块儿) v daném segmentu (2)

(1065-9-1-3) /dìng-zai-yí**kuàir**-ba/

(1073-3-1-3) /shuān-zai-yí**kuàir**-ba/

Tabulka č. 67: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	10	90,9 %
trojslabičný	1	9,1 %

V analyzovaném vzorku jsme napočítali jedenáct pětislabičných segmentů tvořených akronymickým sledem s příklonkou. V devíti z těchto segmentů se postpoziční sloveso zài pojí s lokativním předmětem. Zaznamenali jsme však i případy, kdy se v rámci jednoho segmentu vyskytuje postpoziční sloveso v kombinaci s výrazem yíkuàir (一块儿). V takových případech je struktura segmentu následující: přísudkové sloveso – postpoziční sloveso zài – výraz yíkuàir (一块儿) – větná částice. Téměř z 91 % segmenty uzavírají kolón, nic za nimi tedy nenásleduje.

7) dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou

a) lokativní předmět v daném segmentu

(1578-3-2-1)/tā-**jiāng**-zai-nàr-le/

Tabulka č. 68: Segmenty následující po dvouiktových akronymických pětislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

V textu jsme se setkali pouze s jedním zástupcem pětislabičných segmentů tvořených akronymickým sledem s předklonkou a příklonkou. Postpoziční sloveso se vyskytuje na třetí slabice segmentu, předklonkou je zde podmět a příklonkou větná partikule. V kólu za tímto segmentem nic nenásleduje.

3.2.4.5 Šestislabičné segmenty

V analyzovaném textu nalezneme celkem 10 šestislabičných segmentů obsahujících postpoziční sloveso zài. Segmenty nesou dva nebo 3 ikty a jsou tvořeny kombinacemi descendentního, ascendentního a akronymického rytmu s předklonkami i předklonkami.

Typy šestislabičných segmentů:

1) dvouiktový tvořený dvěma descendentskými sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1345-3-1-2) /bā-zai-nǐ-**tóu**fashang-le/

Tabulka č. 69: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentskými sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Šestislabičný segment tvořený dvojitou descendencí se v korpusu nachází pouze jedenkrát. Postpoziční sloveso, které stojí na druhé slabice se váže na lokativní předmět, za kterým na poslední slabice následuje větná částice. Za segmentem žádný další segment nepokračuje.

2) dvouiktový tvořený dvěma descendentskými sledy s předklonkou (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(333-10-1-1) /ta-shuì-zai-**yǐ**zishang/

Tabulka č. 70: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených dvěma descendentskými sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
čtyřslabičný	1	100 %

Dvojitá descendance s předklonkou tvořená šesti slabikami se v textu nachází pouze jen jedenkrát. Na první slabice segmentu vystupuje podmět, na druhé přísudkové sloveso, třetí slabiku tvoří postpoziční sloveso zài a segment ukončuje lokativní předmět. Jak ukazuje výše uvedená tabulka, navazujícím segmentem je segment čtyřslabičný.

3) tříiktový tvořený třemi descendentskými sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu

(1743-1-1-3) /dou¹-bu-fàng-zai-yǎnli/

Tabulka č. 71: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

V textu registrujeme jeden sedmislabičný segment tvořený třemi descendentními sledy. Lokativní předmět se v segmentu pojí s lokativním předmětem a stojí na čtvrté slabice. Segment ukončuje kolón, žádný další segment za ním nenásleduje.

4) tříiktový tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu

(1147-5-1-2) /duǒ-zai-lǎoshī-bei₄hòu/

(1358-9-1-3) /zuó⁴-zai-zhuōz-pángbiānr/

Tabulka č. 72: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
trojslabičný	1	50 %
žádný	1	50 %

Šestislabičnou kombinaci descendentního a akronymického sledu v textu registrujeme celkem dvakrát. Postpoziční sloveso zài stojí za přísudkovým slovesem a váže se na lokativní předmět. Segment je v jednom případě následován trojslabičným segmentem, jednou ukončuje kolón.

5) tříiktový tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu

(1936-3-2-1) /ni³-jiu-**zuò**-zai-zhèr-ba/

(1938-2-1-3) /sāi-zai-kǒudairli³-le/

Tabulka č. 73: Segmenty následující po tříiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	2	100 %

Šestislabičný segment tvořený kombinací descendentního a akronymického sledu s příklonkou se v analyzovaném textu vyskytuje celkem dvakrát. Postpoziční sloveso se v tomto segmentu pojí s lokativním předmětem a v obou případech segmenty uzavírají kolón.

6) dvouiktový tvořený ascendentním a descendentním sledem (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(418-13-2-3) /dou-bù-**bāo**-zai-li³mian/

Tabulka č. 74: Segmenty následující po dvouiktových šestislabičných segmentech tvořených kombinací ascendentního a descendentního sledu

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Šestislabičnou dvouiktovou kombinaci ascendentního a descendentního rytmu v korpusu registrujeme pouze jednu. V tomto případě stojí postpoziční sloveso na čtvrté slabice segmentu a váže se na lokativní předmět. Jak ukazuje tabulka č. 74, další segmenty na šestislabičnou kombinaci ascendece s descendencí nenavazují.

7) dvouiktový akronymický s příklonkou (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1341-4-1-2) /shù-zai-shān**dǐng**shang-ba/

Tabulka č. 75: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Segment šestislabičný s akronymickým sledem s příklonkou se v textu vyskytuje pouze jeden. Na první slabice stojí přísudkové sloveso, na druhé slabice jej následuje

postpoziční sloveso zài, které se v daném segmentu váže s lokativním předmětem. Příklonkou v segmentu je větná částice. Šestislabičná akronymie s příklonkou v tomto případě ukončuje kolón.

8) dvouiktový akronymický s předklonkou a příklonkou (1)

a) výraz yìqǐ (一起) v daném segmentu (1)

(1238-6-1-2)/shì-lián-zai-yìqǐ-d/

Tabulka č. 76: Segmenty následující po dvouiktových akronymických šestislabičných segmentech s předklonkou a příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Akronymický sled s předklonkou a příklonkou tvořený šesti slabikami se v analyzovaném vzorku nachází pouze jedenkrát. Postpoziční sloveso zài se v tomto případě pojí s výrazem yìqǐ (一起) v daném segmentu, který, jak ukazuje tabulka číslo 76, ukončuje kolón a nic za ním nenásleduje.

3.2.4.6 Sedmislabičné segmenty

Sedmislabičných segmentů s postpozičním slovesem zài je v textu celkem jedenáct. Segmenty jsou dvouiktové nebo tříiktové a vedle descendentního sledu, který se v těchto segmentech objevuje nejčastěji, se mezi sedmislabičnými segmenty nachází také kombinace akronymického a ascendentního sledu s předklonkami i s příklonkami.

1) dvouiktový tvořený dvěma descendentními sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1345-3-1-2)/bā-zai-nǐ-tóufashang-le/

Tabulka č. 77: Segmenty následující po dvouiktových sedmislabičných segmentech tvořených dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Dvouiktový sedmislabičný segment tvořený kombinací dvou descendentních sledů se v korpusu nachází pouze jedenkrát. Postpoziční sloveso zde pojí s lokativním předmětem, kterému předchází atribut. Sedmou slabikou celého segmentu je pak větná částice. Za segmentem nic nenásleduje, znamená to tedy, že ukončuje kolón.

2) tříiktový s třemi descendentními sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(994-5-1-2) /ba³-ta-dǎdao-zai-**di**shang/

Tabulka č. 78: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Případ s třemi descendentními sledy v rámci sedmislabičného segmentu se v analyzovaném korpusu nachází také jen jedenkrát. Postpoziční sloveso zài zde najdeme v kombinaci s lokativním předmětem. Za sedmislabičným segmentem s třemi descendentními sledy žádný jiný segment už nenásleduje.

3) tříiktový tvořený třemi descendentními sledy s předklonkou (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu (2)

(1226-6-2-2) /ta-mái-zai-shen²me-dìfang/

(1924-8-1-2) /ba₃-háiz-bào-zai-shǒuli/

Tabulka č. 79: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy s předklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	50 %
žádný	1	50 %

Mezi tříiktovými segmenty se sedmi slabikami v kombinaci s postpozičním slovesem zài se vyskytují dva segmenty tvořené třemi descendentními sledy s předklonkou. Pozice postpozičního slovesa se různí, jednou stojí na třetí slabice segmentu, jedenkrát na slabice páté. V obou případech jej však najdeme v kombinaci

s lokativním předmětem. Tabulka číslo 79 ukazuje, že jednou je segment dále provázen segmentem dvojslabičným a jednou ukončuje kolón.

4) tříiktový tvořený descendentním a akronymickým rytmem (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1307-9-1-2)/fēnsan-zai-tiān-nán-dì-**běi**/

b) lokativní předmět v následujícím segmentu (1)

(1732-8-1-1)/wo³men-shōuwei₄-zai-qiányán/

Tabulka č. 80: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
šestislabičný	1	50 %
žádný	1	50 %

V analyzovaném korpusu se vyskytují dva tříiktové sedmislabičné segmenty tvořené kombinací descendentního a akronymického sledu. V jednom případě se postpoziční sloveso váže s lokativním předmětem v daném segmentu, ve druhém se tento předmět nachází až v segmentu následujícím a předchází mu pětislabičný atribut. Jedenkrát segment ukončuje kolón, jednou je dále provázen šestislabičným segmentem.

5) tříiktový tvořený descendentním a akronymickým sledem s příklonkou (2)

a) lokativní předmět v daném segmentu (2)

(1921-11-2-1)/ta¹-jiu-lài-zai-kètīngli₃/

Tabulka č. 81: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených descendentním a akronymickým sledem s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
dvojslabičný	1	50 %
žádný	1	50 %

V textu najdeme celkem dva příklady sedmislabičného segmentu s kombinací descendentního a akronymického rytmu s příklonkou. V obou případech se postpoziční sloveso pojí s lokativním předmětem v daném segmentu, který jedenkrát zakončuje kolón a jednou je následován dvojslabičným segmentem.

6) tříiktový tvořený ascendentním a dvěma descendentními sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu

(839-1-1-2) /ní-**chǔ**-zai-wo³-d-diwei/

Tabulka č. 82: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených ascendentním a dvěma descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Tříiktová kombinace ascendentního a dvou descendentních sledů se v korpusu nachází pouze jedenkrát. Postpoziční sloveso se objevuje na třetí slabice a pojí se s lokativním předmětem, který je rozvinut atributem stojícím před ním. Jak ukazuje tabulka s číslem 82, na daný segment nic nenavazuje, což znamená, že uzavírá kolón.

7) dvouiktový akronymický s příklonkou (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1714-3-1-2) /máifu-zai-sēnlínli-le/

Tabulka č. 83: Segmenty následující po dvouiktových akronymických sedmislabičných segmentech s příklonkou

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

V korpusu jsme se setkali pouze s jedním sedmislabičným segmentem s akronymickým sledem s příklonkou. Postpoziční sloveso zài se v tomto segmentu vyskytuje na třetí slabice a pojí se s lokativním předmětem, za kterým následuje na poslední slabice větná partikule. Jak zachycuje tabulka č. 83, tento segment ukončuje kolón.

8) tříiktový s akronymickým a descendentním rytmem (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1082-2-2-1) /ta¹-jiu-méi-fàng-zai-xīnshang/

Tabulka č. 84: Segmenty následující po tříiktových sedmislabičných segmentech tvořených akronymickým a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Sedmislabičná kombinace akronymického a descendentního sledu se v korpusu nachází pouze jedenkrát. Postpoziční sloveso stojí se svým lokativním předmětem na posledních třech slabikách segmentu, za kterým žádný další segment nenásleduje.

3.2.4.7 Osmislabičné segmenty

Osmislabičné segmenty s postpozičním slovesem zài se v korpusu nacházejí pouze dva. Oba tyto segmenty jsou tříiktové a tvoří je descendentní, popřípadě kombinace akronymického a descendentního rytmu.

Typy osmislabičných segmentů:

1) tříiktový tvořený třemi descendentními sledy (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1872-4-1-2) /xiànluo-zai-**dí**ren-shǒuli₃-le/

Tabulka č. 85: Segmenty následující po tříiktových osmislabičných segmentech tvořených třemi descendentními sledy

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Osmislabičný segment s třemi descendentními sledy se v korpusu nachází pouze jeden. Jak tomu bylo i u většiny segmentů s postpozičním slovesem zài, toto sloveso se v segmentu pojí s lokativním předmětem. Osmislabičný segment s trojitou descencí ukončuje kolón.

2) tříiktový tvořený akronymickým a descendentním rytmem (1)

a) lokativní předmět v daném segmentu (1)

(1663-2-1-3) /wo³men-dou-shuì-zai-**zhàng**pengli/

Tabulka č. 86: Segmenty následující po tříiktových osmislabičných segmentech tvořených akronymickým a descendentním sledem

typ následujícího segmentu	absolutní četnost	relativní četnost
žádný	1	100 %

Osmislabičné segmenty se v analyzovaném textu nachází jen velmi zřídka. Kromě segmentu s třemi descendentními sledy se v korpusu nachází i takový osmislabičný segment, který je tvořen kombinací akronymického a descendentního sledu. Postpoziční sloveso stojí v tomto segmentu na páté slabice a daný segment ukončuje kolón.

3.2.5 Komparace prepozičního a postpozičního slovesa zài

Cílem diplomové práce bylo pokusit se klasifikovat a charakterizovat jednotlivá kompozita a syntagmata a vyvodit pravidla pro vazby prepozičního slovesa zài v porovnání s postpozičním slovesem zài.

V předešlých kapitolách byly segmenty se slovesem zài v prepozici či v postpozici rozříděny dle takových kritérií, jako je délka segmentu, počet iktů a druh slova, se kterým se zài vázalo. Nyní se pokusím porovnat dílčí výsledky a vyvodit pravidla pro vazby s prepozičním a postpozičním slovesem zài.

Tabulka č. 87: Porovnání výskytu segmentů

typ segmentu	obecně	prepozice	postpozice
jednoslabičný	1,8 %	0,9 %	0,0 %
dvojslabičný	29,6 %	6,9 %	21,1 %
trojslabičný	28,9 %	30,7 %	18,1 %
čtyřslabičný	21,4 %	30,7 %	28,1 %
pěťslabičný	11,7 %	16,5 %	19,3 %
šestslabičný	4,3 %	10,0 %	5,8 %
sedmislabičný	1,8 %	3,0 %	6,4 %
osmislabičný	0,5 %	1,3 %	1,2 %

Zatímco se v analyzovaném korpusu obecně nejčastěji nachází segmenty dvojslabičné (29,6 %), v rámci segmentů s prepozičním a postpozičním slovesem zài nejčastěji registrujeme segment čtyřslabičné. Jak ukazuje tabulka č. 87, sloveso zài

v prepozici se dokonce objevuje se stejnou četností i v segmentech trojslabičných. Trojslabičné a čtyřslabičné segmenty s prepozičním slovesem zài tvoří $\frac{3}{5}$ všech těchto segmentů. Postpoziční sloveso se v čtyřslabičných segmentech vyskytuje téměř z $\frac{3}{10}$. Při obecné charakteristice celkového korpusu však čtyřslabičné segmenty tolik frekventované nejsou, tvoří bez mála pouze $\frac{1}{5}$ všech segmentů obsažených v textu.

Druhou nejpočetnější skupinou segmentů s postpozičním slovesem zài jsou segmenty dvojslabičné, které jsou v textu procentuálně zastoupeny jen o něco málo méně než dvojslabičné segmenty v celkovém textu. Toto zjištění je poměrně zajímavé, protože dvojslabičné segmenty obsahující prepoziční sloveso zài jsou v textu zastoupeny jen téměř sedmi procenty.

Tabulka č. 88: Porovnání výskytu segmentů s počtem arzí

typ segmentu	obecně	prepozice	postpozice
jednoslabičný s 1 arzí	1,8 %	0,9 %	0,0 %
dvojslabičný s 1 arzí	29,6 %	6,9 %	21,1 %
trojslabičný s 1 arzí	21,7 %	25,1 %	15,2 %
trojslabičný se 2 arzemi	7,2 %	5,6 %	2,9 %
čtyřslabičný s 1 arzí	4,0 %	11,7 %	1,2 %
čtyřslabičný se 2 arzemi	17,4 %	19,0 %	26,9 %
pěťslabičný s 1 arzí	0,9 %	0,4 %	0,0 %
pěťslabičný se 2 arzemi	8,9 %	13,9 %	17,0 %
pěťslabičný se 3 arzemi	1,9 %	2,2 %	2,3 %
šestslabičný s 1 arzí	0,1 %	0,4 %	0,0 %
šestslabičný se 2 arzemi	2,1 %	4,8 %	2,9 %
šestslabičný se 3 arzemi	2,0 %	4,8 %	2,9 %
sedmislabičný se 2 arzemi	0,5 %	1,3 %	1,2 %
sedmislabičný se 3 arzemi	1,3 %	1,7 %	5,3 %
osmislabičný se 3 arzemi	0,5 %	1,3 %	1,2 %

Výše uvedená tabulka doplňuje tabulku č. 88 a zachycuje počet arzí v segmentech různé délky. Zatímco se obecně v textu nejčastěji objevují dvojslabičné segmenty s jednou arzí, konkrétně téměř z 30 %, v segmentech s prepozičním a postpozičním slovesem je tomu jinak. Prepoziční sloveso se nejčastěji vyskytuje v trojslabičných segmentech s jednou arzí, které tvoří více než $\frac{1}{4}$ segmentů. Prepoziční sloveso zde vystupuje jako předklonka descendentního sledu. S postpozičním slovesem

se nejčastěji setkáme v čtyřslabičných segmentech s dvěma ikty. Tyto segmenty tvoří téměř 27 % všech segmentů s *zài* v postpozici a toto sloveso zde nejčastěji najdeme jako součást dvou descendentních sledů.

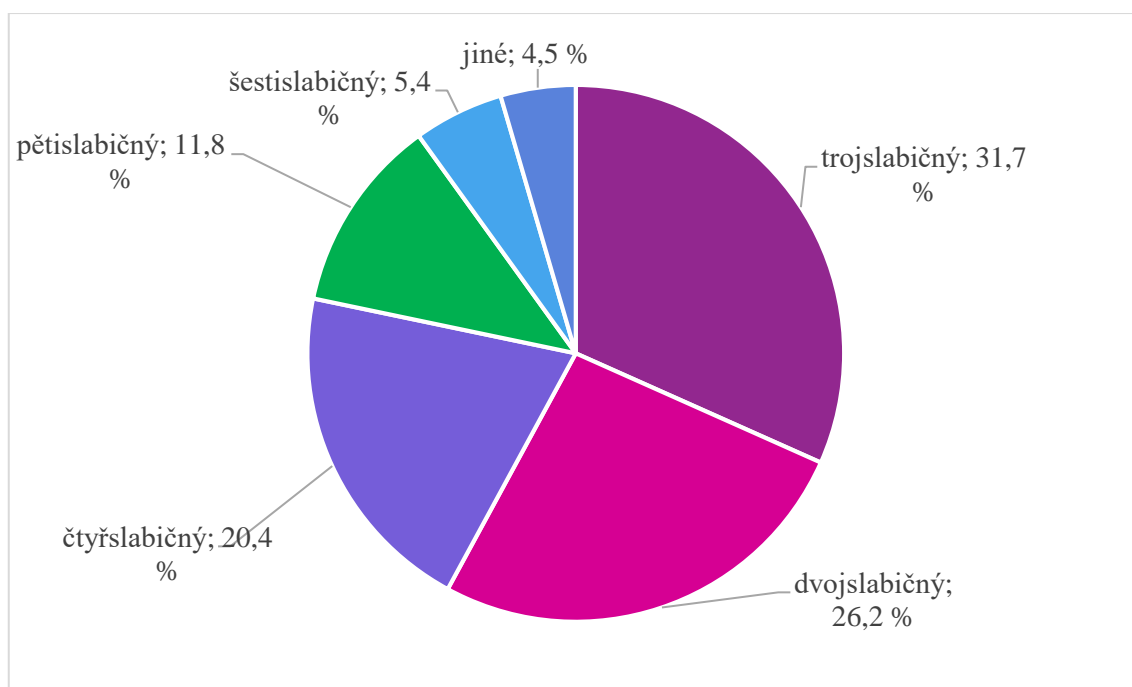
Tabulka č. 89: Délka segmentu následujících po segmentech s prepozičním či postpozičním slovesem *zài*

typ segmentu	prepozice		postpozice	
	určení místa	určení času	lokativní předmět	výraz s 一块儿 /一起
jednoslabičný	6	0	1	1
dvojslabičný	50	8	22	1
trojslabičný	60	10	23	1
čtyřslabičný	43	2	23	0
pěťslabičný	22	4	15	0
šestislabičný	10	2	3	0
sedmislabičný	4	0	1	0
osmislabičný	0	0	1	0

Z výše uvedené tabulky můžeme vysledovat, že za segmentem s prepozičním slovesem *zài*, který je součástí určení místa, nejčastěji následuje trojslabičný segment. Stejně tak je tomu se segmenty vyjadřujícími určení času. V rámci určení místa se prepoziční sloveso pojí s lokativním předmětem. Vyjadřuje-li segment určení času, prepoziční sloveso *zài* nalezneme v kombinaci s měrovým jménem, jménem času, obecným podstatným jménem či s výrazy *d shíhour* (的时候) nebo *shí* (时).

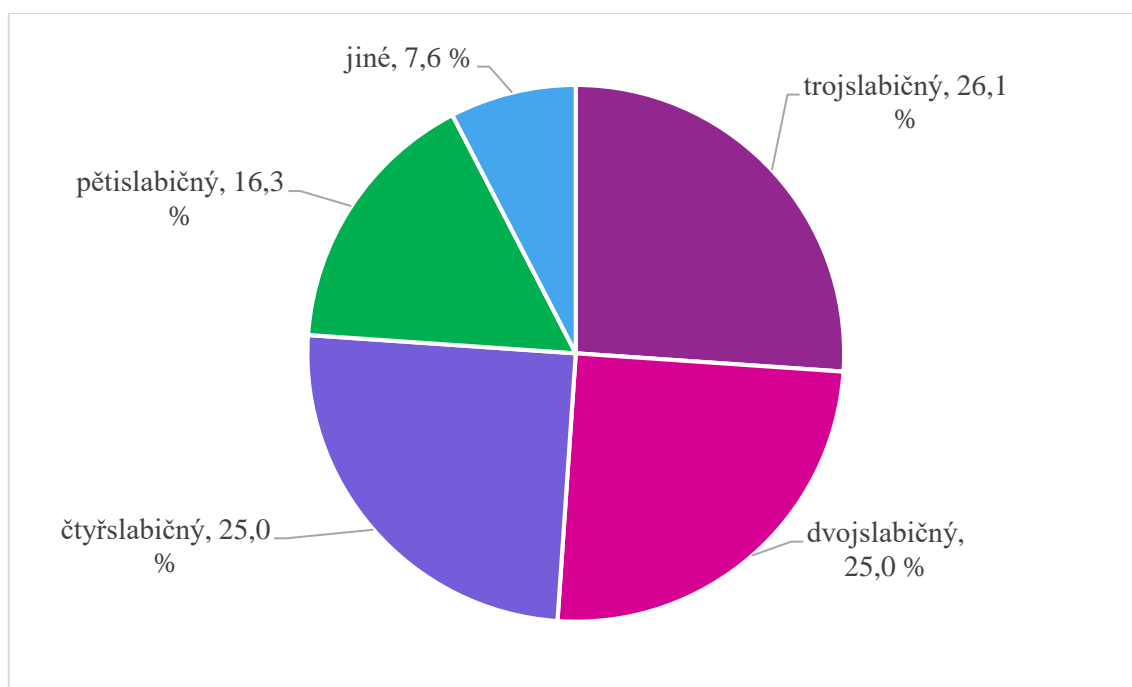
V rámci segmentů s postpozičním slovesem *zài* jsme vysledovali, že pokud se toto sloveso váže s lokativním předmětem, následuje za segmentem nejčastěji trojslabičný nebo čtyřslabičný segment. Váže-li se s výrazy *yíkuàir* (一块儿) nebo *yiqǐ* (一起), následuje jedenkrát segment jednoslabičný, dvojslabičný nebo trojslabičný. Ve většině případů však za segmenty s postpozičním slovesem *zài* další segment nenásledoval, znamená to tedy, že daný segment ukončoval kolón.

Graf č. 10: Délka segmentu následujících po segmentech s prepozičním slovesem zài

Z grafu č. 10 můžeme vysledovat, že za segmenty obsahujícími prepoziční sloveso zài nejčastěji následují segmenty trojslabičné. Dále se setkáme se segmenty dvojslabičnými a čtyřslabičnými, které společně se segmenty čtyřslabičnými tvoří téměř 8/10 následujících segmentů. Segmenty se slovesem zài jsou z 11,8 % provázeny segmenty pětislabičnými, z méně než 6 % se pak za segmenty s prepozičním slovesem objevují jednoslabičné, sedmislabičné a osmislabičné segmenty.

Graf č. 11: Délka segmentu následujících po segmentech s postpozíčním slovesem zài

Segmenty obsahující postpozíční sloveso zài jsou provázeny převážně trojslabičnými segmenty. Druhým nejproduktivnějším typem segmentů, které následují za segmenty s postpozíčním slovesem, jsou ty, které jsou tvořeny dvěma a třemi slabikami. Z $\frac{1}{6}$ se pak objevují segmenty pětislabičné. V méně než 8 % za segmenty s postpozíčním slovesem následují segmenty tvořené jednou, šesti, sedmi a osmi slabikami.

3.3 Pravidla pro prepoziční sloveso zài

V této podkapitole budou vymezena pravidla pro výskyt prepozičního slovesa zài vycházející z výsledků analyzovaného textu.

Je-li prepoziční sloveso zài součástí **dvojslabičného segmentu** s descendentním sledem, vyskytuje se vždy na druhé slabice, nejčastěji v kombinaci s lokativním předmětem. V $\frac{1}{3}$ případů se však toto sloveso pojí také s měrovým jménem či výrazem d shíhour (的时候儿). Naopak v ascendentních sledech stojí prepoziční sloveso zài vždy na první slabice segmentu. Následuje převážně lokativní předmět, ale narazíme také na připojený výraz d shíhour (的时候儿).

U **trojslabičných segmentů** se prepoziční sloveso zài nejčastěji vyskytuje v descendentních sledech a to právě na pozici předklonky. V těchto případech se

zpravidla pojí s lokativním předmětem. Druhým nejproduktivnějším rytmem trojslabičných segmentů s prepozičním slovesem zài je rytmus ascendentní. V takových sledech se prepoziční sloveso se nachází také na první slabice a není-li následováno lokativním předmětem, najdeme jej v kombinaci s podstatným jménem či měrovým jménem vyjadřujícím určení času.

V případě **čtyřslabičných segmentů** se prepoziční sloveso zài nejčastěji pojí s lokativním předmětem, a to jako součást ascendentního sledu s příklonkou. Ve čtyřslabičných segmentech jen zřídka najdeme sloveso zài v prepozici vázající se na výrazy vyjadřující určení času.

Co se týká **pětislabičných segmentů**, prepoziční sloveso zài se vyskytuje především v segmentu s kombinací dvou descendentních sledů s předklonkou, a to nejčastěji na první a třetí slabice. Pojí se zde z 90 % s lokativním předmětem, z 10 % se jménem s významem času. Dalšími nejproduktivnějším rytmem je akronymický s příklonkou, prepoziční sloveso vystupuje zde vždy na druhé slabice segmentu a z většiny případů se váže na lokativním předmět. Prepoziční sloveso pojící se se jménem s významem času najdeme často i v segmentech tvořených akronymickým rytmem s předklonkou.

Šestislabičné segmenty se slovesem zài v prepozici jsou nejčastěji tvořeny kombinací descendentního a akronymického rytmu, či kombinací dvou descendentních sledů s předklonkou. V rámci prvně zmíněného typu rytmu stojí prepoziční sloveso vždy na druhé slabice segmentu a ve většině případů vyjadřuje se svým lokativním předmětem určení místa. V 85 % šestislabičných segmentů se prepoziční sloveso váže na lokativní předmět, ve zbytku jej najdeme v kombinaci se jménem, měrovým jménem či výrazem shí (时).

Sedmislabičných segmentů se v korpusu nachází pouze sedm. V pěti případech se zde prepoziční sloveso zài váže s lokativním předmětem, ve dvou případech s výrazem d shíhour (的时候儿). Se slovesem zài se nejčastěji setkáme na druhé slabice v segmentu tvořeném dvěma descendentními sledy s předklonkou a v segmentu s kombinací akronymického a descendentního sledu.

Osmislabičné segmenty se v korpusu nacházejí pouze třikrát. Prepoziční sloveso se zde převážně váže s výrazem d shíhour (的时候儿) s významem určení času. Nejproduktivnější typ rytmu je takový, jenž je tvořen kombinací tří descendentních sledů

s předklonkou. V takovém segmentu může prepoziční sloveso stát na třetí slabice nebo jako předklonka.

3.4 Pravidla pro postpoziční sloveso zài

V předchozí podkapitole jsem se věnovala pravidlům pro prepoziční sloveso zài, nyní shrnu vyzorovaná pravidla pro postpoziční sloveso zài.

U segmentů tvořených **dvěma slabikami** se setkáme pouze s descendentním rytmem, přičemž postpoziční sloveso zài stojí vždy na druhé neiktové slabice přímo za jednoslabičným přísudkovým slovesem. V 95 % případů se sloveso zài váže s lokativním předmětem, ve zbytku následuje výraz yíkuàir (一块儿).

Co se týká **trojslabičných segmentů**, postpoziční sloveso zài se vždy vyskytuje v kombinaci s lokativním předmětem. Nachází se zpravidla jako příklonka ascendentního sledu, nebo stojí na poslední slabice sledu descendentního. Méně často se s ním setkáme ve sledu akronymickém.

Čtyřslabičné segmenty jsou nejčastěji se objevující skupinou segmentů s postpozičním slovesem zài. Nejproduktivnějším typem rytmu je kombinace dvou descendentních sledů, přičemž sloveso zài stojí převážně na druhé slabice segmentu. Z 91 % se ve čtyřslabičných segmentech postpoziční sloveso pojí s lokativním předmětem, ve zbytku následují výrazy yíkuàir (一块儿) a yiqǐ (一起) jako součást akronymického rytmu.

V **pětislabičných segmentech** najdeme prepoziční sloveso zài nejčastěji na druhé slabice segmentu. Nejvíce frekventovaný je jako u čtyřslabičných segmentů právě descendentně-descendentní rytmický sled. Prepoziční sloveso zài se v segmentech s takovým rytmem váže s lokativním předmětem. Mezi pětislabičnými segmenty však také narazíme v 6,5 % na výraz yíkuàir (一块儿) nacházející se v kombinaci s postpozičním slovesem. Děje se tomu v segmentech s akronymickým rytmem s příklonkou.

Mezi **šestislabičnými segmenty** se prepoziční sloveso zài nejčastěji váže na lokativní předmět, a to v kombinaci descendentního a akronymického sledu, popřípadě v kombinaci descendentního a akronymického sledu s příklonkou. Jednou se pojí

s výrazem yìqǐ (一起), děje se tomu tak v akronymickém rytmu s předklonkou a příklonkou.

Sedmislabičné segmenty se v korpusu vyskytují s různými typy sledů. Ve více případech jsme se zài setkali v segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického rytmu, descendentního a akronymického rytmu s předklonkou a v kombinaci tří descendentních sledů. Ve všech případech se prepoziční sloveso zài vázalo na lokativní předmět.

Osmislabičný segment se v analyzovaném vzorku nacházel pouze dvakrát. Postpoziční sloveso se zde objevuje na třetí nebo páté slabice za jednoslabičným či dvojslabičným přísudkovým slovesem. Jednou je součástí kombinace tří descendentních sledů, jednou jej nalezneme v kombinaci akronymického a descendentního rytmu.

4 Závěr

Cílem diplomové práce bylo popsat prozodické vlastnosti vybraných vět obsažených v *Učebního slovníku jazyka čínského* pana profesora O. Švarného, vystihnout znaky typické pro jednotlivá syntagmata a kompozita a vyvodit a porovnat pravidla pro vazby s prepozičním slovesem zàì a postpozičním slovesem zài.

V první části práce byly definovány základní pojmy týkající se rytmického členění vět a charakterizovány vlastnosti prepozičního a postpozičního slovesa zài. Byl tak položen teoretický základ pro vypracování analýzy.

Následně byly z *UčebSu* vybrány exemplifikační věty, jež obsahují prepoziční nebo postpoziční sloveso zài. Tyto věty byly opatřeny přepisem podle Švarného prozodické transkripce a převedeny do zjednodušených znaků. Takto zhotovený korpus se stal předmětem fonetické analýzy, v níž jsme dospěli k následujícím zjištěním.

Analyzovaný korpus obsahuje celkem 400 vět, 511 kól, 1521 segmentů a 5077 slabik. Průměrná délka věty jse 1,3 kóla, 3,8 segmentů a 12,7 slabik. Segmenty jsou tvořeny jednou až osmi slabikami, průměrná délka segmentu je 3,3 slabiky. Obecně lze říci, že v textu převažují segmenty dvojslabičné, které dosahují téměř 30 % textu. O pár desetin procenta méně pak mají segmenty trojslabičné. Třetí nejfrekventovanější skupinou jsou segmenty čtyřslabičné, které zabírají bez mála $\frac{1}{5}$ všech segmentů. Dvojslabičné, trojslabičné a čtyřslabičné segmenty společně tvoří $\frac{8}{10}$ analyzovaného vzorku.

Důležitým úkolem analýzy bylo také kvantifikovat počet iktů u segmentů různé velikosti. Vysledovali jsme, že v korpusu převažují dvojslabičné segmenty s jednou arzí. Ty společně s druhou nejpočetnější skupinou, trojslabičnými segmenty s jednou arzí tvoří bez mála $\frac{1}{2}$ analyzovaného vzorku.

Prepoziční sloveso zài se objevuje ve 231 segmentech, průměrná délka segmentu s tímto slovesem je 4 slabiky, což je více než je průměrná délka segmentů v rámci celkově analyzovaného korpusu. Prepoziční zài najdeme ve stejné míře v trojslabičných a čtyřslabičných segmentech, každá tato skupina je zastoupena více než 30 % textu. V $\frac{1}{6}$ případů se setkáme s pětislabičnými, tedy třetími nejsilněji zastoupenými segmenty v textu. Prepoziční sloveso se ve zkoumaném materiálu nejčastěji objevuje v trojslabičných segmentech s jednou arzí, a to v $\frac{1}{4}$ případů. V těsném

závěsu jsou čtyřslabičné segmenty s dvěma arzemi (téměř $\frac{1}{5}$ případů) a pětislabičné segmenty s dvěma arzemi, které tvoří 13,9 % těchto příkladů

Postpoziční sloveso *zài* se objevuje celkem v 171 segmentech. Ve 28,1 % případů se s ním setkáme v segmentech čtyřslabičných. Následují segment dvojslabičné, se svými 21,1 % a v těsném závěsu za nimi segmenty pětislabičné s 19,3 %. Ve více než čtvrtině případů se postpoziční *zài* nachází v čtyřslabičných segmentech s dvěma arzemi. V zhruba pětině případů pak v dvojslabičných segmentech s jednou arzí a ze 17 % v pětislabičných segmentech s dvěma arzemi.

Jak bylo výše zmíněno, cílem práce bylo vyvodit a porovnat pravidla pro prepoziční sloveso *zài* a postpoziční sloveso *zài*. Níže uvedu daná zjištění.

Dvojslabičné segmenty jsou nejčastěji tvořeny descendentním rytmickým sledem a prepoziční i postpoziční sloveso se vždy nachází na druhé slabice. Prepoziční sloveso se nejčastěji pojí s lokativním předmětem. Najdeme jej ale i v kombinaci s měrovým jménem nebo výrazem *d shíhour* (的时候儿). Postpoziční sloveso se nejčastěji váže na lokativní předmět, méně často na výraz *yíkuàir* (一块儿).

U trojslabičných segmentů se prepoziční sloveso *zài* nejčastěji objevuje v descendentní sledech jako předklonka, která jim předchází. Pojí se zde převážně s lokativním předmětem, v $\frac{1}{6}$ případů jej najdeme v kombinaci se jménem času nebo s výrazem *d shíhour* (的时候儿). Postpoziční sloveso se s největší frekvencí vyskytuje jako příklonka ascendentního sledu, nebo stojí na poslední slabice sledu descendentního s vázajícím se lokativním předmětem.

Co se týká čtyřslabičných segmentů, prepoziční sloveso se ve většině případů objevuje v ascendentních sledech s příklonkou, a to na první slabice segmentu. Pojí se zde zpravidla s lokativním předmětem. Postpoziční sloveso vystupuje nejčastěji v descendentně-descendentních sledech, a to na druhé slabice segmentu. Z 91 % se postpoziční sloveso v čtyřslabičných segmentech pojí s lokativním předmětem, ve zbytku následují výrazy *yíkuàir* (一块儿) a *yiqǐ* (一起) jako součást rytmu akronymického.

Pětislabičné segmenty jsou v případě postpozičního slovesa nejčastěji tvořeny kombinací dvou descendentních sledů, v případě prepozičního slovesa pak kombinací

dvou descendentních sledů s předklonkou. Oba typy sloves se zpravidla pojí s lokativním předmětem.

U šestislabičných segmentů bylo zjištěno, že se obě, i prepoziční i postpoziční sloveso nejčastěji nachází v segmentech tvořených kombinací descendentního a akronymického rytmu. Prepoziční sloveso se v šestislabičných segmentech váže z 85 % na lokativní předmět, z 15 % na jméno, měrové jméno nebo výraz *shí* (时) s významem časového určení. Postpoziční sloveso se z většiny případů pojí na lokativní předmět.

V sedmislabičných segmentech se prepoziční i postpoziční sloveso zpravidla pojí s lokativním předmětem. V souvislosti s prepozičním slovesem však můžeme ze 30 % případů narazit také na výraz *d shíhour* (的时候儿). Nejfrekventovanější typy sledů s prepozicí jsou kombinace dvou descendentních s předklonkou a kombinace akronymického a descendentního. S postpozicí se setkáme častěji v sledech tvořených descendentním a akronymickým rytmem.

Osmislabičné segmenty jsou s nejvyšší četností tvořeny kombinací tří descendentních sledů. Prepoziční sloveso k sobě zpravidla váže výraz *d shíhour* (的时候儿), postpoziční sloveso naopak lokativní předmět.

Shrneme-li výše uvedené výsledky, zjistíme, že se prepoziční sloveso *zài* nejčastěji, a to z více než 15 % případů, objevuje jako předklonka descendentního sledu. Z 13 % se vyskytuje v ascendentních sledech s příklonkou a v 11 % v kombinaci dvou descendentních sledů. Nejproduktivnějším typem sledů s postpozičním slovesem *zài* jsou sledy descendentní (28 %), kde se toto sloveso nachází na druhé slabice segmentu. Následují kombinace dvou descendentních sledů (26 %) a ascendentní sledy s příklonkou (12 %).

Práce popisuje prozodické vlastnosti daného textu a poukazuje na rozdílnosti v chování prepozičního a postpozičního slovesa *zài* z prozodického a gramatického hlediska. Nahrávka, z níž jsme v analýze vycházeli, byla realizována rodilou mluvčí jazykového standardu. Je však potřeba brát v úvahu fakt, že i tato realizace mohla být ovlivněna různými faktory-nahrávka provedená jiným mluvčím v jiném prostředí by se mohla určitým způsobem lišit.

Jak jsme již zmínili, analyzovaný materiál diplomové práce čítal dohromady 400 vět. V průběhu zpracování tématu nastala otázka, zda bychom dospěli ke stejným zjištěním, kdybychom analyzovali text delší. Tato otázka by tak mohla být podmětem pro další výzkum.

5 Resumé

This thesis will analyze the prepositional and postpositional verb *zài* 在, its accentuation bonds and a further comparison of these two verbs. In the theoretical part basic terms of the Chinese language prosodic system will be described, such as rhythmical compartmentalization of sentences and seven degrees of prominence as well as the grammatical functions of the prepositional and postpositional verb *zài*. Primary source to compile a corpus, essential for the practical part of this thesis, will be selected exemplifying sentences and recordings from the four-part book „*Učební slovník jazyka čínského*“ written by professor Oldřich Švarný. Selected sentences will be provided with prosodic marks, simplified characters corresponding to the recordings and further on divided into colas and segments.

The aim of this thesis will therefore be to deduce the rules for the bonds of the prepositional and postpositional verb *zài* from the prosodic as well as grammatic perspective and their further comparison.

Key Words: Chinese language, prosody, phonetics of Chinese, syntax, preposition *zài*, postposition *zài*

6 Seznam použitých pramenů a literatury

- CRYSTAL, David. *The Cambridge encyclopedia of language*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. vii, 472 s. ISBN 0-521-42443-7.
- ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico 2008, 248 s. ISBN 978-80-7346-093-8.
- ČERNÝ, Jiří a HOLEŠ, Jan. *Kdo je kdo v dějinách české lingvistiky*. Praha: Libri, 2008. 739 s. ISBN 978-80-7277-369-5.
- DEFRANCIS, John. *Beginning Chinese*. New Haven: Yale University Press, 1976. ISBN 0300020589
- DLUHOŠOVÁ, Táňa a kol. *Moderní čínština: pro nesinology*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 209 s. ISBN 978-80-244-2701-0.
- HEŘMANOVÁ, Zdenka. Blahopřejeme Oldřichu Švarnému. *Nový Orient*. 2000, č. 5, s. 185-187. ISSN 0029-5302.
- KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Vyd. 1. Překlad Lukáš Havlíček. Mirošovice: DesertRose, 2009. ISBN 978-80-903296-1-4.
- KECSKÉS, István, SUN, Chaofen. *Key issues in Chinese as a second language research*. London: Routledge, 2017. ISBN 978-1-138-96052-7.
- NORMAN, Jerry. *Chinese*. New York: Cambridge University Press, 1988, 292 s. ISBN 0521296536.
- POSPĚCHOVÁ, Zuzana. *Tónové změny v moderní čínštině ze sociolingvistické perspektivy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016, 261 s. Monografie. ISBN 978-80-244-5072-8.
- ROSS, Claudia a Jing-heng Sheng MA. *Modern Mandarin Chinese grammar: a practical guide*. New York: Routledge/Taylor, 2006, xxvi, 397 s. ISBN 0-203-79993-3.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s. ISBN 80-7067-817-8.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech II*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s. ISBN 80-7067-818-6.
- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech III*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 251 s. ISBN 80-7067-819-4.

- ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech IV*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. IV. díl. 313 s. ISBN 807067-820-8.
- ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher. *Hovorová čínština. Úvod do studia hovorové čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, 190 s. ISBN 80-244-0298-X.
- ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 163 s. ISBN 978-80-244-4205-1.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. lxiii, 289 s. ISBN 80-7067-907-7.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského II*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. s. 290-799. ISBN 80-7067-987-5.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského III*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. s. 800-1311. ISBN 80-244- 0071-5.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského IV*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. xxi, s. 1312-1731, [118 s.]. ISBN 80-244-0213-0.
- TĚŠITELOVÁ, Marie. *Kvantitativní lingvistika*. Praha: SPN, 1987. 187 s
- TŘÍSKOVÁ, Hana. Za Oldřichem Švarným a jeho prozodickou transkripcí čínštiny [online]. *Nový Orient*, 2011, č. 3, s. 40-43. ISSN 0029-5302 [cit. 6. 3. 2017]. Dostupné z: http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarny_NO_2011_No3.pdf.
- TŘÍSKOVÁ, Hana. Prozodická transkripce čínštiny O. Švarného: čtyři historické verze. *Nový Orient*, 2011, č. 4, s. 45-50. ISSN 0029-5302.
- UHER, David. Prof. PhDr. Oldřich Švarný, CSc. - pedagog. *Fénix*. 2005, č. 2, s. 20-24. ISSN 1214-7311.
- UHER, David a SLAMĚNÍKOVÁ, Tereza. Prozodická analýza monologu. *Dálný východ*, 2015, č. 2, s. 104-115. ISSN 1805-1049.

7 Přílohy

Příloha č. 1: Věty obsažené v korpusu

Příloha č. 2: Kóla obsažená v korpusu

Příloha č. 3: Veškeré segmenty obsažené v korpusu

Příloha č. 4: Segmenty s prepozičním a postpozičním slovesem zài 在